

AAA_2518#01#Q16#01 (EDUMAN) testinin sualları

Fənn : 2518 Yüngül sənayenin iqtisadiyyatı

1 Yüngül sənaye müəssisələrinin idarəedilməsi dedikdə nə başa düşürük və əsas metodları hansılardır?

- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə minimum əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemidir. Metodlar- inzibati, təşkilati, iqtisadi, sosial-psixoloji, maddi-texniki, təşkilati, iqtisadi
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemidir. Metodlar- inzibati, psixoloji, təşkilati, təşkilati, iqtisadi
- ☒ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemidir. Metodlar- inzibati, iqtisadi, sosial- psixoloji
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemidir. Metodlar- iqtisadi; texnoloji, operativ və operativ
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemidir. Metodlar-iqtisadi, təşkilati, sosial-psixoloji

2 Yüngül sənaye müəssisələrinin idarəedilməsi dedikdə nə başa düşürük və əsas funksiyaları hansılardır?

- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş istehsal heyətinin həyata keçirdikləri tədbirlər sistemidir. Funksiyalar-idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbaşınaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi
- ☐ müəssisə qarşısında qiyulmuş məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağı nəzərdə tutan və müvafiq vəzifələrin yerinə yetirilməsi prosesidir. Funksiyalar- planlaşdırma, istehsal, mübadilə, istehlak, xətti, təhlil və tənzimləmə
- ☒ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemidir. Funksiyalar-təşkilətmə, planlaşdırma, uçot və nəzarət, təhlil və tənzimləmə
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi-dir. Funksiyalar - təşkilətmə, inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemidir. Funksiyalar- planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya, sosial-psixoloji;

3 Yüngül sənayedə idarəetmə:

- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş daxili təsir vasitəsidir
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalaşdırma sistemidir
- ☒ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemidir
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi-dir
- ☐ müəssisə qarşısında qiyulmuş məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları-nın sərfi ilə nail olmağı nəzərdə tutan və müvafiq vəzifələrin yerinə yetirilməsi prosesidir

4 İdarəetmə qərarının hazırlanması və emalı prosesinin qiymətləndirilməsi zamanı aşağıdakı keyfiyyət xarakteristikalarının hansından istifadə olunmur?

- ☐ hüquqi cəhətdən müdafiəsi kommunikativlik

- ☐ optimallıq, operativlik, qənaətlilik
- ☒ optimallıq, operativlik, qənaətlilik vahidlik, təkbəşinalıq, liderlik, qətiyyətlilik
- ☐ optimallıq, operativlik, qənaətlilik, hüquqi cəhətdən müdafiəsi kommunikatıvlik, risklilik, sosial əhəmiyyəti
- ☐ risklilik, sosial əhəmiyyəti

5 İdarəetmə qərarının hazırlanması və emalı prosesinin qiymətləndirilməsi zamanı aşağıdakı keyfiyyət xarakteristikalarının hansından istifadə olunmur?

- ☒ ölkənin müdafiə qabiliyyəti–yüngül sənaye istehsalının müvafiq tələblərə uyğun yerləşdirilməsi
- ☐ qənaətlilik meyar – resursların minimum ölçüsü; risklilik meyar – ehtimalın və itkilərin səviyyəsinin minimuma endirilməsi
- ☐ optimallıq–ən yaxşı variant meyarı; operativlik- qərarın müəyyən vaxt ərzində istehsalın tələbi ilə uyğunluq meyarı
- ☐ hüquqi cəhətdən müdafiəsi–meyar – normativ hüquqi təminat; kommunikatıvlik– meyar – əlaqələrin etibarlılığı və çevikliyi
- ☐ sosial əhəmiyyəti–meyar–cəmiyyət üçün faydalılığın maksimuma çatdırılması

6 Yüngül sənayedə idarəetmə qərarının hazırlanması və emalı prosesinin qiymətləndirilməsində sadalanan keyfiyyət xarakteristikalarının hansından istifadə olunmur?

- ☒ mənfəətlilik, rentabellik, optimal mal dövriyyəsi, sosial əhəmiyyət
- ☐ operativlik (qərarın müəyyən vaxt ərzində istehsalın tələbi ilə uyğunluq meyarı);
- ☐ optimallıq (ən yaxşı variant meyarı); kommunikatıvlik (meyar – əlaqələrin etibarlılığı və çevikliyi).
- ☐ risklilik (meyar – ehtimalın və itkilərin səviyyəsinin minimuma endirilməsi); sosial əhəmiyyəti (meyar – cəmiyyət üçün faydalılığın maksimuma çatdırılması);
- ☐ qənaətlilik (meyar – məmərəf və ya resursların minimum ölçüsü); hüquqi cəhətdən müdafiəsi (meyar – normativ hüquqi təminat);

7 Elm və texnikanın müasir inkişafı şəraitində ETT-nin xüsusiyyətləri qeyd edilən variantların hansında verilməmişdir?

- ☒ ETT-nin sosial yönümlülüynün zəifləməsi müşahidə olunur. ETT insanların yaşam tərzinə, maddi vəziyyətinə, iş şəraitinə, təhsilinə, səhətinə və s. mənfi təsir edir.
- ☐ ETT-nin intensivləşir: elmi biliklərin həcmi artır, elmi kadrların keyfiyyət tərkibi yaxşılaşır, ona çəkilən xərclərin effekti artır, ETT tədbirlərinin nəticəsi keyfiyyət və kəmiyyət nöqtəyi nəzərdən yüksəlir
- ☐ ETT-nin texnoloji istiqamətlənməsinin sürətlənməsi və onun texnoloji tərkibliyi müşahidə olunur.
- ☐ ETT-nin vacib qanunauyğunluğu onun resurslara qənatətli olmasıdır. ETT-nin nailiyyətlərinin tətbiqi nəticəsində maddi-texniki və əmək resurslarına qənaət edilir ki, bu da ETT-nin faydalılığının əsas meyarıdır.
- ☐ Müasir mərhələdə ETT daha kompleks və sistemli xarakter alır. Belə ki, ETT iqtisadiyyatın bütün sahələrini əhatə edir.

8 Biliklərin istifadəsi ilə müxtəlif, cürbəcür fikirlərin yeni, mükəmməlləşdirilmiş məhsul, xidmət və ya metodlara çevrilməsi:

- ☒ innovasiya adlanır
- ☐ elmi-texniki inqilab adlanır
- ☐ investisiyanın nəticəsi olaraq elmi-texniki inqilab adlanır
- ☐ rekonstruksiya adlanır
- ☐ modernləşdirmə adlanır

9 Hər bir potensial investor müəyyən bir layihəni həyata keçirməsi haqqında qərar qəbul etməzdən əvvəl:

- ☐ biznes-planla yaxından tanış olmalı.
- ☐ biznes-planın məzmununu təşkil edən texniki-iqtisadi göstəricilərin nə dərəcədə düzgün əsaslandırıldığını dəqiqləşdirməli.
- ☐ təklif edilən layihənin nə dərəcədə riskli olacağı, perspektivli olmasını müəyyənləşdirməli.

- ☒ bütün cavablar düzdür.
- ☐ layihənin həyata keçirilməsindən əldə ediləcək maliyyə nəticələrinin nə dərəcədə qənaətbəxş və reallığa yaxın olmasını müəyyən etməli.

10 Hər bir potensial investor müəyyən bir layihəni həyata keçirməsi haqqında qərar qəbul etməzdən əvvəl:

- ☐ biznes-planla yaxından tanış olmalı.
- ☐ biznes-planın məzmununu təşkil edən texniki-iqtisadi göstəricilərin nə dərəcədə düzgün əsaslandırıldığını dəqiqləşdirməli.
- ☐ təklif edilən layihənin nə dərəcədə riskli olacağı da, perspektivli olmasını müəyyənləşdirməli.
- ☒ düzgün cavablar- a,b,c,d.
- ☐ layihənin həyata keçirilməsindən əldə ediləcək maliyyə nəticələrinin nə dərəcədə qənaətbəxş və reallığa yaxın olmasını müəyyən etməli.

11 Yüngül sənaye müəssisələrində biznes-plan tərtib edilərkən hansı əsas şərtlər nəzərə alınmalıdır?

- ☐ biznes-planın investor üçün cəlbedici və dərkolunan olması məqsədi ilə o, bölmələr üzrə işlənilib hazırlanmalı.
- ☐ düzgün cavablar-a,b.
- ☐ biznes-plan potensial investorlara ilkin variantda təqdim edilməli.
- ☐ biznes-plan yığcam, sadə, asan dərk oluna bilən tərzdə və peşəkarlıqla tərtib edilməli.
- ☒ düzgün cavablar-a,b, c.

12 əsas fondların təkrar istehsalı istiqamətinə uyğun olaraq kapital qoyuluşu aşağıdakılara bölünür:

- ☐ yeni tikinti, fəaliyyətdə olan müəssisələrin texniki silahlanması və yenidən qurulması.
- ☐ fəaliyyətdə olan müəssisələrin gücünün saxlanması.
- ☐ fəaliyyətdə olan müəssisələrin genişləndirilməsi
- ☒ bütün variantlar düzgündür.
- ☐ göstərilmiş istiqamətlərə aid olmayan ayrı-ayrı obyektlərin tikintisi.

13 Sənaye məhsulu istehsalına çəkilən xərclərə:

- ☐ xammal və materiallara, yarımfabrikatlara, yanacaq və enerjiyə çəkilən xərclər daxildir.
- ☐ müəssisə işçilərinin əməyinin ödənilməsi məsrəfləri daxildir.
- ☐ əsas istehsal fondlarının amortizasiyası daxildir.
- ☒ bütün cavablar düzdür
- ☐ sosial sığorta ayırmaları və s. xərclər daxildir.

14 Hər bir potensial investor müəyyən bir layihəni həyata keçirməsi haqqında qərar qəbul etməzdən əvvəl:

- ☐ biznes-planla yaxından tanış olmalı.
- ☐ biznes-planın məzmununu təşkil edən texniki-iqtisadi göstəricilərin nə dərəcədə düzgün əsaslandırıldığını dəqiqləşdirməli
- ☐ təklif edilən layihənin nə dərəcədə riskli olacağı da, perspektivli olmasını müəyyənləşdirməli
- ☒ düzgün cavablar- a,b,c,d.
- ☐ layihənin həyata keçirilməsindən əldə ediləcək maliyyə nəticələrinin nə dərəcədə qənaətbəxş və reallığa yaxın olmasını müəyyən etməli.

15 Təsərrüfat fəaliyyətinin yekun nəticələrinə yönəldilmiş texniki-texnoloji bazasının formalaşdırılması və təkmilləşdirilməsi prosesi:

- ☒ sahə müəssisələrində texniki-texnoloji yeniliklərin aparılması və texniki inkişafı təmin edir
- ☐ dövrüyyə kapitalından səmərəli istifadəyə şərait yaradaraq anbarsız istehsal üsuluna keçidi şərtləndirir
- ☐ əsas fondların istismar müddətinin artırılmasına, fondveriminin azaldılmasına səbəb olur

- ☐ investisiya yatırımı stimullaşdırır, kollektivdə sosial-psixoloji mühiti yaxşılaşdırır, amortizasiya fondundan imtinaya şərait yaradır
- ☐ sahə müəssisələrində tədavi fondlarının həcmnin azaldılmasına səbəb olur

16 Sahə müəssisələrinin texniki inkişafı-müəssisənin texniki-texnoloji yenilikləri hesabına:

- ☒ təsərrüfat fəaliyyətinin yekun nəticələrinə yönəldilmiş texniki-texnoloji bazasının formalaşdırılması və təkmilləşdirilməsi prosesidir
- ☐ təsərrüfat fəaliyyətinin yekun nəticələrinin səmərəli olmasına yönəldilmiş tədbirlər sistemidir
- ☐ bilavasitə iş yerində baş verəndən onun istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növlər üzrə tərkib hissələrinə-sex və istehsal sahələrinə ayrılması prosesidir
- ☐ təsərrüfat fəaliyyətinin yekun nəticələrinə yönəldilmiş texniki-texnoloji bazasının genişləndirilməsi prosesidir
- ☐ təsərrüfat fəaliyyətinin müəssisənin nizamnamədə nəzərdə tutulmuş qaydada idarəedilməsi prosesidir

17 Yüngül sənaye məhsullarına tətbiq edilən qiymətlərin funksiyaları:

- ☒ uçot-qiymət məhsul istehsalına və satışına ictimai zəruri əmək məsrəflərini əks etdirir; stimullaşdırma-öz əksini qənaətdə, istehsalın səmərəliliyinin və məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsində tapır; bölgü- öz əksini müəyyən qrup məhsullar üzrə əksiz vergisini, ƏDV-ni və s.-nin qiymətdə nəzərə alınmasında tapır
- ☐ uçot-qiymət məhsul istehsalına ictimai zəruri əmək məsrəflərini əks etdirir; stimullaşdırma - öz əksini istehsal həcmnin yüksəldilməsində tapır; bölgü - öz əksini müəyyən qrup məhsullar üzrə ƏDV-ni və s.-nin qiymətdə nəzərə alınmasında tapır
- ☐ uçot-qiymət məhsul istehsalına və satışına ictimai zəruri əmək məsrəflərini əks etdirir; stimullaşdırma - öz əksini qənaətdə, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsində tapır; bölgü - öz əksini müəyyən qrup məhsullar üzrə əmlak vergisini, ƏDV-ni və s.-nin qiymətdə nəzərə alınmasında tapır
- ☐ uçot-qiymət məhsul istehsalına və satışına ictimai zəruri əmək məsrəflərini əks etdirir; stimullaşdırma - öz əksini məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsində tapır; bölgü - öz əksini müəyyən qrup məhsullar üzrə vergilərin qiymətdə nəzərə alınmasında tapır
- ☐ uçot-qiymət məhsulun satışına ictimai zəruri əmək məsrəflərini əks etdirir; stimullaşdırma - öz əksini istehsal xərclərinə qənaətdə tapır; bölgü - öz əksini bir qrup məhsullar üzrə əmlak vergisini, ƏDV-ni və s.-nin qiymətdə nəzərə alınmasında tapır

18 Yüngül sənayedə istehsal olunan məhsullara qiymətin müəyyən edilməsində nəzərə alınması zəruri olan şərtlər:

- ☒ məhsulun qiyməti onun maya dəyərindən yüksək olmalı, məhsulun qiymətinə alıcının münasibəti aydın olmalı, analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları istehlakçı müəssisə üçün aydın olmalıdır
- ☐ məhsulun kommersiya maya dəyəri onun maya dəyərindən yüksək olmalı, məhsulun qiymətinə alıcının münasibəti aydın olmalı, analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları istehlakçı müəssisə üçün aydın olmalıdır
- ☐ məhsulun qiyməti onun maya dəyərindən yüksək olmalı, məhsulun qiymətinə alıcının münasibəti aydın olmalı, analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları istehlakçı müəssisə üçün aydın olmalıdır
- ☐ məhsulun qiyməti onun maya dəyərində bərabər olmalı, məhsulun qiymətinə alıcının münasibəti aydın olmalı, analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları istehlakçı müəssisə üçün aydın olmalıdır
- ☐ məhsulun qiyməti onun maya dəyərindən yüksək olmalı, məhsulun qiymətində mənfəətin payı 11%-dən az olmamalı, analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları istehlakçı müəssisə üçün aydın olmalıdır

19 Yüngül sənaye müəssisələrində ümumi rentabellik göstəricisi:

- ☒ mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi hesablanır
- ☐ mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi hesablanır
- ☐ reallaşdırılmış məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi hesablanır
- ☐ ümumi məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi hesablanır

- ☐ mənfəətin dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi hesablanır

20 ETT-nin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi, istehsalın təmərküzləşməsi, kombinəlməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi, işçilərin ixtisas səviyyələrinin artırılması, istehsalın ərazi üzrə düzgün yerləşdirilməsi və s. kimi amillər:

- ☒ istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amillərinə aid edilir
☐ istehsalın həcmnin və material tutumunun yüksəldilməsi amillərinə aid edilir
☐ istehsalın sosial-psixoloji nəticələrinin yüksəldilməsi amillərinə aid edilir
☐ istehsalın material tutumunun yüksəldilməsi amillərinə aid edilir
☐ istehsalın rentabelliyyəsinin və əmək tutumunun yüksəldilməsi amillərinə aid edilir

21 Sahə müəssisələrində istehsal olunan məhsullara qiymətin müəyyən edilməsində nəzərə alınması zəruri olan amillər:

- ☒ məhsulun qiyməti onun maya dəyərindən yüksək olmalı, məhsulun qiymətinə alıcının münasibəti aydın olmalı, analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları istehlakçı müəssisə üçün aydın olmalıdır
☐ amortizasiya norması və fəhlələrin əmək haqlarının, məhsulun qiymətinə vasitəçilərin əlavələrinin həmçinin nəqliyyat xərcləri
☐ məhsulun qiymətinin onun maya dəyərindən aşağı olması, amortizasiya norması və fəhlələrin əmək haqları
☐ sahə müəssisələrində fəhlələrin işə münasibəti, analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları
☐ istehsalın həcmi, fondla silahlanma və əmək məhsuldarlığının səviyyəsi

22 Müəssisədə satışın rentabelliyi göstəricisi necə hesablanır?

- ☒ mənfəətin satışın həcmində nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
☐ əmtəəlik məhsulun satışın həcmində nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
☐ ümumi məhsulun satışın həcmində nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
☐ mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
☐ mənfəətin satışla əlaqədar xərclərin ümumi məbləğinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

23 İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amilləri dedikdə:

- ☒ bu yüksəlməni təmin edən şərtlər-ETT-nin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi, istehsalın təmərküzləşməsi, kombinəlməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi, işçilərin ixtisas səviyyələrinin artırılması, istehsalın ərazi üzrə düzgün yerləşdirilməsi və s.
☐ müəssisələrin istehsal sahələrinin genişləndirilməsi, sifarişlər zənbilinin sabitliyi şəraitində avadanlıqların sayının artırılması, işçilərin ixtisas səviyyələrinin artırılması, istehsalın ərazi üzrə düzgün yerləşdirilməsi və s.
☐ ETT-nin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi, müəssisələrin ölçülərinin böyüməsi, ekstensiv istehsala üstünlüyün verilməsi, istehsalın təmərküzləşməsi, kombinəlməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi, işçilərin ixtisas səviyyələrinin artırılması, istehsalın ərazi üzrə düzgün yerləşdirilməsi və s.
☐ maddi-texniki təminat və satış işlərinin əlverişli təşkili, istehsalın həcmnin artırılması, keyfiyyətin yüksəldilməsi, əmək məhsuldarlığının artım tempinə nisbətə əmək haqqının artım tempinin yüksək olması başa düşülür
☐ fəhlələrin ixtisas dərəcələrinin və əmək haqlarının artırılması, plan tapşırıqlarının icrasına nəzarət, satış kanallarının genişləndirilməsi

24 Yüngül sənaye sahələrində mənfəətin artırılmasının ümumi yollarına aid deyil:

- ☐ bütün xərc elementləri və kalkulyasiya maddələri üzrə məhsulun maya dəyərində azaldılması
☒ formalaşdırılmamış marketing və reklam şəraitində mütləq yeni avadanlıq parkı tələb edən rəqabətqabiliyyətli, bahalı və yüksək keyfiyyətli məhsul növlərinin paylarının artırılması istiqamətində struktur dəyişiklikləri həyata keçirmək
☐ bazar şəraitində məntiqli, elmi-əsaslandırılmış qiymət siyasəti aparmaq
☐ mövcud istehsal güclərindən maksimum istifadə, zərurət olarsa onun artırılması, istehsal potensialından və bütün resurslardan rəşional istifadə

- ☐ yaxşı işlək marketinq əsasında məhsul istehsalı və satışının həcmının ümumdünya artırılması

25 Toxuculuq sənaye müəssisələrində əsas fondların strukturunu təşkil edir:

- ☒ istehsal əsas fondlarının ayrı-ayrı ünsürlərinin ümumi dəyərindəki nisbət.
☐ istehsal fondlarının istehsal prosesində iştirakından asılı olaraq aktiv və passiv hissəyə bölünməsi.
☐ istehsal əsas fondlarının ayrı-ayrı ünsürlərinin ümumi dəyərindəki aktiv fondların nisbəti.
☐ dövriyyə fondlarının əsas fondlara nisbəti.
☐ əsas fondların dövriyyə fondlarına nisbəti

26 Yüngül sənaye müəssisələrində əsas fondların strukturunun mütərəqqiliyi:

- ☐ onun strukturunda nəqliyyat vasitələri, maşın və avadanlıqların payının artmasında təzahür edir.
☐ onun strukturunda alət və tərtibaların, bina və qurğuların payının artmasında təzahür edir.
☐ onun strukturunda istehsal sahələrinin, maşın və avadanlıqların payının artmasında təzahür edir.
☒ onun strukturunda maşın və avadanlıqların payının artmasında təzahür edir.
☐ onun strukturunda alət və tərtibaların, bina və ötürücü qurğuların payının artmasında təzahür edir.

27 Tikiş sənaye müəssisələrində əsas fondlarının uçotu:

- ☐ onların bərpa dəyəri ilə aparılır.
☐ onların ləğvolunma dəyəri ilə aparılır.
☐ onların qalıq dəyəri ilə aparılır.
☒ onların balans dəyəri ilə aparılır.
☐ onların funksional dəyəri ilə aparılır.

28 Toxuculuq sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə qalıq dəyəri arasındakı fərq:

- ☐ onun ilkin dəyərini müəyyən edir.
☐ onun yenilənmə səviyyəsini müəyyən edir.
☐ onun ləğvolunma dəyərini müəyyən edir.
☒ onun köhnəlmə məbləğini müəyyən edir.
☐ onun amortizasiya normasını müəyyən edir.

29 Sənaye-istehsal təyinatlı əsas fondların orta illik dəyəri:

- ☐ müəssisədə cari ilin hər ayın əvvəlinə mövcud olan məlumatlar əsasında xronoloji orta kəmiyyət kimi hesablanır.
☐ sənaye üzrə bütövlükdə isə sahələr üzrə sənaye-istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin cəmi kimi hesablanır.
☐ sahə üzrə müəssisələrin sənaye-istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin cəmi kimi hesablanır.
☐ düzgün cavablar- a, b, c.
☒ düzgün cavab yoxdur.

30 Sənaye-istehsal təyinatlı əsas fondların dəyəri:

- ☐ müəssisə üzrə bütövlükdə və onun yarımsahələri üzrə əsas fondların dəyər ifadəsindəki həcmi və indeksləri tam dəyərinə görə (aşınma çıxmadan) hesablanır.
☐ sənaye üzrə bütövlükdə isə sahələr üzrə sənaye-istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin cəmi kimi hesablanır.
☒ sənaye üzrə bütövlükdə və onun sahələri üzrə əsas fondların dəyər ifadəsindəki həcmi və indeksləri tam dəyərinə görə hesablanır.
☐ müəssisə üzrə bütövlükdə və onun istehsal sahələri üzrə əsas fondların dəyər ifadəsindəki həcmi və indeksləri tam dəyərinə görə (aşınma çıxmadan) hesablanır
☐ sahə üzrə müəssisələrin sənaye-istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin cəmi kimi hesablanır.

31 Avadanlıqlara, cihazlara və alətlərə çəkilən xərclərə aid edilir:

- ☒ smetada nəzərdə tutulmuş və müəssisə və tikililərin istifadəyə verilməsi üçün zəruri olan cihazların, avadanlıqların və qurğuların alınması.
- ☐ smetada nəzərdə tutulmuş texnoloji, energetika, qaldırıcı-nəqliyyat və digər istehsal avadanlıqlarının və dəstləşdirici hissələrin alınması.
- ☐ avadanlıqların quraşdırmadan əvvəl yoxlanılması və aşkara çıxarılmış nöqsanların aradan qaldırılmasına çəkilən xərclər (əgər bu xərclər kapital qoyuluşunun hesabına həyata keçirilmirsə).
- ☐ milli təcrübəyə uyğun olaraq, smetaya daxil edilməyən avadanlıq, maşın, mexanizm və yanacağın alınması.
- ☐ smetada nəzərdə tutulmamış lakin müəssisə və tikililərin istifadəyə verilməsi üçün zəruri olan cihazların, avadanlıqların və qurğuların alınması.

32 Faktiki məhsul buraxılışı həcmnin istehsalın maksimal həcmi ilə müqayisəsi:

- ☐ birbaşa istehsal fondlarından və dolayısı ilə istehsal əsas fondlarından istifadə səviyyəsini aşkar edir.
- ☒ birbaşa istehsal güclərindən və dolayısı ilə istehsal əsas fondlarından istifadə səviyyəsini aşkar edir.
- ☐ birbaşa istehsal vasitələrindən və dolayısı ilə istehsal əsas fondlarından istifadə səviyyəsini aşkar edir.
- ☐ birbaşa istehsal meydançalarından və dolayısı ilə istehsal əsas fondlarından istifadə səviyyəsini aşkar edir.
- ☐ birbaşa dövriyyə vəsaitlərindən və dolayısı ilə dövriyyə fondlarından istifadə səviyyəsini aşkar edir.

33 Tikiş sənaye müəssisələrində konveyerdə normativ iş yerlərinin sayı:

- ☒ tikiş sexində konveyer tərəfindən məşğul edilmiş sahənin (m²) tikiş sexində bir istehsal fəhlələri üçün nəzərdə tutulan standart sahə normasına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ tikiş sexində konveyer tərəfindən məşğul edilmiş sahənin (m²) tikiş sexində bir istehsal avadanlıqları üçün nəzərdə tutulan standart sahə normasına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ tikiş sexində bir avadanlıq tərəfindən məşğul edilmiş sahənin (m²) tikiş sexində bir istehsal fəhlələri üçün nəzərdə tutulan standart sahə normasına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ tikiş sexində hazır məhsul üçün məşğul edilmiş sahənin (m²) tikiş sexində bir istehsal fəhlələri üçün nəzərdə tutulan standart sahə normasına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ tikiş sexində konveyer tərəfindən məşğul edilmiş sahə (m²) və tikiş sexində bir istehsal fəhlələri üçün nəzərdə tutulan standart sahə normasının hasili kimi hesablanır.

34 Yüngül sənaye müəssisələrində amortizasiya norması necə hesablanır?

- ☒ əsas fondların ilkin dəyəri ilə əsas fondların ləğv olunma dəyəri arasındakı fərqin əsas fondun faydalı istifadə müddəti ilə əsas fondların ilkin dəyərinin hasilinə nisbəti kimi.
- ☐ əsas fondların ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyəri arasındakı fərqin əsas fondun faydalı istifadə müddəti ilə əsas fondların ilkin dəyərinin hasilinə nisbəti kimi.
- ☐ əsas fondların orta illik dəyəri ilə əsas fondların ləğv olunma dəyəri arasındakı fərqin əsas fondun faydalı istifadə müddəti ilə əsas fondların ilkin dəyərinin hasilinə nisbəti kimi.
- ☐ əsas fondların ilkin dəyəri ilə əsas fondların ləğv olunma dəyəri arasındakı fərqin əsas fondun faydalı istifadə müddəti ilə əsas fondların bərpa dəyərinin hasilinə nisbəti kimi.
- ☐ əsas fondların ilkin dəyəri ilə əsas fondların ləğv olunma dəyəri arasındakı fərqin əsas fondun faydalı istifadə müddəti ilə əsas fondların qalıq dəyərinin hasilinə nisbəti kimi.

35 Toxuculuq və tikiş sənaye müəssisələrində fondverimi:

- ☒ həcm göstəricilərindən birinin-əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ ümumi fəaliyyətdən əldə edilmiş balans mənfəətinin istehsal əsas fondlarının və normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ istehsal əsas fondlarının amortizasiya olunmuş dəyərinin ümumi fəaliyyətdən əldə edilmiş balans mənfəəti kimi müəyyən edilir
- ☐ istehsal əsas fondlarının və normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinin ümumi fəaliyyətdən əldə edilmiş balans mənfəəti nisbəti kimi hesablanır
- ☐ həcm göstəricilərindən birinin-istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsula nisbəti kimi müəyyən edilir

36 Toxuculuq və tikiş sənayesində müəssisənin istehsal əsas fondlarının tərkibini formalaşdıran elementlər:

- ☒ binalar, qurğular, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar, alətlər, nəqliyyat vasitələri, təsərrüfat inventarları və s.
- ☐ binalar, qurğular, ötürücü qurğular, yüklənmiş lakin haqqı ödənilməmiş əmtələr, nəqliyyat vasitələri və s.
- ☐ binalar, qurğular, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar, nəqliyyat vasitələri, xammal və material ehtiyatı, təsərrüfat inventarları və s.
- ☐ binalar, qurğular, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar, nəqliyyat vasitələri, alətlər, təsərrüfat inventarları, anbarda hazır məhsul, çoxillik bitkilər və onların fərdi cəpərləri və s.
- ☐ binalar, qurğular, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar güc maşınları və avadanlıqları, laboratoriya avadanlıqları, nəzarət-ölçü və nizamlaşdırma cihazları və avadanlıqları, bitməmiş istehsal, alətlər, nəqliyyat vasitələri və s.

37 Toxuculuq sənayesində istehsal əsas fondların iqtisadi qiymətləndirilməsi:

- ☐ balans dəyər, bərpa dəyəri ilkin dəyər və istehsal olunmuş məhsulların üzərinə keçirilən dəyəri üzrə aparılır
- ☒ ilkin dəyər, bərpa dəyəri və qalıq dəyəri üzrə aparılır
- ☐ ilkin dəyər, qalıq dəyər və topdansa satış qiyməti üzrə aparılır
- ☐ hazırlanmış məhsulun üzərinə keçirilməmiş dəyər, qalıq dəyər və avadanlıqların yenilənmə əmsalı üzrə aparılır
- ☐ ilkin dəyər, ləğv olunma dəyər və icarə dəyəri üzrə aparılır

38 əyricilik istehsalında istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri dedikdə:

- ☒ onların istehsalı, alınması və daşınması və quraşdırılması ilə əlaqədar ümumi xərclərin məcmusu başa düşülür
- ☐ müəyyən istismar müddətindən sonra amortizasiya olunmayan dəyəri başa düşülür
- ☐ yeni istehsal şəraitində əsas fondların təkrar istehsal dəyərinə başa düşülür
- ☐ əsas fondların yenidən qiymətləndirilməsi və onların dəyətinin təshihə nəticəsində alınan dəyəri başa düşülür
- ☐ əsas fondların əsaslı təmirdən sonrakı dəyəri başa düşülür

39 Xalçaçılıqda əsas fondların aktiv hissəsi:

- ☒ bilavasitə xammalın emalı və məhsulun hazırlanmasında iştirak edir
- ☐ xammal və materialların saxlanması üçün müəyyən edilmiş binalardan ibarətdir
- ☐ xammal və materialların daşınmasını həyata keçirən nəqliyyatdan ibarətdir
- ☐ istehsalın normal gedişatı üçün şərait yaradan fondlardır
- ☐ maşın və avadanlıqlar, müəssisənin inzibati binalarından ibarətdir

40 Yüngül sənayedə istifadə olunan istehsal əsas fondların passiv hissəsi dedikdə:

- ☒ aktiv əsas fondların normal işləməsi üçün şərait yaradan üsullar başa düşülür
- ☐ qeyri-maddi aktivlər-patentlər, əmtəə nişanları, lisenziyalar və s. bu kimi başa düşülür
- ☐ bilavasitə xammalın emalı və məhsulun hazırlanmasında iştirak edən, əmək məhsuldarlığının səviyyəsini, istehsalın həcmi artıran üsullar başa düşülür
- ☐ müəssisənin anbarlarında olan xammal və materiallardan ibarət dövrü vəsaitləri başa düşülür
- ☐ müqavilə əsasında müəssisəyə gətirilmiş lakin haqqı ödənilməmiş əsas fondlar başa düşülür

41 Tikiş sənayesində qeyri-istehsal əsas fondları dedikdə:

- ☒ sahə müəssisələrinin balansında olan mənzil fondları, mədəni-məişət xidmətinin binaları, qurğuları kimi üsullar başa düşülür
- ☐ bilavasitə xammalın emalı və məhsulun hazırlanmasında iştirak edən üsulların məcmusu başa düşülür
- ☐ istehsalın normal gedişatı üçün şərait yaradan binalar və s. bu kimi üsulların məcmusu başa düşülür
- ☐ bilavasitə istehsal prosesində iştirak edən, yaxud onun həyata keçirilməsinə yardım göstərən əmək vasitələri və s. bu kimi üsulların məcmusu başa düşülür
- ☐ müəssisənin anbarlarında olan xammal və materiallardan ibarət üsulların məcmusu başa düşülür

42 Yüngül sənayedə idarəetmə:

- ☒ müəssisənin öz məqsədinə çatması üçün insan və digər resurslara nəzarət etmək və səmərəliliyin artması üçün planlaşdırma, təşkilətmə, nəzarətmə kimi funksiyaları özündə birləşdirir
- ☐ buraxılan məhsulu həcmi artırılması, əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi, məhsulun mayadəyərinin aşağı salınması, istehsalın rentabelliyyənin təmin olunması üzrə tədbirlər sistemidir
- ☐ istehlakçıların arzularını təmin edəcək məhsullar istehsal etmək və xidmətlər göstərməkdir
- ☐ hər bir bölmənin rəhbərləri tərəfindən ayrı-ayrılıqda qərarların qəbul edilməsi və icrası üçün müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi ilə səciyyələnir
- ☐ müəssisənin öz məqsədinə çatması üçün işçi qüvvələrin istismarı əsasında məqsədyönlü tədbirlərin həyata keçirilməsi

43 İdarəetmədə sistem dedikdə başa düşülür:

- ☒ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusu
- ☐ maliyyə resurslarının idarə edilməsi və idarəetmə məqsədlərinin məcmusu
- ☐ idarəetmə metodları və funksiyalarının və ona müvafiq olaraq vəzifələrin məcmusu
- ☐ müəssisənin sənaye istehsal heyəti, plan üzrə iş yerlərinin sayı, əsas və köməkçi istehsal sahələrinin sayı
- ☐ rəhbər və mühəndis-texniki işçilərin nisbəti, müəssisənin idarəetmənin təşkilatı quruluşu

44 Yüngül sənaye müəssisələrində idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- ☐ planlaşdırma, proqnozlaşdırma və istehsalın təşkili
- ☐ təşkilətmə, istehsal, maddi-tyexniki təchizat və satış
- ☐ uçot, nəzarət və maliyyələşdirmə
- ☒ planlaşdırma, proqnozlaşdırma, təşkilətmə, təhlil, tənzimləmə, uçot, nəzarət
- ☐ uçot, nəzarət, maliyyələşdirmə və tənzimləmə

45 İdarəetmənin üsulları hansılardır?

- ☒ inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- ☐ sosial-psixoloji, texnoloji, iqtisadi
- ☐ təşkilati, iqtisadi, psixoloji, inzibati
- ☐ mərhələli, iqtisadi, inzibati, sosial-psixoloji
- ☐ operativ, iqtisadi, sosial, psixoloji

46 Yüngül sənayenin istehsal proqramının göstəricilər sisteminə aiddir:

- ☐ bazar payı, rəqib sahə və müəssisələrin istehsal gücü
- ☒ ümumi gəlir, əmtəəlik məhsulun həcmi, realizə edilmiş məhsul, işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, rentabellik və s.
- ☐ rəqiblərin orta illik mal dövriyyəsi, əmək haqqı fondu, sənaye-istehsal heyətinin tərkibi və sayı və s.
- ☐ əmtəəlik məhsulun həcmi, ümumi gəlir, əmək haqqı fondu, sənaye-istehsal heyətinin tərkibi və sayı və s.
- ☐ sahənin istehsal gücü, istehsal gücünün artırılması imkanları, sahə məhsullarına sifarişlərin həcmi və s.

47 Planlaşdırmanın metodlarından biri:

- ☒ normativ metod
- ☐ inzibat və iqtisadi metod
- ☐ iqtisadi-riyazi təhlil metodu
- ☐ iqtisadi təhlil metodu
- ☐ sosial-psixoloji metod

48 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- ☐ işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıcılıq təşəbbüslərinin artırılması
- ☐ işçi heyətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri

- ☐ müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi
- ☒ əməyin normalaşdırılması
- ☐ əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər

49 Yüngül sənaye müəssisələrində idarəetmə prosesinin mərhələləri hansı ardıcılıqla müəyyən edilmişdir?

- ☒ planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət
- ☐ təşkil, idarəetmə, tənzimləmə, koordinasiya
- ☐ proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
- ☐ təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət
- ☐ planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə

50 Yüngül sənayedə idarəetmənin hansı metodlarından istifadə olunur?

- ☐ iqtisadi, texnoloji, operativ və operativ
- ☐ inzibati, psixoloji, təşkilatı, təşkilati, iqtisadi
- ☐ inzibati, təşkilati, iqtisadi, sosial-psixoloji, maddi-texniki, təşkilati, iqtisadi
- ☒ inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- ☐ iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji

51 Yüngül sənaye müəssisələrində idarəetmənin funksiyaları nədən ibarətdir?

- ☐ planlaşdırma, istehsal, mübadilə, istehlak, xətti, təhlil və tənzimləmə
- ☐ idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbaşınaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi
- ☐ planlaşdırma, təşkil etmə, koordinasiya, sosial-psixoloji
- ☒ təşkil etmə, planlaşdırma, uçot və nəzarət, təhlil və tənzimləmə
- ☐ təşkil etmə, inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji

52 Sahə müəssisələrində idarəetmə dedikdə ən başa düşülür?

- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalaşdırma sistemi
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımı müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş daxili təsir vasitəsi
- ☐ müəssisə qarşısında qiyulmuş məqsədlərə lazımı müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağı nəzərdə tutan və müvafiq vəzifələrin yerinə yetirilməsi
- ☒ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımı müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemi
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımı müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi

53 Ümumi rəhbərlik funksiyası kimlər tərəfindən yerinə yetirilir?

- ☒ sahibkarlar və menecerlər, istehsalat və xidmət bölmələrinin, habelə bir sıra funksional sahələrin menecerləri tərəfindən yerinə yetirilir
- ☐ sahibkarlar və menecerlər, istehsalat və xidmət bölmələrinin əsas və köməkçi fəhlələri, habelə bir sıra funksional sahələrin menecerləri tərəfindən yerinə yetirilir
- ☐ ixtisaslı fəhlələr, sahibkarlar və menecerlər, istehsalat və xidmət bölmələrinin, habelə bir sıra funksional sahələrin menecerləri tərəfindən yerinə yetirilir
- ☐ müəssisənin təhlükəsizlik xidməti işçiləri, istehsalat sexlərinin rəisləri, sahibkarlar və menecerlər, istehsalat işçiləri, xidmətçiləri və xidmət bölmələrinin, habelə bir sıra funksional sahələrin menecerləri tərəfindən yerinə yetirilir
- ☐ sahibkarlar və menecerlər, istehsalat və xidmət bölmələrinin, habelə bir sıra funksional sahələrin sürücülər və menecerləri tərəfindən yerinə yetirilir

54 Ümumi idarəetmə funksiyası:

- ☒ ilk növbədə idarəetmə səviyyəsindən asılı olaraq fərqlənir və bir-başa idarəetmə sisteminin mərhələliyi ilə yəni onun şaquli quruluşu ilə əlaqədardır
- ☐ vasitəsilə əmək fəaliyyəti elementləri arasında asılılıqlar və onların qarşılıqlı əlaqə qaydası nizamlanır, idarəolunan və idarəedən sistemlər təşkil edilir
- ☐ idarəetmə obyektinin real vəziyyətini müşahidə, təhlil, qiymətləndirmə, proqram və plan üzrə müəyyənləşdirilmiş vəziyyətlə müqayisə əsasında məqsədə nail olmaq üçün yerinə yetiriləcək işləri aşkar edir
- ☐ məqsədin yerinə yetirilməsini səciyyələndirməklə, təhlil və yeni məqsədin işlənilib hazırlanması üçün əsaslanır
- ☐ əmək fəaliyyəti elementləri arasında nisbətlər və onların qarşılıqlı təsir dərəcəsi artırılır, idarəolunan obyektlər və idarəedən sistemlər təşkil edilir

55 İdarəetmənin uçot funksiyası:

- ☒ məqsədin yerinə yetirilməsini səciyyələndirməklə, təhlil və yeni məqsədin işlənilib hazırlanması üçün əsaslanır
- ☐ vasitəsilə əmək fəaliyyəti elementləri arasında asılılıqlar və onların qarşılıqlı əlaqə qaydası nizamlanır, idarəolunan və idarəedən sistemlər təşkil edilir
- ☐ idarəetmə obyektinin real vəziyyətini müşahidə, təhlil, qiymətləndirmə, proqram və plan üzrə müəyyənləşdirilmiş vəziyyətlə müqayisə əsasında məqsədə nail olmaq üçün yerinə yetiriləcək işləri aşkar edir
- ☐ əmək fəaliyyəti elementləri arasında nisbətlər və onların qarşılıqlı təsir qaydası nizamlanır, idarəolunan işçilər və idarəedən rəhbərlər təşkil edilir
- ☐ əmək fəaliyyəti elementləri arasında nisbətlər və onların qarşılıqlı təsir dərəcəsi artırılır, idarəolunan obyektlər və idarəedən sistemlər təşkil edilir.

56 2000 kq yuyulmuş yundan təqribən neçə kq yun iplik almaq olar?

- ☐ ~ 630-650 kq
- ☐ ~ 540-600 kq
- ☐ ~ 450-540 kq
- ☐ ~ 800-850 kq.
- ☒ ~ 1220 kq

57 Sənaye:

- ☐ gəlir əldə etmək məqsədilə malların buraxılışı və xidmət göstərilməsi üçün istehsal vasitələri və digər iqtisadi aktivlərlə canlı əməyin birləşməsinə yönəldilmiş iqtisadi fəaliyyətdir.
- ☒ işçilərinin əməyi əsas etibarilə təbiətdə mövcud olan və süni surətdə təkrar olunmayan maddi nemətlərin əldə olunmasına, bu nemətlərin emalına, həmçinin kənd və meşə təsərrüfatı məhsullarının emalına yönəldilmiş maddi istehsal sahəsidir.
- ☐ satış və ya istehlakçılara göndərmək üçün hazır olan və ticarət müəssisələrinə, yaxud istehlakçılara göndərilənə qədər istehsalçıdan saxlanılan, gələcəkdə emal üçün nəzərdə tutulmayan məhsullardır.
- ☐ istehsal təyinatlı əsas fondların dəyərinin həmin fondların köməyi ilə istehsal olunmuş məhsulun üzərinə tədricən keçməsi, pul vəsaitlərinin məqsədli yığılması və sonradan onların aşınmış əsas fondların təkrar istehsalında istifadəsidir
- ☐ iqtisadiyyat sahələrində: sənaye, tikinti, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. elektrik enerjisiindən faktiki istifadə edilməsini xarakterizə edir.

58 Sənaye məhsulu:

- ☐ gəlir əldə etmək məqsədilə malların buraxılışı və xidmət göstərilməsi üçün istehsal vasitələri və digər iqtisadi aktivlərlə canlı əməyin birləşməsinə yönəldilmiş iqtisadi fəaliyyətdir.
- ☒ əmtəə və yaxud istehsal xidmətləri formasında ifadə edilən, müəssisənin fəaliyyətinin birbaşa səmərəli nəticəsidir
- ☐ iqtisadiyyat sahələrində: sənaye, tikinti, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. elektrik enerjisiindən faktiki istifadə edilməsini xarakterizə edir.
- ☐ sənaye-istehsal təyinatlı əsas fondların orta illik dəyərinin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ müvafiq iş vaxtı ərzində əmək funksiyasını yerinə yetirmək üçün əmək müqaviləsi ilə müəyyən edilmiş işçinin gördüyü işə görə, işə götürən tərəfindən pul və natura formasında ödənilən gündəlik və ya aylıq məbləğ, habelə ona edilən əlavələrin, mükafatların və digər ödənişlərin məcmusudur.

59 Əyricilik istehsalında:

- ☒ liflər (təmiz və ya qarışıq şəkildə) emal edilərək ipliyə çevrilir.
- ☐ liflər (təmiz və ya qarışıq şəkildə) emal edilərək kişə çevrilir.
- ☐ liflər (təmiz və ya qarışıq şəkildə) emal edilərək parçaya çevrilir.
- ☐ liflər (təmiz və ya qarışıq şəkildə) emal edilərək sapa çevrilir.
- ☐ liflər (təmiz və ya qarışıq şəkildə) emal edilərək ipliyə çevrilir.

60 Xovlu parçalara aid edilir:

- ☐ mahud, boston və plyuş parçalar.
- ☐ krep, bobrik, bayka və plyuş parçalar.
- ☐ mahud, bayka və plyuş parçalar.
- ☐ bobrik, boston və plyuş parçalar.
- ☒ bobrik, bayka və plyuş parçalar.

61 Kostyumluq yun parçalara aid edilir:

- ☐ bobrik, bayka və plyuş parçalar.
- ☐ mahud, bayka və plyuş parçalar.
- ☐ bobrik, boston və plyuş parçalar.
- ☐ mahud, boston və plyuş parçalar.
- ☒ boston, krep və triko parçalar.

62 Pereskurantina görə pambıqdan olan parçalar hansı qruplara bölünür?

- ☐ çit, bez, satin parçalar.
- ☒ bezlər, mitkallar, xüsusi parçalar .
- ☐ mahud, boston, plyuş parçalar.
- ☐ pambıq, yun, kətan, ipək parçalar.
- ☐ kişi, qadın, uşaqlar üçün parçalar.

63 Bunlar üst geyimləridir.

- ☐ pijama, alt köynək, gecə köynəyi, qısa alt tumanı, kişi tumanı, üzgüçü tumanı, çimərlik kostyumu, çimərlik dəsti, darbalaq, alt tuman, körpə əskisi və s.
- ☒ palto, yarım palto plaş jaket, jlet, pencək, gödəkcə, kostyum, kombinezon, örtük, don-palto və.s.
- ☐ yorğan üzü, döşəkağı, başlıqlı mələfə, bələk əskisi, yastıq üzü, sıyrılmış örtük, yorğan, körpə uşaq üçün konvert və s.
- ☐ şlyapa, qulaqlı papaq, furajka, beret, kepka, günlüksüz şapka, şlem, jokey papağı, pilotka, kapor, çənə altından lentlə bağlanan yumuşaq qadın papağı, və s,
- ☐ büsthalter- kombinasiya, kombinasiya- korset, yarım korset, qrasiya , qrasiya-yuman, corab üçün kəmə, kəmə- darbalaq, büsthalter və s.

64 Bunlar alt geyimləridir.

- ☐ palto, yarım palto plaş jaket, jlet, pencək, gödəkcə, kostyum, kombinezon, örtük, don-palto və.s.
- ☐ yorğan üzü, döşəkağı, başlıqlı mələfə, bələk əskisi, yastıq üzü, sıyrılmış örtük, yorğan, körpə uşaq üçün konvert və s.
- ☒ pijama, alt köynək, gecə köynəyi, qısa alt tumanı, kişi tumanı, üzgüçü tumanı, çimərlik kostyumu, çimərlik dəsti, darbalaq, alt tuman, körpə əskisi və s.
- ☐ şlyapa, qulaqlı papaq, furajka, beret, kepka, günlüksüz şapka, şlem, jokey papağı, pilotka, kapor, çənə altından lentlə bağlanan yumuşaq qadın papağı, və s.
- ☐ büsthalter- kombinasiya, kombinasiya- korset, yarım korset, qrasiya , qrasiya-yuman, corab üçün kəmə, kəmə- darbalaq, büsthalter və s.

65 Bunlar korset məmulatlarıdır.

- ☐ büsthalter- kombinasiya, kombinasiya- korset, yarım korset, kombinezon, örtük, don-palto və.s.

- ☐ yorğan üzü, döşəkağı, başlıqlı mələfə, bələk əskisi, yastıq üzü, sıyrılmış örtük, yorğan, körpə uşaq üçün konvert və s.
- ☐ pijama, alt köynək, gecə köynəyi, qısa alt tumanı, kişi tumanı, büsthalter- kombinasıya, kombinasıya- korset, yarım korset, alt tuman, körpə əskisi və s.
- ☐ şlyapa, qulaqlı papaq, furajka, beret, kepka, günlüksüz şapka, şlem, jokey papağı, pilotka, kapor, çənə altından lentlə bağlanan yumuşaq qadın papağı, və s.
- ☒ büsthalter- kombinasıya, kombinasıya- korset, yarım korset, qrasıya , qrasıya-yuman, corab üçün kəmə, kəmə- darbalaq, büsthalter və s.

66 Xam pambığın hər 500 kq-dan təqribən neçə kq pambıq mahlıc alınır?

- ☐ ~460 kq
- ☐ ~760 kq
- ☐ ~460-500 kq
- ☒ ~360 kq
- ☐ ~380-400 kq.

67 Xam pambığın hər 2000 kq-dan təqribən neçə kq pambıq mahlıc alınır?

- ☒ ~360 kq
- ☐ ~460-500 kq
- ☐ ~460 kq
- ☐ ~1520-1600 kq
- ☐ ~760 kq

68 İlkin emaldan sonra 500 kq pambıq mahlıcdan təqribən neçə kq pambıq iplik alınır?

- ☐ ~750-850 kq
- ☒ ~425-450 kq
- ☐ ~760-800 kq
- ☐ ~920-960 kq.
- ☐ ~460-500 kq

69 İlkin emaldan sonra 2000 kq pambıq mahlıcdan təqribən neçə kq pambıq iplik alınır?

- ☐ ~750-850 kq
- ☒ ~1700-1800 kq
- ☐ ~760-800 kq
- ☐ ~460-500 kq
- ☐ ~920-960 kq.

70 3000 kq xam yunun yuyulmasından sonra neçə kq təmiz yun almaq olar?

- ☐ ~ 430-490 kq
- ☒ ~ 1500-1680 kq
- ☐ ~ 390-450 kq
- ☐ ~ 670-700 kq
- ☐ ~ 590-650 kq.

71 2000 kq xam yunun yuyulmasından sonra neçə kq təmiz yun almaq olar?

- ☐ ~ 430-490 kq
- ☐ ~ 670-700 kq
- ☐ ~ 390-450 kq
- ☐ ~ 590-650 kq.
- ☒ ~ 1000-1120 kq

72 500 kq xam yunun yuyulmasından sonra neçə kq təmiz yun almaq olar?

- ☐ ~ 430-490 kq
- ☐ ~ 390-450 kq
- ☒ ~ 250-280 kq
- ☐ ~ 670-700 kq
- ☐ ~ 590-650 kq.

73 1000 kq yuyulmuş yundan təqribən neçə kq yun iplik almaq olar?

- ☐ ~ 530-550 kq
- ☐ ~ 350-440 kq
- ☐ ~ 240-300 kq
- ☐ ~ 800-950 kq.
- ☒ ~ 610 kq

74 500 kq yuyulmuş yundan təqribən neçə kq yun iplik almaq olar?

- ☐ ~ 430-450 kq
- ☐ ~ 240-300 kq
- ☐ ~ 150-240 kq
- ☒ ~ 305 kq
- ☐ ~ 200-250 kq.

75 Yüngül sənaye müəssisələrinin istehsal resurslarının tamamlanmış siyahısı:

- ☒ torpaq, əmək resursları, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı
- ☐ istehsalın diversifikasiyası, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı
- ☐ [hüquqi və fiziki şəxslər, torpaq, əmək resursları, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı
- ☐ əmək resursları, informasiya, torpaq, fondverimi, əmək məhsuldarlığı
- ☐ torpaq, əmək resursları, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı, əmək məhsuldarlığı

76 Yüngül sənayenin iqtisadiyyatı kursunun obyektı kimi:

- ☒ xalq təsərrüfatının xüsusi sahələrindən biri olan yüngül sənaye sahə və onun yarım sahələridir
- ☐ əmək vasitələri istehsal edən sənaye sahələridir
- ☐ əhalinin gündəlik tələbatının ödənilməsinə yönəldilmiş qida sənayesi
- ☐ aqrar sənaye kompleksi, kənd təsərrüfatıdır
- ☐ hasilat və emal sənayesi ilə bilavasitə əlaqəli fəaliyyət göstərən kənd təsərrüfatıdır

77 Yüngül sənayenin iqtisadiyyatı kursunun obyektini təşkil edir:

- ☒ yüngül sənaye sahə və yarım sahələri
- ☐ yüngül sənaye, qida sənayesi
- ☐ tikiş, tekstil, gön-dəri, qida sənayesi
- ☐ maşınqayırma, ağır metallurgiya
- ☐ qida sənayesi, tikiş sənayesi

78 Maddi istehsalın ən iri və əhəmiyyətli sahəsi olan sənayeni təşkil edən yüngül sənaye:

- ☐ tikiş, yun, gön-dəri, ayaqqabı, kənd təsərrüfatı və xalçaçılıq, toxuculuq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir
- ☐ tikiş, dəzgah, gön-dəri, toxuculuq, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir
- ☒ əsasən toxuculuq, tikiş, xəz-dəri, gön-dəri, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir

- ☐ süni və sintetik liflər, tikiş, xəz-dəri, neft məhsulları, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir
- ☐ toxuculuq, tikiş, xəz-dəri, kətan, pambıq, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir

79 Yüngül sənayedə istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas yolları:

- ☐ kombinəşdirilmiş müəssisələrin ayrı-ayrı müəssisələrə bölünməsi
- ☐ müəssisədə maşın və avadanlıqların sayının artırmaq
- ☒ əmək məhsuldarlığının artımını sürətləndirilmək
- ☐ infrastruktur sahələrinin hərtərəfli inkişaf etdirilməsi
- ☐ sahə müəssisələrində istehsalın həcmnin artırılmaq

80 Toxuculuq sənaye müəssisələrində istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas yolları:

- ☐ kombinəşdirilmiş müəssisələrin ayrı-ayrı müəssisələrə bölünməsi
- ☐ infrastruktur sahələrinin hərtərəfli inkişaf etdirilməsi
- ☒ əmək məhsuldarlığının artımının sürətləndirilməsi; maddi ehtiyatlardan istifadənin səmərəliliyini yüksəldilməsi və s.
- ☐ material tutumunu azaltmaq və istehsal tullantılarını təkrar emala deyil utilizasiya etmək
- ☐ sahə müəssisələrində istehsalın həcmnin artırılması

81 Məhsulun rəqabətqabiliyyətini xarakterizə edir:

- ☐ məhsulun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məcmusu
- ☐ məhsulun qiyməti
- ☒ alıcıların müəyyən qrupu üçün maraq kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsinə təmin edən xassələrin məcmusu
- ☐ reallaşdırılmaya çəkilən xərclərin həmi
- ☐ dövrüyə və tədavül fondları istifadə göstəriciləri

82 əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- ☐ məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- ☐ material, hazır məhsul, xidmət standartlarına
- ☐ müəssisədaxili, müəssisələrarası, sahə, milli standartlara
- ☒ beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- ☐ analitik, ekperimental, statistik standartlara

83 Yüngül sənaye məhsullarının hansı keyfiyyət göstəriciləri məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş və s. kimi xassələri özündə birləşdirir?

- ☒ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ məhsulun təyinatı göstəriciləri
- ☐ tibarlılıq göstəriciləri
- ☐ məmulatın nəql olunma qabiliyyəti.
- ☐ standartlaşdırma və eyniləşdirmə göstəriciləri

84 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələri
- ☐ məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələri
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələri
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələri

- ☒ məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələrini

85 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- ☒ məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada artırılması
☐ məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması
☐ təklifin azılması
☐ məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada azalması deməkdir
☐ işçilərin sayının ixtisar edilməsi

86 Məhsulun keyfiyyət göstəricilərinin qruplara bölünməsi:

- ☐ ümumi göstəricilər, fərdi göstəricilər, texniki göstəricilər.
☐ ümumi göstəricilər, fərdi göstəricilər, estetik göstəricilər, texniki göstəricilər.
☐ ümumi göstəricilər, estetik göstəricilər, texniki göstəricilər.
☒ ümumiləşdirilmiş göstəricilər, fərdi göstəricilər, kompleks göstəricilər.
☐ ümumiləşdirilmiş göstəricilər, fərdi göstəricilər, estetik göstəricilər, kompleks göstəricilər.

87 Keyfiyyət səviyyəsi:

- ☐ yüngül sənaye mallarının əsas göstəricilərinin normativ sənədlərdə nəzərdə tutulan əsas, fundamental keyfiyyət göstəriciləri ilə müqayisəli qiymətləndirilməsidir.
☐ yüngül sənaye mallarının əsas göstəricilərinin normativ sənədlərdə nəzərdə tutulan əsas, fundamental statistik göstəriciləri ilə müqayisəsidir.
☒ keyfiyyəti qiymətləndirilən yüngül sənaye mallarının keyfiyyət göstəricilərinin normativ sənədlərdə nəzərdə tutulan əsas, fundamental keyfiyyət göstəriciləri ilə müqayisəli qiymətləndirilməsidir.
☐ keyfiyyəti qiymətləndirilən yüngül sənaye mallarının keyfiyyət göstəricilərinin normativ sənədlərdə nəzərdə tutulan əsas, fundamental kəmiyyət göstəriciləri ilə müqayisəli qiymətləndirilməsidir.
☐ yüngül sənaye mallarının keyfiyyət göstəricilərinin normativ sənədlərdə nəzərdə tutulan əsas, fundamental statistik göstəriciləri ilə müqayisəsidir.

88 Sahə müəssisələrinin istehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalara bölünür?

- ☒ fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
☐ menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar
☐ sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
☐ mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları
☐ baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri

89 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- ☐ 5
☐ 2
☐ 3
☒ 4
☐ 6

90 Sahə müəssisələrində kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- ☒ heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
☐ heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətində görə
☐ köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətində görə
☐ əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
☐ mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə

91 Sahə müəssisələrində əmək məhsuldarlığını hansı üsullarla ölçmək olar?

- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan material məsrəflərinin həmin məhsulun satışından alınan mənfəətə nisbəti kimi
- ☐ məhsul vahidinə düşən əmək haqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi
- ☒ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- ☐ bir fəhlənin gün ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarının həmin məhsulun hər biri üçün müəyyən edilmiş ödəniş dəyərində vurulması yolu ilə
- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri

92 Yüngül sənayedə əməyin ödənilməsinin işəmuзд forması hansı hallarda tətbiq edilir?

- ☒ işin nəticələri işçidən asılı olduğu və işin normalaşdırılması mümkün olduğu hallarda
- ☐ avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
- ☐ texnoloji qaydaların pozulması
- ☐ əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- ☐ materiallardan israfçılıqla istifadə olunması

93 Yüngül sənayedə əməyin ödənilməsinin işəmuзд forması tətbiq edilir:

- ☒ istehsal olunan məhsula fəhlənin fəal təsir edə bilmə imkanı və əməyin normalaşdırılmasının mümkün olduğu
- ☐ avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
- ☐ texnoloji qaydaların pozulması, texnoloji əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- ☐ əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi və əmək məhsuldarlığının yüksək olduğu hallarda
- ☐ materiallardan israfçılıqla istifadə olunması, əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi

94 Sənyədə əmək predmetləri kimi istifadə olunan maddi resursların hamısı şərti olaraq bölünür:

- ☐ ikincidərəcəli
- ☐ ikincidərəcəli və köməkçi
- ☐ köməkçi
- ☒ xammal və yanacaq-enerji resurslarına.
- ☐ əsas və ikinci dərəcəli

95 Plan iş həcmnin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayı:

- ☒ bazis ilində işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqramının artması əmsalının hasilindən ibarətdir.
- ☐ bazis ilində işçilərin sayı ilə bazis ili üçün istehsal proqramının artması əmsalının hasilindən ibarətdir.
- ☐ plan ilində işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqramının artması əmsalının hasilindən ibarətdir.
- ☐ bazis ilində işçilərin sayı ilə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi hesabına işçi qüvvəsinə qənaətin hasilindən ibarətdir.
- ☐ bazis ilində işçilərin plan sayı ilə plan ili üçün istehsal proqramının artması əmsalının hasilindən ibarətdir.

96 Müəssisədə əmək məhsuldarlığının səviyyəsini xarakterizə edən göstərilərdən biri olan məhsulun əmək tututmu necə hesablanır?

- ☒ məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtının istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtının hasili kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə işçilərin orta siyahı sayının hasili kimi.

97 Müəssisədə əmək məhsuldarlığının səviyyəsini xarakterizə edən göstərilərdən biri olan əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtının hasili kimi.
- ☒ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtına nisbəti kimi.
- ☐ məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtının istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə işçilərin orta siyahı sayının hasili kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.

98 Müəssisədə əmək məhsuldarlığının səviyyəsini xarakterizə edən göstərilərdən biri olan aylıq əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- ☐ ay ərzində istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə işçilərin orta siyahının hasili kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtına nisbəti kimi.
- ☒ ay ərzində istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə işçilərin orta siyahı sayının hasili kimi.

99 Müəssisədə əmək məhsuldarlığının səviyyəsini xarakterizə edən göstərilərdən biri olan günlük əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- ☐ ay ərzində istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə işçilərin orta siyahının hasili kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.
- ☒ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin sayına nisbəti kimi.

100 Texnoloji əmək tutumu necə hesablanır?

- ☒ əsas istehsal işəməzd-fəhlələrinin sərf etdikləri əməklə vaxtamuz –fəhlələrinin sərf etdikləri əməyin cəmi kimi hesablanır.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtına nisbəti kimi.
- ☐ faydalı iş vaxtı fondunun məhsul vahidinin istehsalı üçün müəyyən edilmiş vaxt normasına nisbətə kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin sayına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.

101 Yüngül sənayedə texnoloji əmək tutumu:

- ☒ əsas istehsal işəməzd-fəhlələrinin və vaxtamuz –fəhlələrinin sərf etdikləri əməyi əks etdirir.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin sayına nisbəti kimi hesablanır.

102 Yüngül sənayedə istehsal əmək tutumu:

- ☐ əsas istehsal işəməzd-fəhlələrinin və vaxtamuz –fəhlələrinin sərf etdikləri əməyi əks etdirir.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtına nisbəti kimi hesablanır.
- ☒ əsas və köməkçi fəhlələrin əmək sərfələrini özündə təcəssüm etdirir.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin sayına nisbəti kimi hesablanır.

103 əmək haqqı fondunun yuvarlaqlaşdırmaqla hesablama üsulları:

- ☒ vahid məhsula əmək haqqı norması əsasında hesablama; məhsul həcmnin artımının hər faizinə əmək haqqı fondunun artımı normativi əsasında hesablama; işçilərin sayından asılı olaraq, onların ortaillik əmək haqlarına əlavə ödənişlərin edilməsi.
- ☐ vahid məhsula əmək haqqı norması əsasında hesablama; məhsul həcmnin artımının hər faizinə əmək haqqı fondunun artımı normativi əsasında hesablama.

- ☐ vahid məhsula çəkilişi xərclərin norması əsasında; məhsul həcmnin artımının hər faizinə əmək haqqı fondunun artımı normativi əsasında; işçiləyənlərin sayından asılı olaraq, onların ortaillik əmək haqlarına əlavə ödənişlərin edilməsi.
- ☐ vahid məhsula əmək haqqı norması əsasında hesablama; məhsul həcmnin azalmasının hər faizinə əmək haqqı fondunun artımı normativi əsasında hesablama; işçilərin sayı nəzərə alınmaqla, onların ortaillik əmək haqlarına əlavə ödənişlərin edilməsi.
- ☐ vahid məhsula vaxt sərfi norması əsasında hesablama; məhsul həcmnin artımının hər manatına əmək haqqı fondunun artımı normativi əsasında hesablama; işçilərin sayından, onların ortaillik əmək haqlarına əlavə ödənişlərin edilməsi.

104 Yüngül sənayedə əmək haqqının ödənilməsinin təşkili üç əsas tərkib hissəni özündə birləşdirir:

- ☒ əməyin normalaşdırılması, əmək haqqının tarif normalaşdırılması, əməyin ödənişinin müxtəlif forma və sistemlərinin işlənilməsi və istifadəsi.
- ☐ əməyin normalaşdırılması, əmək haqqının dövlət tənzimlənməsi, əməyin ödənişinin müxtəlif forma və sistemlərinin işlənilməsi və istifadəsi.
- ☐ əməyin təşkili, əmək haqqının tarif normalaşdırılması, əməyin ödənişinin müxtəlif forma və sistemlərinin işlənilməsi və istifadəsi.
- ☐ əmək haqqının dövlət tənzimlənməsi, əməyin təşkili, əmək haqqı fondunun planlaşdırılması.
- ☐ əməyin təşkili, əmək ödənişinin dövlət tənzimlənməsi, əməyin ödənişinin müxtəlif forma və sistemlərinin işlənilməsi və istifadəsi.

105 əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- ☐ fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- ☐ dövlətin sosial siyasəti
- ☐ əmək bazarının konyukturası
- ☒ müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı
- ☐ işin xarakteri

106 Yüngül sənayedə tarif maaşı əmək haqqının ölçüsünü:

- ☐ vaxt vahidi olan adam-saatla müəyyən edir.
- ☐ ölçü vahidi olan adam-manatla müəyyən edir.
- ☐ vaxt vahidi olan adam-manatla müəyyən edir.
- ☐ düzgün cavab –a,b, c.
- ☒ vaxt vahidi olan saat, gün, ay ərzində müəyyən edir.

107 Yüngül sənaye müəssisələrində kadr axıcılığı indeksi:

- ☐ məlum materiala ortagünlük tələbatla növbəti partiyalar arasındakı vaxtın hasili kimi hesablanır.
- ☐ məlum materiala ortarüblük tələbatla növbəti iki təchizat arasındakı vaxtın hasili kimi hesablanır.
- ☒ müəyyən dövrdə işdən getmiş və ya azad edilmiş işçilərin sayının həmin dövrdəki işçilərin orta siyahı sayına bölüb yüzə vurmaqla hesablayırlar.
- ☐ məlum materiala ortagünlük tələbatla növbəti iki təchizat arasındakı tələbatın hasili kimi hesablanır.
- ☐ məlum materiala ortagünlük tələbatla növbəti iki təchizat arasındakı vaxtın hasili kimi hesablanır.

108 Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- ☐ birbaşa işəməz.
- ☐ dolaylı işəməz.
- ☒ sadələşdirilmiş işəməz.
- ☐ mükafatlı işəməz.
- ☐ mütərəqqi işəməz.

109 Muzdlu işçilərin işə qəbulu müddətinin uzunluğuna görə muzdlu işçilər yarımqruplarına aid olmayan yarım qrup hansıdır?

- ☐ daimi işçilər yuarımqrupu.
- ☐ mövsümü işçilər yuarımqrupu.
- ☐ müvəqqəti işçilər yuarımqrupu
- ☒ uzunmüddətli və qısamüddətli işçilər yuarımqrupu.
- ☐ təsadüfi işlərin icrası üçün işə götürülmüş işçilər yuarımqrupu.

110 İpəkçilik müəssisələrində istehsal əmək tutumu:

- ☐ istehsala xidmətin əmək tutumu ilə texnoloji əmək tutumunu toplamaq yolu ilə müəyyən edilir.
- ☐ istehsala bilavasitə xidmət edən mühəndis-texniki işçilərin və fəhlələrin əmək tutumu kimi müəyyən edilir.
- ☐ istehsala bilavasitə xidmət edən işçilərin əmək tutumu ilə texnoloji proseslərə xidmət edən mühəndis-texniki işçilərin əmək tutumunu toplamaq yolu ilə müəyyən edilir.
- ☒ əsas və köməkçi fəhlələrin sərf etdikləri əməyin məcmusundan ibarətdir.
- ☐ əsas və köməkçi fəhlələrin sərf etdikləri əməyin səmərəliliyini göstərir.

111 Ayaqqabı sənayesində istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin artırılması səbəb olur:

- ☒ əsas və dövriyyə fondlarından, işçi qüvvəsindən səmərəli istifadəyə səbəb olur
- ☐ məhsul defisitliyi səviyyəsinin azaldılmasına səbəb olur
- ☐ inhisarçılığın inkişafına səbəb olur
- ☐ iri, orta və kiçik müəssisələrin əlverişli əlaqələndirilməsinə səbəb olur
- ☐ sahə müəssisələrinin iriləşməsinə, əsas fondların passiv hissəsindən intensiv istifadəyə və müvafiq olaraq avadanlıqların tez sıradan çıxmasına səbəb olur

112 Ayaqqabı sənayesində istehsalın təmərküzləşmə vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ☒ məhsul istehsalının həcmi, sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri, və s.
- ☐ bir müəssisənin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri, sahə müəssisələrinin istehsal gücü
- ☐ bütün sənayenin buraxdığı ümumi məhsulda iri müəssisələrin məhsullarının payı
- ☐ müəssisənin buraxılan məhsulun illik həcmi ilə müəyyən olunan optimal ölçüsü
- ☐ bir müəssisənin orta enerji gücü, sənayedə çalışan işçilərin ümumi sayında iri müəssisələrin payı

113 Ayaqqabı sənayesində istehsalın təmərküzləşmə formaları:

- ☒ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ☐ sahədaxili, zavoddaxili
- ☐ texnoloji, sahə, zavod və zavoddaxili
- ☐ ixtisaslaşdırılmış müəssisələrdə texnoloji və konstruktiv eynicinsli məhsulların istehsalının təmərküzləşdirilməsi
- ☐ istehsal-texniki və texnoloji, zavod

114 Yüngül sənayedə kombinləşmənin iqtisadi səmərəlilik, səviyyə və dinamikasını öyrənmək üçün istifadə olunan göstəricilər sisteminə aid deyildir:

- ☐ kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı.
- ☐ kombinləşdirilmiş müəssisələrdə işləyən fəhlələrin sayı.
- ☐ kombinatlarda istehsal olunan məhsulun payı.
- ☒ kombinləşdirilmiş müəssisələrin dövriyyə klapitalının əsas kapitalla nisbəti
- ☐ kombinləşdirilmiş müəssisələrin istehsal həcmi.

115 Kombinləşmənin formalarına aiddir:

- ☒ xammalın hazır məhsulun alınmasına qədər ardıcıl emalı
- ☐ xammalın kompleks emalı

- ☐ istehsal tullantılarının digər məhsul növlərinin istehsalında istifadəsi
- ☐ istehsal tullantılarının kənara satılması
- ☐ tullantisız texnologiyadan istifadə

116 Kooperasiyalaşmanın səviyyəsi xarakterizə edir:

- ☐ sahənin müəssisələrinin məhsullarının çeşidində qrupların sayı, növü, markası və texnoloji eynicinsliyi
- ☒ ümumi məhsulun həcmində kooperasiya yolu ilə kənardan alınan yarımfabrikatların və dəstləşdirici məmulatların xüsusi çəkisi
- ☐ məhsulun əməktutumluluğu
- ☐ baş müəssisə ilə kooperasiya edilmiş müəssisələrin sayı
- ☐ ümumi məhsulun həcmində kooperasiya yolu ilə kənara göndərilən yarımfabrikatların və dəstləşdirici məmulatların xüsusi çəkisi

117 Kooperativləşdirmənin formalarına aid deyildir:

- ☐ aqreqat
- ☐ sahədaxili
- ☐ rayonlararası
- ☒ dəzgah
- ☐ hissə

118 İxtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilər:

- ☐ vahid məhsulun maya dəyəri
- ☐ məhsul vahidinə sərf edilən nəqliyyat xərcləri
- ☒ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət
- ☐ məhsul buraxılışının həcmi, əmək məhsuldarlığı.
- ☐ məhsulun istehsalı və daşınmasına çəkilən xərclər

119 İxtisaslaşma səviyyəsini xarakterizə edən göstəricilər:

- ☐ bir müəssisənin orta ölçüsü
- ☐ ümumi məhsul buraxılışında kiçik müəssisələrin məhsullarının payı
- ☒ sahənin və ya müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında əsas (profil) məhsulun xüsusi çəkisi
- ☐ müəyyən məhsul növünün hazırlanması ilə məşğul olan müəssisə və sexlərin sayı
- ☐ müəssisənin orta enerji gücü

120 İxtisaslaşmanın formalarına daxildir:

- ☒ əşya
- ☐ sex
- ☐ texniki
- ☐ funksional
- ☐ mərhələli

121 İstehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin artırılmasına səbəb olur:

- ☐ iri, orta və kiçik müəssisələrin əlverişli əlaqələndirilməsinə
- ☐ istehsal həcmnin artmasına, qiymətlərin enməsinə
- ☐ inhisarçılığın inkişafına, qiymətlərin qalxmasına
- ☐ müəssisənin istehsal gücünün, məhsulun fondtu tumununna və material tutumunun artmasına.
- ☒ əsas və döviyyə fondlarından, işçi qüvvəsindən səmərəli istifadəyə

122 Təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə edən göstəricilər:

- ☐ Müəssisənin buraxılan məhsulun illik həcmi ilə müəyyən olunan optimal ölçüsü
- ☐ Sənayedə çalışan işçilərin ümumi sayında iri müəssisələrin payı
- ☐ Bir müəssisənin orta enerji gücü
- ☒ Bir müəssisənin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ☐ Bütün sənayenin (sahələrin) buraxdığı ümumi məhsulda iri müəssisələrin məhsullarının payı

123 Təmərküzləşmənin formalarına bütövlükdə aid edilir:

- ☐ ixtisaslaşdırılmış müəssisələrdə texnoloji və konstruktiv eynicinsli məhsulların istehsalının təmərküzləşdirilməsi
- ☒ texnoloji təmərküzləşmə
- ☐ bir kombinatın müəssisəsi çərçivəsində eyni və ya müxtəlif sahələrin qarşılıqlı əlaqəli müxtəlif istehsallarının təmərküzləşdirilməsi
- ☐ zavod təmərküzləşdirmə
- ☐ şaquli və üfqi təmərküzləşdirmə

124 İctimai istehsalın təşkili formalarına aid deyil:

- ☐ Təmərküzləşdirmə
- ☒ İnhisarlaşma
- ☐ Kooperasiyalaşdırma
- ☐ Kombinləşdirmə
- ☐ İxtisaslaşdırma

125 Elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin tətbiqi yüngül sənaye müəssisələrində nəyə imkan verir və nəyi təmin edir:

- ☐ istehsalın miqyasının və artım pempinin zəifləməsinə, bəzən müəssisələrin istehsal təsərrüfat fəaliyyətinin dayandırılmasına
- ☒ məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin artmasına, əmək şəraitinin yaxşılaşmasına, sosial məsələlərin həllinin asanlaşmasına və s.
- ☐ iş şəraitinin mürəkkəbləşməsinə və fondveriminin azalmasına
- ☐ yüngül sənayenin ayrı-ayrı yarım sahələrində mövsümük amilinin təsirinin yumşaldılması, məhsulun çeşidi azaldılması və keyfiyyətinin zəifləməsinə
- ☐ sosial məsələlərin həllinin asanlaşmasına və əmək məhsuldarlığının a səviyyəsinin aşağı düşməsinə

126 Elmi-texniki tərəqqi:

- ☒ əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, yeni, iqtisadi cəhətdən daha sərfəli xammal, material, enerji növlərinin yaradılması və istehsalata tətbiqi, əməyin fondsilahlılığı səviyyəsinin yüsəldilməsi və istehsalın idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz qanunauyğun bir prosesdir
- ☐ elm və texnikada baş verən kəmiyyət dəyişmələrinin toplanaraq müəyyən nərhələdə, yeni keyfiyyət halına keçməsi, yeni prinsip, postulat və qnunlar əsasında tərəqqi, onların inkişafında yeni metodların tətbiq edilməsi prosesidir
- ☐ vaxtaşırı baş verən elmi-texniki inilablar şəraitində, son məhsulun hazırlanması prosesində texnoloji baxımdan əlaqəli olan müxtəlif istehsalların təmərküzləşməsi prosesidir
- ☐ sənayedə baş verən kəmiyyət dəyişmələrinin toplanaraq müəyyən nərhələdə-“böhran nöqtəsində”-yeni keyfiyyət halına keçməsi, yeni prinsip, postulat və qnunlar əsasında tərəqqi, onların inkişafında yeni metodların tətbiq edilməsi prosesidir
- ☐ yüngül sənayedə istifadə olunan istehsal resurslarının keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, sahədə istehsalın həcmnin artırılması üçün istehsal parkının genişləndirilməsi, ixtisaslı kadrların sahə müəssisələrinə cəlb edilməsi və yeni rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalı prosesidir

127 Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

- ☒ avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktiki ənənəvi nisbətinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi.

- ☐ elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın nisbətinin dəyişməsi, avtomatlaşdırma və s.
- ☐ elmin məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiqi müddətinin azalması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- ☐ avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları
- ☐ elmin sürətli inkişafı, yeni texnologianın kəşf olunması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi

128 Elmi-texniki tərəqqinin hansı istiqamətləri mövcuddur:

- ☐ sənaye istehsalının elektriklişdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması, təmərküzləşdirilməsi və kombinəşdirilməsi
- ☐ sənaye istehsalının təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinəşdirilməsi
- ☐ sənaye istehsalının elektriklişdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kombinəşdirilməsi
- ☐ sənaye istehsalının elektriklişdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- ☒ sənaye istehsalının elektriklişdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması

129 Yeni texnikanın yaradılması və tətbiqi ilə əlaqədar yaranan xərclər:

- ☐ yeni maşın və avadanlıqların alınması, daşınması, quraşdırılması, mənimlənməsi, avadanlıqların amortizasiyası və təkmilləşdirilməsi xərcləri
- ☐ avadanlığın alınması, daşınması, quraşdırılması, istismarı, təmiri, təkmilləşdirilməsi xərcləri
- ☐ elmi-tədqiqat, konstruktor, sınaq və sınaq-sənaye qurğusu üçün xərclər, avadanlığın alınması, daşınması, quraşdırılması, mənimlənməsi, avadanlıqların amortizasiyası və təkmilləşdirilməsi. xərcləri
- ☐ elmi-tədqiqat müəssisələrinin saxlanılması xərcləri, sınaq laboratoriyaları və sınaq-sənaye qurğuları üçün xərclər, yeni texnikanın alınması, daşınması, quraşdırılması, və istismarı xərcləri
- ☒ elmi-tədqiqat, konstruktor, sınaq və sınaq-sənaye qurğusu üçün xərclər, avadanlığın alınması, daşınması, quraşdırılması, mənimlənməsi və s. xərclər

130 Elm və texnikanın, yeni sahələrin inkişafına, mövcud sahələrdən yeni yarım sahələrin yaranmasına, dövrün tələblərinə cavab verməyən müəssisə və ya sahələrin ləğvinə səbəb olur:

- ☒ elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin və onun əsas istiqamətlərində nəzərdə tutulmuş tədbirlərin-mexanikləşdirmə, avtomatlaşdırma, kimyalaşdırma, elektriklişdirmə və s bu kimi yeniliklərin istehsalda tətbiqi
- ☐ sənayedə baş verən kəmiyyət dəyişmələrinin toplanaraq müəyyən nərhələdə-“böhran nöqtəsində”-yeni keyfiyyət halına keçməsi, yeni prinsip, postulat və qanunlar əsasında tərəqqi, onların inkişafında yeni metodların tətbiq edilməsi
- ☐ elm və texnikada baş verən kəmiyyət dəyişmələrinin toplanaraq müəyyən nərhələdə, yeni keyfiyyət halına keçməsi, yeni prinsip, postulat və qanunlar əsasında tərəqqi, onların inkişafında yeni metodların tətbiq edilməsi
- ☐ yeni prinsip, postulat və qanunlar əsasında tərəqqi, onların inkişafında yeni metodların tətbiq edilməsi
- ☐ sənayedə baş verən kəmiyyət dəyişmələrinin toplanaraq müəyyən nərhələdə-“böhran nöqtəsində”-yeni keyfiyyət halına keçməsi, yeni prinsip, postulat və qanunlar əsasında tərəqqi, onların inkişafında yeni metodların tətbiq edilməsi

131 Yüngül sənayedə yeni texnikanın yaradılması və tətbiqi ilə əlaqədar yaranan xərclər hansı tərkib hissələrədən ibarət olmaqla formalaşdırılır?

- ☐ avadanlığın alınması, daşınması, quraşdırılması, istismarı, təmiri, təkmilləşdirilməsi kimi xərc maddələrindən formalaşır
- ☒ elmi-tədqiqat, konstruktor, sınaq və sınaq-sənaye qurğusu üçün xərclər, avadanlığın alınması, daşınması, quraşdırılması, mənimlənməsi və s. kimi xərc maddələrindən formalaşır
- ☐ elmi-tədqiqat müəssisələrinin saxlanılması xərcləri, sınaq laboratoriyaları və sınaq-sənaye qurğuları üçün xərclər, yeni texnikanın alınması, daşınması, quraşdırılması və istismarı kimi xərc maddələrindən formalaşır
- ☐ yeni maşın və avadanlıqların alınması, daşınması, quraşdırılması, mənimlənməsi, avadanlıqların amortizasiyası və təkmilləşdirilməsi kimi xərc maddələrindən formalaşır
- ☐ elmi-tədqiqat, konstruktor, sınaq və sınaq-sənaye qurğusu üçün xərclər, avadanlığın alınması, daşınması, quraşdırılması, mənimlənməsi, avadanlıqların amortizasiyası və təkmilləşdirilməsi kimi xərc maddələrindən formalaşır

132 Elmi-texniki tərəqqi və onun əsas vəzifəsi:

- ☐ yeni effektiv maşınlar, materiallar, texnoloji proseslər işlənir və istehsalə tətbiq edilməsidir ki, onun da əsas vəzifəsi fondtutumu və materialtutumu səviyyəsinin azaldılmasına nail olmaq, işçilərin əmək haqlarının artırılmasını stimullaşdırmaq
- ☐ o əmək məhsuldarlığının artırılmasının, istehsal xərclərinin azaldılmasının, məhsul istehsalı həcmının artırılması və onun keyfiyyətinin yüksəldilməsinin əsas vasitəsi olmaqla sənaye müəssisələrində fondtutumu səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☒ ETT elmi biliklər əsasında yeni texnika və texnologiyanın, istehsalın və əməyin təşkilinin yeni formalarının tətbiqi üzrə fasiləsiz proses olmaqla ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və onun da əsasında səmərəliliyinin yüksəldilməsini təmin etmək
- ☐ istehsalın təşkilinə əhəmiyyətli təsir edir, istehsalın təmərgüzləşmə səviyyəsinin artmasını stimullaşdırır, onun ixtisalaşma və kooperativləşdirməsi sürətini azaltmaqdır
- ☐ istehsalın təşkilinə əhəmiyyətli təsir edir, istehsalın təmərgüzləşmə səviyyəsinin artmasını stimullaşdırır, onun ixtisalaşma sürətini artırmaqdır ki, onun da əsas vəzifəsi istehsal əsas fondlarının aktiv hissəsindən intensiv istifadəyə şərait yaratmaq

133 Yüngül sənayeni təbii (natural) xammalla təchiz edən sahə:

- ☒ kənd təsərrüfatı
- ☐ rabitə
- ☐ maşınqayırma
- ☐ aqrar sənaye
- ☐ neft-kimya

134 Yüngül sənayenin strukturunda mövcud olan yarım sahələr hansı üç əsas qruplarda birləşdirilmişlər?

- ☐ xrom gön-dəri malları, ayaqqabı, iplik
- ☐ pambıq ipliyi, yun iplik, xovlu iplik
- ☐ tikiş, xəz-dəri, xalça və xalça məmulatı
- ☒ toxuculuq (tekstil), tikiş və dəri-ayaqqabı sənayesi
- ☐ iplik, parça, geyim əşyaları

135 Toxuculuq sənayesinə aid olmayan yarım sahə:

- ☐ kətanın, yun upilyin emalı sənayeləri
- ☐ pambıq, ipək, yun, toxuculuq sənayeləri
- ☒ dəri-ayaqqabı
- ☐ basma-keçə, qeyri-partça məhsulları istehsal sənayesi
- ☐ tor toxuma sənayesi

136 Variantlardan hansında sahələrin əsas fərqləndirici cəhətləri qeyd edilməmişdir?

- ☐ istehsal texnologiyası
- ☐ istifadə olunan xammalın xarakteri
- ☐ məhsulun iqtisadi təyinatı
- ☒ kənd axıcılığı
- ☐ işçilərin ixtisas tərkibi

137 Məhsulun funksional təyinatından asılı olaraq bütün sənaye bölünür:

- ☐ hasiledici və emaledici
- ☐ əsas fondlara xidmət edən və maddi-texniki təchizat işlərini həyata keçirən sahələrə
- ☐ əsas fondlara xidmət edən sahələrə
- ☐ dövriyyə fondları emal edən sahələrə
- ☒ əsas fondlar, dövriyyə vəsaitləri və istehlak şeyləri istehsal edən sahələrə

138 Sənayenin sahə quruluşu:

- ☒ sanaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənayeni təşkil edən sahələr, yarım sahələr və müəssisələrin say nisbətidir
- ☐ sənaye sahələri arasında texniki və ictimai əmək bölgüsü
- ☐ sanaye sahələri arasındakı kooperativləşmə səviyyəsini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənaye müəssisələri arasındakı istehsal-təsərrüfat əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti

139 Yüngül sənaye sahələrinin əsas əlamətlərinə aid deyil

- ☐ müəyyən sayda müstəqil oxşar müəssisələrin olması
- ☒ maddi-texniki təminat və satışın təşkili
- ☐ sahənin konkret məhsulunun hazırlanması texnologiyası prosesini həyata keçirə biləcək yüngül sənaye üçün xas olan maddi-texniki baza
- ☐ ilkin emal olunan xammalın müəyyən dərəcədə eynicinsliyi
- ☐ sahədə istehsal olunan məhsulların istehlak və iqtisadi təyinatının oxşarlığı

140 Sənayenin sahə quruluşu dedikdə:

- ☐ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sanaye sahələri arasındakı kooperativləşmə səviyyəsini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənaye sahələri arasında texniki və ictimai əmək bölgüsü
- ☐ sənayeni təşkil edən sahələr, yarım sahələr və müəssisələrin say nisbəti
- ☒ sənayenin tərkibi və sənayeyə daxil olan sahələrin kəmiyyət nisbəti və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələr başa düşülür

141 Qeyd edilən variantlardan hansı sənayenin sahə quruluşuna təsir edən amillərə aid deyildir

- ☐ elmi-texniki tərəqqinin maddi əsasını təşkil edən sahələrin üstün inkişafı
- ☐ təmərküzləşmə, ixtisaslaşma və kombinəlaşdırma kimi istehsalın ictimai təşkili formalarının inkişafı
- ☐ kəmiyyət üzvlərinin maddi və mənəvi həyat səviyyələrinin yüksəldilməsi
- ☒ sənaye istehsal heyətinin əmək haqlarının səviyyəsi
- ☐ qeyri səmərəli hesab olunan sahə və ya istehsalların perspektiv inkişafına mane ola biləcək tədbirlər

142 Sahələrin fərqləndirici əlamətlərinə aid deyildir:

- ☐ məhsulun iqtisadi təyinatı
- ☐ istifadə olunan məhsulun xarakteri
- ☐ istehsalın texniki bazası
- ☒ müəssisələrin ölçüsü
- ☐ texnologiyası prosesin xüsusiyyətləri

143 Sənayenin A və B qruplarına bölgüsü hansı əlamətlər nəzərə alınaraq aparılır?

- ☐ istehsalın texniki bazası
- ☒ məhsulun iqtisadi təyinatı
- ☐ istifadə olunan məhsulun xarakteri
- ☐ texnologiyası prosesin xüsusiyyətləri
- ☐ müəssisələrin ölçüsü

144 Sənaye məhsullarının A və B qruplarına bölünməsinin əsasını təşkil edir:

- ☐ məhsul istehsalı üçün emal olunmuş xammalın oxşarlığı
- ☐ istehsalın avtomatlaşdırılması dərəcəsi
- ☐ müəssisənin xammal bazası, istehsal edilmiş məhsulların keyfiyyət göstəriciləri
- ☒ istehsal olunmuş məhsulların iqtisadi təyinatı

- ☐ məhsul istehsalında texnoloji proseslərin mürəkkəblik dərəcəsi

145 B qrupuna aid olan sahələr:

- ☐ əmək cisimləri istehsal edən
☐ hasilat sənayesi
☒ istehlak malları istehsal edən
☐ əmək vasitələri istehsal edən
☐ eynicinsli məhsullar istehsal edən

146 Müxtəlif növ xammaldan istifadə etməklə kütləvi istehlak şeyləri istehsal edən ixtisaslaşdırılmış sənaye sahələrinin məcmusu:

- ☐ energetika sənayesi
☒ yüngül sənaye
☐ kənd təsərrüfatı
☐ metallurgiya
☐ neft sənayesi

147 Yüngül sənaye özündə hansı yarım sahələri birləşdirir?

- ☐ tikiş, maşınqayırma
☐ dəri, neft-kimya
☐ xalçaçılıq, maşınqayırma və tikiş və s.
☐ toxuculuq, tikiş və tikinti
☒ tikiş, toxuculuq, xalçaçılıq, ayaqqabı və s.

148 Yüngül sənaye özündə hansı sahələri birləşdirmir?

- ☒ kənd təsərrüfatı, ipəkçilik
☐ ayaqqabı, qalanterey
☐ tikiş, trikotaj
☐ trikotaj, tekstil sənayesini.
☐ qalantereya, tikiş, trikotaj

149 Toxuculuq yarım sahəsinə aid deyil?

- ☐ trikotaj
☐ yun
☐ pambıq
☒ tikiş sənayesi
☐ kətan

150 Toxuculuq sənaye xammal və ya məhsullarına aid deyil:

- ☐ pambıq
☒ məftil
☐ yun
☐ ipək
☐ kətan

151 Yüngül sənaye hansı məhsulu istehsal edir?

- ☐ silah
☒ geyim
☐ cihaz

- ☐ texnika
- ☐ avtomobil

152 əməyin ictimai bölgüsünün formaları:

- ☐ ümumi, xüsusi, seriyalı
- ☐ hissə, tək, ümumi
- ☐ texnoloji, xüsusi, ümumi
- ☐ texnoloji, seriyalı, hissə üzrə
- ☒ ümumi, xüsusi, fərdi

153 İqtisadiyyatın iri maddi istehsal sahələrinə bölgüsündə təzahür edən əmək bölgüsü:

- ☐ fərdi
- ☒ ümumi
- ☐ xüsusi
- ☐ seriyalı
- ☐ texnoloji

154 Sənaye daxilində müxtəlif sərbəst sahələrin, kənd təsərrüfatı və digər maddi istehsal sahələrin yaranmasında təzahür edən əmək bölgüsü:

- ☐ texnoloji
- ☒ xüsusi
- ☐ kooperativləşdirm
- ☐ ümumi
- ☐ seriyalı

155 Sahənin sahəvi quruluşunun dəyişməsinə səbəb olmayan amillər:

- ☐ əhalinin maddi rifah halının yaxşılaşması
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☒ əmək məhsuldarlığı, mənfəət, rentabellik
- ☐ maşınqayırmanın məhsullarından istifadə edən xalq təsərrüfatı sahələrinin inkişaf tempi
- ☐ əhalinin mədəni səviyyəsinin artması

156 Sənaye məhsullarının A və B qruplarına bölünməsinin əsasını təşkil edir:

- ☐ istehsal istehlakı olan xammalın növləri və keyfiyyəti
- ☐ məhsul istehsalında texnoloji proseslərin mürəkkəblik dərəcəsi
- ☒ istehsal olunmuş məhsulların iqtisadi təyinatı
- ☐ məhsul istehsalı üçün emal olunmuş xammalın həmcinsliyi
- ☐ istehsalın təmin eilmə və avtomatlaşdırılması dərəcəsi

157 Maddi istehsal sahələrinə aid deyil:

- ☐ istehsalat xidmət edən nəqliyyat, sənaye.
- ☐ kənd təsərrüfatı.
- ☐ meşə təsərrüfatı.
- ☐ maddi-texniki təminat, iaşə.
- ☒ otelçilik.

158 Yüngül sənayeyə aid olmayan sahə:

- ☐ pambıqçılıq.
- ☒ tütün.

- ☐ toxuculuq.
- ☐ tikiş.
- ☐ əyriçilik.

159 Toxuculuq sahəsinə aid olmayan istehsal:

- ☐ kətan, pambıq, yun, ipək istehsalı.
- ☒ tikiş, ayaqqabı və xəz-dəri istehsalı
- ☐ darama, əyriçilik, toxuculuq və boyama.
- ☐ əyriçilik, toxuculuq və boyama.
- ☐ pambığın, kətanın və yunun ilkin emalı.

160 Toxuculuq sənayesində parçanın hazırlanmasının hansı mərhələsində təbii xammal ilkin emaldan keçir?

- ☐ 2-ci darama
- ☐ 4-cü tikiş
- ☐ 5-ci əyriçilik
- ☐ 3-cü toxuculuq
- ☒ 1-ci xammal

161 Yüngül sənayenin iqtisadiyyatı kursunun obyektini nə təşkil edir?

- ☐ xalq təsərrüfatının xüsusi sahəsilərindən biri olan qida sənayesi və onun sahə və yarım sahələri qida sənayesi
- ☐ xalq təsərrüfatının xüsusi sahəsilərindən biri olan metallurgiya sənayesi və onun sahə və yarım sahələri qida sənayesi
- ☐ xalq təsərrüfatının xüsusi sahəsilərindən biri olan yanacaq energetika sənayesi və onun sahə və yarım sahələri qida sənayesi
- ☐ xalq təsərrüfatının xüsusi sahəsilərindən biri olan maşınqayırma sənayesi və onun sahə və yarım sahələri qida sənayesi
- ☒ xalq təsərrüfatının xüsusi sahəsilərindən biri olan yüngül sənaye və onun sahə və yarım sahələri

162 Sadalanan variantlardan hansında toxuculuq sənayesinə aid olmayan yarım sahə qeyd edilmişdir?

- ☐ pambıq, ipək, yun, toxuculuq sənayeləri
- ☐ basma-keçə, qeri-partça məhsulları istehsal sənayesi
- ☐ tor toxyuma sənayesi
- ☒ gön-dəri, ayaqqabı
- ☐ kətanın, yunun ilkin emalı sənayeləri

163 Sənaye:

- ☐ kənd təsərrüfatının bir sahəsidir
- ☐ istehsal-kommersiya obyektidir
- ☐ holdinglər və sindikatlardan ibarət maddi istehsal-satış sahəsidir
- ☐ müasir neft-qaz sənayesinin tərkib hissəsidir
- ☒ maddi istehsal sahələri arasında ən irisi və əhəmiyyətliyə sahibidir

164 Sənaye sahəsi dedikdə:

- ☐ bütün maddi istehsal sahələrinin məcmusu başa düşülür
- ☐ istehsal və xidmət sahələrinin məcmusu nəzərdə tutulur
- ☐ xalq təsərrüfatı sahələrinin məcmusu başa düşülür
- ☐ müəyyən əlamətlərə görə oxşar olan sənaye istehsalı və kənd təsərrüfatı məhsulları tədarükü müəssisələrinin məcmusu nəzərdə tutulur
- ☒ müəyyən əlamətlərə görə oxşar olan sənaye müəssisələrinin məcmusu nəzərdə tutulur

165 Neçənci əsrdə Azərbaycanda sənayenin təmərküzləşməsi yüngül sənayenin sürətlə inkişafına təkan vermişdir?

- ☐ XIX əsrdə
- ☐ XVIII əsrin sonlarından
- ☐ XIX əsrin sonlarından
- ☐ XIX əsrin əvvəllərindən
- ☒ XX əsrdə

166 Yüngül sənaye:

- ☐ kənd təsərrüfatının, kimya sənayesinin və maşınqayırmanın xammal və materiallarını emal edən sahə və yarım sahələrdən ibarətdir
- ☒ əsasən xalq istehlakı şeyləri istehsal etmək üçün kənd təsərrüfatının və kimya sənayesində istehsal olunan xammal və materialları emal edən sahə və yarım sahələrdən ibarətdir
- ☐ kənd təsərrüfatı, kimya və neft sənaye malları emal edən sahədir
- ☐ yalnız kənd təsərrüfatı məhsulları emal edən sahədir
- ☐ istehsal istehlakı şeyləri istehsal edən, maddi istehsalın digər sahələri üçün yarımfabrikat istehsal edən sahədir

167 Ayaqqabı sənayesində istehsalın təmərküzləşməsi:

- ☐ konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə müxtəlif və çox çeşidli məhsul istehsalının bir kombinat çərçivəsində həyata keçirilməsi kimi başa düşülür
- ☒ istehsalın ictimailəşməsi, əməyin bölgüsü və müəssisələrin iriləşməsi kimi xarakterizə olunur
- ☐ konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalının çoxsaylı sahə müəssisələrində həyata keçirilməsi kimi başa düşülür
- ☐ yüngül sənayedə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin tədricən azalması kimi başa düşülür
- ☐ yüngül sənaye məhsulunun hazır məhsula qədər olan istehsal proseslərinin avtomatlaşdırılması kimi başa düşülür
- ☐ texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir neçə müəssisəyə parçalanması kimi başa düşülür

168 Ayaqqabı sənayesində istehsalın təmərküzləşmənin formalarına bütövlükdə aid edilir:

- ☒ texnoloji təmərküzləşmə
- ☐ bir kombinatın müəssisəsi çərçivəsində eyni və ya müxtəlif sahələrin qarşılıqlı əlaqəli müxtəlif istehsallarının təmərküzləşdirilməsi
- ☐ ixtisaslaşdırılmış müəssisələrdə texnoloji və konstruktiv eynicinsli məhsulların istehsalının təmərküzləşdirilməsi
- ☐ şaquli və üfiqi təmərküzləşdirmə
- ☐ zavod təmərküzləşdirmə

169 İdarəetmənin təşkilətmə funksiyası:

- ☒ vasitəsilə əmək fəaliyyəti elementləri arasında nisbətlər və onların qarşılıqlı təsir qaydası nizamlanır, idarəolunan və idarəedən sistemlər təşkil edilir
- ☐ vasitəsilə əmək fəaliyyəti elementləri arasında asılılıqlar və onların qarşılıqlı əlaqə qaydası nizamlanır, idarəolunan və idarəedən sistemlər təşkil edilir
- ☐ idarəetmə obyektinin real vəziyyətini müşahidə, təhlil, qiymətləndirmə, proqram və plan üzrə müəyyənləşdirilmiş vəziyyətlə müqayisə əsasında məqsədə nail olmaq üçün yerinə yetiriləcək işləri aşkar edir
- ☐ əmək fəaliyyəti elementləri arasında nisbətlər və onların qarşılıqlı təsir qaydası nizamlanır, idarəolunan işçilər və idarəedən rəhbərlər təşkil edilir.
- ☐ əmək fəaliyyəti elementləri arasında nisbətlər və onların qarşılıqlı təsir dərəcəsi artırılır, idarəolunan obyektlər və idarəedən sistemlər təşkil edilir.

170 İdarəetmənin nəzarət funksiyası:

- ☒ idarəetmə obyektinin real vəziyyətini müşahidə, təhlil, qiymətləndirmə, proqram və plan üzrə müəyyənləşdirilmiş vəziyyətlə müqayisə əsasında məqsədə nail olmaq üçün yerinə yetiriləcək işləri aşkar edir

- ☐ ixtisaslaşma proporsionallıq, paralellik, dəqiqlik, arasıkəsilməzlik və ahəngdarlıq prinsipləri əsasında həyata keçirilir
- ☐ idarəolunan obyektin perspektiv, cari və operativ planlarının tərtibi ilə məqsədini müəyyən edir
- ☐ təsirlilik arasıkəsilməzlik əhatəlik, aşkarlıq, işçilərin geniş iştirakı prinsipləri əsasında həyata keçirilir
- ☐ əmək fəaliyyəti elementləri arasında nisbətlər və onların qarşılıqlı təsir qaydası nizamlanır, idarəolunan və idarəedən sistemlər təşkil edilir.

171 Planlaşdırma idarəetmə funksiyası kimi:

- ☒ idarəolunan obyektin perspektiv, cari və operativ planlarının tərtibi ilə məqsədini müəyyən edir
- ☐ əmək fəaliyyəti elementləri arasında nisbətlər və onların qarşılıqlı təsir qaydası nizamlanır, idarəolunan və idarəedən sistemlər təşkil edilir.
- ☐ ixtisaslaşma proporsionallıq, paralellik, dəqiqlik, arasıkəsilməzlik və ahəngdarlıq prinsipləri əsasında həyata keçirilir
- ☐ təsirlilik arasıkəsilməzlik əhatəlik, aşkarlıq, işçilərin geniş iştirakı prinsipləri əsasında həyata keçirilir
- ☐ idarəetmə obyektinin real vəziyyətini müşahidə, təhlil, qiymətləndirmə, proqram və plan üzrə müəyyənləşdirilmiş vəziyyətlə müqayisə əsasında məqsədə nail olmaq üçün yerinə yetiriləcək işləri aşkar edir

172 Yüngül sənayedə idarəetmədə sistemi:

- ☒ sahə müəssisələrində idarəetmənin məqsədlərinin, idarəetmənin strukturunu, forma və metodlarının məcmusundan ibarətdir
- ☐ sahə müəssisələrində maliyyə resurslarının idarə edilməsi və idarəetmə məqsədlərinin məcmusundan ibarətdir
- ☐ sahə müəssisələrində idarəetmə metodları və funksiyalarının və ona müvafiq olaraq vəzifələrin məcmusundan ibarətdir
- ☐ sahə müəssisələrində müəssisənin sənaye istehsal heyəti, plan üzrə iş yerlərinin sayı, əsas və köməkçi istehsal sahələrinin sayından məcmusundan ibarətdir
- ☐ sahə müəssisələrində rəhbər və mühəndis-texniki işçilərin nisbəti, müəssisənin idarəetmənin təşkilatı quruluşundan məcmusundan ibarətdir

173 İdarəetmə prosesi:

- ☒ xammallardan hazır məhsul alınması üçün texnoloji əməliyyatların təşkili və icrası ardıcılığının məqsədyönlü inkişaf etdirilməsidir
- ☐ xammallardan hazır məhsul alınması üçün texnoloji əməliyyatların ardıcıl olaraq alqı-istehsal-satış kimi məqsədyönlü təşkili
- ☐ xammallardan hazır məhsul alınması üçün texnoloji əməliyyatların öyrənilməsi və icrası ardıcılığının məqsədyönlü inkişaf etdirilməsidir
- ☐ xammallardan yarımfabrikatın alınması üçün texnoloji əməliyyatların təşkili və icrası ardıcılığının məqsədyönlü inkişaf etdirilməsidir
- ☐ hazır məhsul alınması üçün kənd təsərrüfatı sahələrindən xammalın alınması, ilkin emalı, texnoloji əməliyyatların təşkili və icrası ardıcılığının məqsədyönlü inkişaf etdirilməsidir

174 Yüngül sənaye idarəetmə prosesi nədir və onun mərhələləri hansı ardıcılıqla müəyyən edilmişdir?

- ☒ xammallardan hazır məhsul alınması üçün texnoloji əməliyyatların təşkili və icrası ardıcılığının məqsədyönlü inkişaf etdirilməsidir. İdarəetmə prosesi mərhələlərinin ardıcılığı-planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət
- ☐ xammallardan hazır məhsul alınması üçün texnoloji əməliyyatların təşkili və icrası ardıcılığının məqsədyönlü inkişaf etdirilməsidir. İdarəetmə prosesi mərhələlərinin ardıcılığı-təşkil, idarəetmə, tənzimləmə, koordinasiya
- ☐ xammallardan hazır məhsul alınması üçün texnoloji əməliyyatların təşkili və icrası ardıcılığının məqsədyönlü inkişaf etdirilməsidir. İdarəetmə prosesi mərhələlərinin ardıcılığı- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
- ☐ xammallardan hazır məhsul alınması üçün texnoloji əməliyyatların təşkili və icrası ardıcılığının məqsədyönlü inkişaf etdirilməsidir. İdarəetmə prosesi mərhələlərinin ardıcılığı- təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət.

- ☐ xammallardan hazır məhsul alınması üçün texnoloji əməliyyatların təşkili və icrası ardıcılığının məqsədyönlü inkişaf etdirilməsidir. İdarəetmə prosesi mərhələlərinin ardıcılığı-planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə

175 Məhsulun tam maya dəyəri:

- ☒ bu məhsulun istehsalı və satışına sərf edilən xərclərin məcmusu
☐ bu avadanlığın saxlanılması və istismarı xərcləri
☐ bu iqtisadi oxşar, ayrılmaz və bölünməz xərclərdir
☐ bu məhsulun istehsalı və anbarlaşdırılması xərclərinin məcmusudur
☐ bu məhsul istehsalına sərf edilən əmək məsrəflərini edilən nəzərə alan sex xərcləridir

176 Məhsulun kommersiya maya dəyəri:

- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərindən
☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövrüvvə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusundan
☒ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmusundan
☐ rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətindən ibarətdir
☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmusundan

177 İstehsal xərcləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- ☒ material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
☐ material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri
☐ xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər
☐ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri kimi
☐ material xərcləri, amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyacları ayırmalar və sair xərclər

178 Sex maya dəyəri:

- ☒ bu məhsul istehsalına sərf edilən xərcləri nəzərə alan sex xərcləridir
☐ bu məhsulun istehsalı və satışına sərf edilən xərclərin məcmusudur
☐ bu avadanlığın saxlanılması və istismarı xərcləridir
☐ bu məhsulun istehsalı və satışına sərf edilən xərclərin məcmusundan ibarətdir
☐ bu məhsulun istehsalına çəkilən xərclərdir

179 Sahə iqtisadiyyatında maya dəyərinin azaldılmasının əsas mənbələrinə ad edilmir:

- ☐ hər vasitə ilə bahalı resurs növlərinin daha ucuzları ilə əvəz edilməsi
☐ əlavə xərclərin (gərəksiz) maksimum azaldılması
☐ əmək məhsuldarlığının artım tempinin əmək haqqının artım tempindən yüksək olması
☒ təkmilləşdirilmiş, daha məhsuldar istehsal vasitələrindən imtina
☐ qeyri-məhsuldar xərclərin tam ləğv edilməsi

180 Məhsulun maya dəyərinin idarə edilməsinə aid deyil:

- ☐ planlaşdırma və uçot
☐ hesabat
☐ tənzimləmə
☐ onun aşağı salınması üzrə tədbirlər

☒ mənfəətin bölgüsü

181 Sənaye məhsulu istehsalına çəkilən xərclərə:

- ☐ xammal və materiallara, yarımfabrikatlara, yanacaq və enerjiyə çəkilən xərclər daxildir.
- ☐ müəssisə işçilərinin əməyinin ödənilməsi məsrəfləri daxildir.
- ☐ əsas istehsal fondlarının amortizasiyası daxildir.
- ☒ bütün cavablar düzdür.
- ☐ sosial sığorta ayırmaları və s. xərclər daxildir.

182 Xərclərin eynicinsliyi dərəcəsi:

- ☐ istehsal və satış.
- ☐ ünsürlü, əsas və komplekslik.
- ☒ ünsürlü və kompleks.
- ☐ əsas və komplekslik
- ☐ ünsürlü və əsas.

183 Toxuculuq sənaye məhsulunun maya dəyəri dedikdə:

- ☒ məhsulun istehsalı və satışına sərf edilən xərclərin məcmusu başa düşülür
- ☐ avadanlığın saxlanılması və istismarı xərcləri daxil olmaqla, məhsula sifarişin qəbulu, istehsalı və saxlanılması xərclərinin məcmusu başa düşülür
- ☐ iqtisadi oxşar, ayrılmaz və bölünməz xərclərin məcmusu başa düşülür
- ☐ məhsulun istehsalına çəkilən xərclər nəzərdə tutulur
- ☐ məhsul istehsalına sərf edilən nəzərə alan sex xərcləri, sabit xərclər və məhsulun satışı xərclərinin məcmusu nəzərdə tutulur

184 Sahə məhsulunun maya:

- ☒ məhsulun istehsalı və satışına sərf edilən xərclər nəzər alınmaqla hesablanır
- ☐ amortizasiya ayırmaları nəzərə alınmaqla xammal və satış xərclərinin məcmusundan ibarətdir
- ☐ sahə məhsulunun istehsalı zamanı yaranan xərclərədən ibarətdir
- ☐ məhsul istehsalına sərf edilən nəzərə alan sex xərcləri, sabit xərclər və məhsulun satışı xərclərinin məcmusu nəzərdə tutulur
- ☐ sosial sığorta ayırmaları, əlavə dəyər vergisini nəzərə almaqla və istehsal xərclərinin məcmusundan ibarətdir

185 Yüngül sənaye istehsalında məhsulun maya dəyərinin azaldılmasının əsas mənbələrinə aid edilmir:

- ☒ təkmilləşdirilmiş, daha məhsuldar istehsal vasitələrindən imtina.
- ☐ qeyri-məhsuldar xərclərin tam ləğv edilməsi
- ☐ əlavə xərclərin (gərəksiz) maksimum azaldılmaı
- ☐ əmək məhsuldarlığının artım tempinin əmək haqqının artım tempindən yüksək olması
- ☐ hər vasitə ilə bahalı resurs növlərinin daha ucuzları ilə əvəz edilməsi

186 Qeyd edilən cavablardan hansı yüngül sənayedə maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyildir?

- ☒ satışın keyfiyyət və kəmiyyət göstəricilərinin yaxşılaşdırılmasına nail olmaq
- ☐ istehsalı xammal və materiallarla birqərarda, tam və vaxtında təmin etmək
- ☐ material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək
- ☐ maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək
- ☐ materialların düzgün qorunub saxlanmasını təmin etmək

187 Potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması maddi-texniki təminat işinin

neçənci mərələsində həyata keçirilir?

- ☒ 3
- ☐ 6
- ☐ 4
- ☐ 7
- ☐ 8

188 Sexlərin, bilavasitə iş yerlərinin istehsal vasitələri ilə təchizinin təşkili maddi-texniki təminat işinin neçənci mərələsində həyata keçirilir?

- ☒ 8
- ☐ 6
- ☐ 4
- ☐ 7
- ☐ 3

189 Seçilmiş məhsul göndərənlərlə danışıqların aparılması və kontraktların imzalanması maddi-texniki təminat işinin neçənci mərələsində həyata keçirilir?

- ☒ 5
- ☐ 6
- ☐ 4
- ☐ 7
- ☐ 8

190 Materiala tələbat məmulat üzrə necə hesablanır?

- ☒ məmulat vahidinə material məsrəfi norması istehsalı nəzərdə tutulan məmulatların sayına vurulur
- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən əmsalın hasili kimi
- ☐ hissələr üzrə istehsal proqramı ilə hissə növünün hər vahidi üzrə material məsrəfi norması və istehsalı konkret materialla əlaqədar olan hissə növlərinin sayının hasili kimi
- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi normasına vurulması yolu ilə
- ☐ eyni təyinatlı, lakin ölçülərinə və ya çəkirlərinə görə az fərqlənən məhsulların geniş müxtəlifliyi və istehsal proqramının hər bir məhsul üçün ayrılıqda deyil, birlikdə verildiyi hallarda həmin qrup məhsullardan bir ədədinin məsrəf norması bütün məhsullara şamil edilərək ümumi istehsal proqramına vurulur

191 Materiala tələbat oxşarlığa görə necə hesablanır?

- ☐ məmulat vahidinə material məsrəfi norması istehsalı nəzərdə tutulan məmulatların sayına vurulur
- ☒ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən əmsalın hasili kimi
- ☐ hissələr üzrə istehsal proqramı ilə hissə növünün hər vahidi üzrə material məsrəfi norması və istehsalı konkret materialla əlaqədar olan hissə növlərinin sayının hasili kimi
- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi normasına vurulması yolu ilə
- ☐ eyni təyinatlı, lakin ölçülərinə və ya çəkirlərinə görə az fərqlənən məhsulların geniş müxtəlifliyi və istehsal proqramının hər bir məhsul üçün ayrılıqda deyil, birlikdə verildiyi hallarda həmin qrup məhsullardan bir ədədinin məsrəf norması bütün məhsullara şamil edilərək ümumi istehsal proqramına vurulur

192 Toxuculuq sənaye müəssisələrinin maddi-texniki təminatının əsas vəzifələrinə aid deyildir?

- ☒ satışın keyfiyyət və kəmiyyət göstəricilərinin yaxşılaşdırılmasına nail olmaq üçün tədbirlər planının hazırlanması

- ☐ istehsalı xammal və materiallarla birqərardə, tam və vaxtında təmin etmək
- ☐ material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək
- ☐ materialların düzgün qorunub saxlanmasını təmin etmək
- ☐ maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək

193 Qeyd edilən variantlardan hansında tikiş sənaye istehsalının maddi-texniki təminatının əsas vəzifələrinə aid deyildir?

- ☒ kombinatın hər bir müəssisəsində bərabər orta illik xammal ehtiyatının yaradılması
- ☐ istehsalı xammal və materiallarla birqərardə, tam və vaxtında təmin etmək
- ☐ material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək
- ☐ maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək
- ☐ materialların düzgün qorunub saxlanmasını təmin etmək

194 Toxuculuq sənaye müəssisələrində az məsrəflə istehsalı lazım olan yüksək keyfiyyətli material resursları ilə vaxtlı-vaxtında və dəst halında təmin edilməsi işi üzrə maddi-texniki təminat xidmətinin əsas funksiyaları hansılardır?

- ☒ istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın-sifarişlərin müəyyən eilməsi, material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdirici hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi və s.
- ☐ köməkçi və yardımçı sahələrdə işin təşkil edilməsi, əsas istehsal sahələri üçün alət və tərtibatların hazırlanması üçün şəraitin yaradılması, istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın-sifarişlərin müəyyən eilməsi, material resurslarına sifarişləri yoxlamaq
- ☐ sexlərdə və əsas iş yerlərində istehsalın gedişatına nəzarət, material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdirici hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi və s.
- ☐ nəqliyyata və yanacaq-enerjiyə çəkilən xərclərin minimuma endirilməsi üçün istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ☐ istehsal amillərinə nəzarətin təşkili, hazır məhsulların ambarlaşdırılması və satışının təşkili

195 Az məsrəflə tikiş sənaye müəssisəsini lazım olan yüksək keyfiyyətli material resursları ilə vaxtlı-vaxtında və dəst halında təmin edilməsi işi üzrə maddi-texniki təminat xidmətinin əsas funksiyalarına aiddir:

- ☒ istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın-sifarişlərin müəyyən eilməsi, material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdirici hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi və s.
- ☐ köməkçi və yardımçı sahələrdə işin təşkil edilməsi, əsas istehsal sahələri üçün alət və tərtibatların hazırlanması üçün şəraitin yaradılması
- ☐ nəqliyyata və yanacaq-enerjiyə çəkilən xərclərin minimuma endirilməsi üçün istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ☐ istehsal amillərinə nəzarətin təşkili, hazır məhsulların ambarlaşdırılması və satışının təşkili
- ☐ sexlərdə və əsas iş yerlərində istehsalın gedişatına nəzarət

196 İstehsala investisiya qoyuluşu həmçinin nəzərdə tutur:

- ☐ məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərclərini
- ☐ xammal və materialların alınması, işləyənlərin əmək haqqını
- ☐ xammal və materialların alınması xərclərini, əsas fondların cari təmiri xərclərini
- ☐ əsas fondların cari təmiri xərclərini nəzərdə tutur
- ☒ avadanlıqların alınması və quraşdırılması xərclərini

197 Birbaşa investisiya:

- ☐ veksellərin və mənzil fondlarının alınmasına yönəldilir
- ☐ sənaye istehsal heyətinin əmək haqlarının artırılmasına və iş şəraitinin yaxşılaşdırılmasına yönəldili
- ☐ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir

- ☐ müəssisənin özəlləşdirilməsinə imkan verir, imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir
- ☒ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir

198 Əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri:

- ☐ investisiya edilmiş vəsaitdən istifadə əmsalı, kapital qoyuluşun üzrə mənfəət norması
- ☐ xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması
- ☐ investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti
- ☒ investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- ☐ bazarın potensial həcmi, əsaslı vəsait qoyuluşundan sonra istehsal və satışın həcmnin dinamikası

199 İnvestisiyanın obyektlərinə aid deyildir:

- ☐ qiymətli kağızlar, əmlak hüququ və intellektual mülkiyyət hüquqları
- ☐ məqsədli pul yardımları
- ☐ bütün sahələrdə yeni yaradılan və təkmilləşdirilən əsas fondlar, dövriyyə vəsaitləri
- ☒ investorlar və investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- ☐ elmi-texniki məhsullar, mülkiyyətin digər obyektləri

200 İnvestisiyanın subyektlərinə aiddir:

- ☐ qiymətli kağızlar, əmlak hüququ və intellektual mülkiyyət hüquqları
- ☐ məqsədli pul yardımları
- ☐ bütün sahələrdə yeni yaradılan və təkmilləşdirilən əsas fondlar, dövriyyə vəsaitləri
- ☒ investorlar və investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- ☐ elmi-texniki məhsullar, mülkiyyətin digər obyektləri

201 İnvestisiyanın subyektlərinə aid deyildir:

- ☒ qiymətli kağızlar, əmlak hüququ və intellektual mülkiyyət hüquqları
- ☐ işlərin icraçıları
- ☐ investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- ☐ investorlar və investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- ☐ əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər

202 Portfel investisiyası:

- ☐ müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir
- ☐ ancaq səhm şəklində olur
- ☐ ancaq kredit şəklində olur
- ☒ müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir
- ☐ ancaq veksəl şəklində olur

203 Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti:

- ☐ məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalması
- ☐ əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalması
- ☒ müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsi və mənfəətinin artması
- ☐ müəssisənin sənədləşmə işlərinin artması ilə ntəcələnilir
- ☐ müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağı

204 Qeyd edilənlərdən hansı innovasiyanın əlamətidir?

- ☐ istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- ☐ yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- ☐ heç vaxt köhnəlməmə imkanı

- ☒ kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ əsas fondların dəyərini artırması imkanı

205 İvestisiya:

- ☒ kapitalın qorunması və artırılması məqsədi ilə müxtəlif fəaliyyət növlərinə maliyyə resurslarının yatırılmasıdır
- ☐ kapitalın qorunması məqsədi ilə müxtəlif alqı-satqı əməliyyatlarının aparılmasıdır.
- ☐ kapitalın müəssisənin cari hesablarında uzunmüddətli saxlanmasıdır
- ☐ istehsalın ekstensiv üsulundan intensiv istehsala keçid üçün həlledici amildir.
- ☐ istehsal gücünün artırılması məqsədi ilə avadanlıq parkının genişləndirilməsidir.

206 İnvestisiya layihəsinin işlənməsi əsasında həll olunan məsələlərə aid deyil:

- ☐ müəyyən məhsul növünün istehsalının təşkil edilməsi mümkünlüyünün sübuta yetirilməsi.
- ☐ layihənin həyata keçirilməsinə mane ola biləcək amillərin aradan qaldırılması imkanlarının müəyyən edilməsi.
- ☐ müəyyən məhsul növünün istehsalının təşkil edilməsi mümkünlüyünün sübuta yetirilməsi üçün bütün təminatların və şəraitin olmasının əsaslandırılması.
- ☒ vergilər üzrə imtiyazlar
- ☐ istehsalı planlaşdırılan məhsul növünə olan tələbin həcmi müəyyənləşdirilməsi və bazar qiymətinin aşağı və yuxarı hədlərinin proqnozlaşdırılması

207 İqtisadi konyunktura nöqteyi nəzərdən müəssisənin investisiya siyasətinin hansı tipləri fərqləndirilir?

- ☐ strateji investisiyalar, passiv investisiyalar və aktiv investisiyalar.
- ☐ aktiv investisiyalar və strateji investisiyalar.
- ☐ strateji investisiyalar və passiv investisiyalar.
- ☒ passiv investisiyalar və aktiv investisiyalar.
- ☐ funksional investisiyalar və strateji investisiyalar.

208 Müəssisənin texniki-texnoloji innovasiyalarının məqsədlərinə aid deyildir:

- ☒ istehsal sahələrinin genişləndirilməsi istehsalın ekstensiv üsulla həyata keçirilməsi
- ☐ yeni materialların tətbiqi hesabına məmulatların istehsalı üçün sərf olunan materialların həcmnin azaldılması
- ☐ istehsal olunan məmulatların konstruktiv-texnoloji mürəkkəbliyinin konstruktiv yeniliklər hesabına azaldılması
- ☐ manipulyator və çevik avtomatlaşdırılmış sistemlərin tətbiqi
- ☐ texnoloji proseslərin kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

209 Müəssisənin texniki-texnoloji innovasiyalarının məqsədlərinə aid deyildir:

- ☒ avadanlıq parkının genişləndirilməsi hesabına istehsalın ekstensiv üsulla həyata keçirilməsi
- ☐ elektronika və kompüter texnikası və s. əsasında istehsalatın idarəetmə proseslərinin kompleks avtomatlaşdırılması və tənzimlənməsi
- ☐ robototexnika, manipulyator və çevik avtomatlaşdırılmış sistemlərin tətbiqi
- ☐ texnoloji təchizatın, alətlərin, qurğuların texniki səviyyəsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi və əməyin elmi əsaslar əsasında təşkili hesabına məmulatların texnoloji ağırlığı və əl işinin azaldılması
- ☐ texnoloji proseslərin kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

210 Texniki-texnoloji yeniliklərin iqtisadi səmərəliliyin əsas ümumiləşdirici göstəricisi:

- ☒ iqtisadi səmərə göstəricisidir
- ☐ sahənin qabaqlama əmsalı göstəricisidir
- ☐ bir dövryyənin uzunluğu göstəricisidir
- ☐ ilin yekununa dövlət büdcəsinə ödənilən verginin məbləği, manatla
- ☐ fondla silahlanma göstəricisidir

211 əsas fondların artma əmsalı:

- ☒ baxılan dövrdə əsas fondların artımını əks etdirir və yeni istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ yeni istehsal şəraitində əsas fondların təkrar istehsal dəyərindən
- ☐ onların istehsalı, alınması və daşınması və quraşdırılması ilə əlaqədar xərclərin məcmusudan
- ☐ əsas fondların əsaslı təmirdən sonrakı dəyərindən və müəyyən istismar müddətindən sonra amortizasiya olunmayan dəyərdən ibarətdir
- ☐ əsas fondların yenidən qiymətləndirilməsi və onların dəyətinin təshihə nəticəsində alınan dəyərdən

212 Təmir işləri üzünün texniki müərkəbliyinə görə hansı növlər üzrə təsnifləşdirilir?

- ☒ texniki qulluq, təmirlərarası xidmət, müayinələr, cari təmir, orta təmir, əsaslı təmir
- ☐ texniki qulluq, təmirlərarası xidmət, profilaktik baxış, nizamlama-sazlama, modernləşdirmə, orta təmir, əsaslı təmir
- ☐ profilaktik baxış, nizamlama-sazlama, modernləşdirmə, orta təmir, əsaslı təmir
- ☐ cari təmir, orta təmir və əsaslı təmir
- ☐ təmirlərarası xidmət, profilaktik baxış, nizamlama-sazlama, modernləşdirmə, orta təmir, əsaslı təmir

213 Amortizasiya ayırmaları:

- ☒ əsas fondların bütün xidmət müddətində onların balans dəyərindən faizlə birqərarda müəyyən edilir
- ☐ əsas fondların istismarda, təmirdə olmasından və ya boş dayanmasından asılı olmayaraq onların pasport
- ☐ əsas fondların istismarda, təmirdə olmasından və ya boş dayanmasından asılı olaraq onların dəyərinə görə faizlə hesablanır
- ☐ müəssisənin mənfəətindən əvvəlcədən müəyyən edilmiş faizlə hesablanır
- ☐ istismar müddətinə və aparılan təmirlərə əsasən hesablanır

214 Qeyri-istehsal əsas fondları:

- ☒ sahə müəssisələrinin balansında olan mənzil fondları, mədəni-məişət xidmətinin binaları, qurğuları
- ☐ bilavasitə xammalın emalı və məhsulun hazırlanmasında iştirak edən ünsürlər
- ☐ istehsalın normal gedişatı üçün şərait yaradan binalar
- ☐ müəssisənin anbarlarında olan xammal və materiallardan ibarətdir
- ☐ bilavasitə istehsal prosesində iştirak edən, yaxud onun həyata keçirilməsinə yardım göstərən əmək vasitələri

215 əsas fondların iqtisadi qiymətləndirilməsi:

- ☒ ilkin dəyər, bərpa dəyəri və qalıq dəyəri
- ☐ ilkin dəyər, qalıq dəyər və topdansaş qiyməti
- ☐ ilkin dəyər, ləğv olunma dəyər və icarə dəyəri
- ☐ hazırlanmış məhsulun üzərinə keçirilməmiş dəyər, qalıq dəyər və avadanlıqların yenilənmə əmsalı üzrə aparılır
- ☐ balans dəyər, bərpa dəyəri ilkin dəyər və istehsal olunmuş məhsulların üzərinə keçirilən dəyəri

216 əsas fondların ilkin dəyəri:

- ☒ onların istehsalı, alınması və daşınması və quraşdırılması ilə əlaqədar xərclərin məcmusudan
- ☐ əsas fondların yenidən qiymətləndirilməsi və onların dəyətinin təshihə nəticəsində alınan dəyərdən
- ☐ yeni istehsal şəraitində əsas fondların təkrar istehsal dəyərindən
- ☐ müəyyən istismar müddətindən sonra amortizasiya olunmayan dəyərdən ibarətdir
- ☐ əsas fondların əsaslı təmirdən sonrakı dəyərindən

217 Sahə müəssisələri üzrə fondverimi necə müəyyən edilir?

- ☒ həcm göstəricilərindən birinin-əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

- ☐ istehsal əsas fondlarının və normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinin ümumi fəaliyyətdən əldə edilmiş balans mənfəətinə nisbəti kimi
- ☐ həcm göstəricilərindən birinin-istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsula nisbəti kimi
- ☐ ümumi fəaliyyətdən əldə edilmiş balans mənfəətinin istehsal əsas fondlarının və normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi
- ☐ istehsal əsas fondlarının amortizasiya olunmuş dəyərinin ümumi fəaliyyətdən əldə edilmiş balans mənfəətinə nisbəti kimi

218 Yüngül sənayedə əsas fondların quruluşu:

- ☒ ayrı-ayrı elementlərin faizlə ifadədə əsas fondların ümumi dəyərinə nisbəti
- ☐ əsas fondların tərkibində passiv əsas fondların xüsusi çəkisi
- ☐ əsas fondların tərkibində aktiv əsas fondların xüsusi çəkisi
- ☐ əsas istehsal vəsaitlərinin dəyəri
- ☐ dəyəri 100 AZN-dən yuxarı, istismar müddəti bir ildən çox olan istehsal-texniki təyinatlı alətlər və tərtibatların məcmusu

219 Yüngül sənayenin istehsal əsas fondları:

- ☒ istehsal proseslərində dəfələrlə təkrar iştirak edərək, həmin proseslərdə öz dəyərini hazırlanan məhsul üzərinə hissə-hissə köçürən və natural formasını dəyişməyən pul formasında ifadə olunan istehsal vasitələridir
- ☐ dəyəri 100 AZN-dən aşağı, istismar müddəti bir ildən az olan istehsal-texniki təyinatlı alətlər və tərtibatların məcmusundan
- ☐ istehsal prosesində iştirak edərək istehsalın hər mərhələsində öz dəyərini bütövlükdə hazır məhsul üzərinə köçürən istehsal vasitələridir
- ☐ müəssisənin anbarında olan xammal və kənardan alınan yarımfabrikatların məcmusundan ibarətdir.
- ☐ müəssisələrin anbarlarında olan hazır məhsullar, yola salınmış lakin haqqı ödənilməmiş əmtəələr, özünün istehsalı olan yarımfabrikatların məcmusundan

220 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- ☐ əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- ☐ əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- ☒ köhnəlmə dərəcəsi asılı olaraq, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər
- ☐ mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- ☐ əsas fondların dəyərindəki artım

221 Sahə müəssisələrində binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması:

- ☐ 25 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☒ 7 faizədək
- ☐ 15 faiz səviyyəsində müəyyən edilmişdir
- ☐ 10 faizədək

222 Sahə müəssisələrində çalışan işçilərin orqanizmlərinə təsir edən əsas fondların köhnəlmə növü hansıdır?

- ☐ fiziki
- ☐ iqtisadi
- ☐ ictimai
- ☐ mənəvi
- ☒ sosial

223 Müvafiq təlimata görə sənayedə əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi ünsürləri üçün amortizasiya norması :

- ☒ 10 faizədək
- ☐ 17 faizədək
- ☐ 22 faizədək
- ☐ 12 faiz səviyyəsində müəyyən edilmişdir.
- ☐ 25 faizədək

224 Müvafiq təlimata əsasən maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması:

- ☒ 25 faizədək
- ☐ 17 faizədək
- ☐ 22 faizədək
- ☐ 15 faiz səviyyəsində müəyyən edilmişdir.
- ☐ 10 faizədək

225 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun həcmnin (dəyər ifadəsində) həmin məhsulların istehsalında bilavasitə iştirak edən əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun həcmnin (dəyər ifadəsində) əsas fondların ləğvolunma dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun həcmnin (dəyər ifadəsində) əsas fondların istehsal gücünə nisbəti kimi
- ☒ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun həcmnin (dəyər ifadəsində) əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi.
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş əmtənin həcmnin (dəyər ifadəsində) əsas istehsal fondları və normalaşdırılmış dövrüyyə vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi

226 Avadanlıqdan intensiv istifadə əmsalı:

- ☒ müəyyən vaxt ərzində əsas fondlardan istifadə dərəcəsini xarakterizə edir və həmin dövrdə avadanlıqdan istifadə edilməmiş ehtiyatı göstərir
- ☐ gün ərzində müəssisənin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ avadanlığın istisamara yararlılıq dərəcəsini xarakterizə edir
- ☐ istehsalda istifadə olunan avadanlıqların istehsal gücünü və onlardan istifadə səviyyəsini xarakterizə edir
- ☐ avadanlıqdan vaxta görə istifadə səviyyəsini xarakterizə edir

227 Fondverimi göstəricisinə aiddir:

- ☐ istehsalın həcmi və istehsal gücü
- ☐ dövrüyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı
- ☐ realizə olunmuş məhsulun hər manatına düşən əsas fondların miqdarı
- ☐ əməyin texniki təchizat səviyyəsi
- ☒ əsas fondların bir manatına düşən məhsul buraxılışı

228 əsas fondların amortizasiyası dedikdə:

- ☒ köhnəlmə dərəcəsindən asılı olaraq, əsas fondların dəyərinin hissə-hissə istehsal olunan məhsulun üzərinə keçirilməsi prosesi başa düşülür
- ☐ köhnəlmiş əsas fondların bərpası üçün maliyyənin ayrılması prosesi
- ☐ əsas fondların köhnəlməsi və bərpası
- ☐ əsas fondların saxlanılması xərcləri
- ☐ əsas fondların yeniləri ilə əvəz edilməsi

229 Amortizasiya ayırmalarının məbləği:

- ☐ avadanlığa xidmət edən fəhlənin ixtisas dərəcəsindən
- ☒ əsas fondların dəyərindən, onların istismar vaxtından, təkmilləşdirilməsi xərclərindən

- ☐ avadanlığın markasından, istisamar şəraitindən
- ☐ avadanlıqlardan istifadə əmsalı və əsas fondların rentabelliyindən
- ☐ realizə olunmuş məhsulun hər manatına düşən əsas fondların miqdarından asılıdır

230 əsas fondların ləğvolunma dəyəri:

- ☐ istehsal prosesi zamanı hələ məhsul üzərinə keçirilmədiyi dəyərin həcmi
- ☐ onların istehsalı, əldə edilməsi, daşınması, quraşdırılması ilə əlaqədar xərclərin məcmusu
- ☐ köhnəlmiş və istismardan çıxarılmış istehsal əsas fondlarının əsaslı təmiri ilə əlaqədar xərclər
- ☐ yeni istehsal şəraitində əsas fondların təkrar istehsal dəyəri
- ☒ köhnəlmiş və istismardan çıxarılmış istehsal əsas fondların realizə dəyərini nəzərdə tutur

231 İstehsal əsas fondlarının fiziki köhnəlməsi:

- ☐ daha məhsuldar əsas fondların yaranmasıdır ki, nəticədə məhsuldarlığı aşağı olan əsas fondların istismarı iqtisadi cəhətdən səmərə vermir
- ☒ istehsal əsas fondlarının həm istifadə zamanı və habelə boşdayanmalar vaxtı özünün texniki-istismar xassələrini itirməsidir
- ☐ əsas fondların istehsalının dəyərinin yüksəldilməsidir ki, bu proses nəticəsində yeni, daha bahalı əsas fondlar yaranır
- ☐ əsas fondların istehsalının ucuzlaşdırılmasıdır ki, bu proses nəticəsində analogi, lakin daha ucuz əsas fondlar yaranır
- ☐ obyektin faktiki texniki vəziyyətinin yoxlanılması, xidmət müddətinin analiz edilməsi və dəyərlərin müqayisə edilməsi

232 İstehsal gücü hansı müəyyənədicə və həlledici amillərdən asılıdır?

- ☐ istehsalın ictimai təşkili formaları və sahə müəssisələrində fondverimi səviyyəsindən
- ☐ ixtisaslaşma, kooperativləşmə və əsas fondların ilkin dəyərindən
- ☐ təmərküzləşmə, kombinəlmə və planlaşdırmadan
- ☐ avadanlığın vaxt fondu və əmək məhsuldarlığından
- ☒ istehsal avadanlıqlarının sayı və texniki mükəmməllik səviyyəsi, tətbiq edilən texnoloji istehsal üsulunun mütərəqqilik dərəcəsi

233 İstehsal gücünün hesablanmasında nəzərə alınan müəyyənədicə və həlledici amillər:

- ☐ avadanlığın qabaqcıl, texniki cəhətdən əsaslandırılmış məhsuldarlıq norması və məhsulun əməktutumluğu, avadanlığın təmirə ehtiyacı
- ☐ avadanlığın vaxt fondu və avadanlığın ekstensiv yüklənmə əmsalı
- ☐ il ərzində, istismara daxil edilən və istehsaldan çıxarılanlar nəzərə alınmaqla, qurulmuş avadanlıqların sayı və il ərzində itehsal çıxarılan fondların dəyəri
- ☐ il ərzindəki dəyişikliklər nəzərə alınmaqla, istehsal meydançalarının sahəsi və müəssisə üzrə fondverimi
- ☒ il ərzində, istismara daxil edilən və istehsaldan çıxarılanlar nəzərə alınmaqla, qurulmuş avadanlıqların sayı, avadanlığın vaxt fondu, il ərzindəki dəyişikliklər nəzərə alınmaqla, istehsal meydançalarının sahəsi və s.

234 Sürətli amortizasiya nədir:

- ☐ avadanlıqardan intensiv istifadə ilə amortizasiyanın sürətləndirilməsi
- ☐ ümumi amortizasiya məbləğinin amortizasiya müddətinə bölünərək müvafiq qaydada ödənilməsi
- ☒ ilk amortizasiya dövründə əsas fondların daha böyük hissəsinin amortizasiya ayırmalarına cəlb edilməsi ilə, amortizasiya müddətinin qısaldılması
- ☐ istehsalın həcmindən asılı olaraq amortizasiya normasının müəyyən edilməsi
- ☐ amortizasiya fondunda toplanan pul vəsaitinin digər məqsədlər üçün də istifadə olunması

235 Toxuculuq sənaye müəssisələrində əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası onların:

- ☐ fondverimi və fondtutumu göstəriciləri vasitəsilə təhlil olunur
- ☐ sosial köhnəlmə göstəricisi vasitəsilə təhlil olunur.

- ☐ istismara yararsızlıq əmsalı vasitəsilə təhlil olunur.
- ☒ artması, təzələnməsi və sıradan çıxması göstəriciləri vasitəsilə təhlil olunur.
- ☐ mənəvi köhnəlmə göstəricisi vasitəsilə təhlil olunur

236 Toxuculuq sənaye müəssisələrində əsas fondların artma əmsalı:

- ☒ düzgün variant-a,b.
- ☐ yeni istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi müəyyən olunur.
- ☐ baxılan dövrdə əsas fondların artımını əks etdirir.
- ☐ onun istehsal olunmuş məhsul üzərinə keçirmiş olduğu dəyər kütləsini müəyyən edir.
- ☐ onun amortizasiya normasını müəyyən edir.

237 İstehsal aparatının yeniləşməsini xarakterizə edən əsas fondların yenilənmə əmsalı:

- ☐ baxılan dövrdə əsas fondların azalmasını əks etdirir.
- ☐ onun istehsal olunmuş məhsul üzərinə keçirmiş olduğu dəyər kütləsini müəyyən edir.
- ☒ yeni istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbətini əks etdirir.
- ☐ onun amortizasiya normasını müəyyən edir.
- ☐ yeni istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi müəyyən olunur.

238 Müəssisənin orta illik istehsal gücü:

- ☒ balans metodu ilə hesablanır.
- ☐ həndəsi metodla hesablanır.
- ☐ normativ metodu ilə hesablanır.
- ☐ bütün cavablar düzdür.
- ☐ riyazi metodla hesablanır.

239 İstehsal güclərindən istifadə olunma səviyyəsi:

- ☐ sənaye üzrə bütövlükdə və onun sahələri üzrə əsas fondların dəyər ifadəsindəki həcmi və indeksləri tam dəyərinə görə hesablanır
- ☒ hesabat dövründə mövcud olmuş orta illik gücü və rejim vaxtı məhsul buraxılışına, xammal hasili və emalına görə müəyyən edilir.
- ☐ hesabat dövrünün əvvəlinə mövcud olmuş və əlavə edilmiş istehsal gücü və rejim vaxtı məhsul buraxılışına, xammal hasili və emalına görə müəyyən edilir.
- ☐ balans metodu ilə hesablanır. İlin əvvəlinə mövcud olmuş və il ərzində istifadəyə verilmiş güclərin cəmindən il ərzində sıradan çıxmış gücləri çıxmaq qaydasında hesablanır.
- ☐ hesabat dövründə mövcud olmuş orta illik gücü və əlavə alınmış lakin istismara buraxılmamış maşın və avadanlıqlar nəzə alınmamaqla istehsa gücü və rejim vaxtı məhsul buraxılışına, xammal hasili və emalına görə müəyyən edilir.

240 Yüngül sənaye müəssisənin istehsal gücü:

- ☐ sənaye üzrə bütövlükdə isə sahələr üzrə sənaye-istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin cəmi kimi hesablanır.
- ☐ müəssisənin iş rejiminə uyğun olaraq, ona təhkim olunmuş əmək vasitələrindən daha dolğun istifadə etməklə il ərzində məhsul buraxılışı imkanındır.
- ☐ müəssisənin ixtisaslaşmasına və iş rejiminə uyğun olaraq, ona təhkim olunmuş əmək vasitələrindən daha dolğun istifadə etməklə il (gün, növbə) ərzində maksimum işləmə imkanındır
- ☒ müəssisənin ixtisaslaşmasına və iş rejiminə uyğun olaraq, ona təhkim olunmuş əmək vasitələrindən daha dolğun istifadə etməklə il ərzində maksimum məhsul buraxılışı imkanındır
- ☐ hesabat dövründə mövcud olmuş orta illik gücü və rejim vaxtı məhsul buraxılışına, xammal hasili və emalına görə müəyyən edilir.

241 Müəssisənin orta illik istehsal gücü:

- ☐ ilin əvvəlinə mövcud olmuş və il ərzində istifadəyə verilmiş (istismar olunduğu ayların sayına vurub 12-yə bölməklə) güclərin cəminə il ərzində sıradan çıxmış, yəni ləğv olmuş gücləri əlavə etmələ hesablanır.
- ☐ ilin sonuna mövcud olmuş və il ərzində istifadəyə verilmiş güclərin cəmindən il ərzində istismardan çıxarılaraq təmrə saxlanılmış, gücləri çıxmaq qaydasında hesablanır.
- ☐ ilin əvvəlinə mövcud olmuş və il ərzində istifadədən çıxarılmış (istismar olunduğu ayların sayına vurub 12-yə bölməklə) güclərin cəmindən il ərzində istismara daxil edilmiş gücləri çıxmaq qaydasında hesablanır.
- ☐ ilin əvvəlinə mövcud olmuş və il ərzində istifadəyə verilmiş (istismar olunduğu ayların sayına vurub 12-yə bölməklə) güclərin cəmindən il ərzində təmirə dayanmış gücləri çıxmaq qaydasında hesablanır.
- ☒ ilin əvvəlinə mövcud olmuş və il ərzində istifadəyə verilmiş güclərin cəmindən il ərzində sıradan çıxmış, yəni ləğv olmuş gücləri çıxmaq qaydasında hesablanır.

242 əsas fondların artma əmsalının yüksəlməsi təzələnmə əmsalının:

- ☒ artmasına səbəb olur.
- ☐ tədricən azalmasına səbəb olur.
- ☐ kəskin azalmasına səbəb olur.
- ☐ yeni istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbətini xarakterizə edir.
- ☐ artımı şərtləndirən ünsürlərin təsirinin zəifləməsinə səbəb olur.

243 Yüngül sənaye müəssisələrində fondverimi göstəricisinin müəyyən edilməsində hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ☐ istehsal gücü, il ərzində istehsal edilən məhsulun dəyəri və istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri göstəricilərindən
- ☒ il ərzində istehsal edilən məhsulun dəyəri və istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri göstəricilərindən.
- ☐ əsas fondların artma əmsalından, əsas fondların orta illik dəyərindən, yenilənmə əmsalında.
- ☐ il ərzində istehsal edilən məhsulun kəmiyyəti və istehsal əsas fondlarının orta illik sayı göstəricilərindən.
- ☐ materialtutumu, fondla silahlılıığı və il ərzində istehsal edilən məhsulun dəyəri göstəricilərindən.

244 Yüngül sənaye müəssisələrində fondtutumu göstəricisinin müəyyən edilməsində hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ☐ istehsal gücü, il ərzində istehsal edilən məhsulun dəyəri və istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri göstəricilərindən
- ☐ il ərzində istehsal edilən məhsulun kəmiyyəti və istehsal əsas fondlarının orta illik sayı göstəricilərindən .
- ☐ əsas fondların artma əmsalından, əsas fondların orta illik dəyərindən, yenilənmə əmsalında.
- ☒ il ərzində istehsal edilən məhsulun dəyəri və istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri göstəricilərindən
- ☐ materialtutumu, fondla silahlılıığı və il ərzində istehsal edilən məhsulun dəyəri göstəricilərindən.

245 Müəssisənin texnoloji avadanlıqlarından istifadə dərəcəsini səciyyələndirən göstəricilər?

- ☐ materialtutumu, fondla silahlılıığı və il ərzində istehsal edilən məhsulun dəyəri göstəriciləridir.
- ☒ avadanlığın əsas növlərindən istifadənin natural göstəriciləridir.
- ☐ il ərzində istehsal edilən məhsulun dəyəri və istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri göstəriciləridir.
- ☐ istehsal gücü, il ərzində istehsal edilən məhsulun dəyəri və istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri göstəriciləridir.
- ☐ il ərzində istehsal edilən məhsulun kəmiyyəti və istehsal əsas fondlarının orta illik sayı göstəriciləridir.

246 Toxuculuq sənaye müəssisələrində avadanlığın faktiki növbəlilik əmsalı necə hesablanır?

- ☐ gün ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən buraxılmış məhsulların miqdarının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi
- ☐ gün ərzində müəssisənin, sexin işçiləri tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi.
- ☒ konkret müəssisədə gün ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi.

- ☐ konkret müəssisədə gün ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-məhsulların sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi.
- ☐ konkret müəssisədə gün ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş məhsulların miqdarının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi.

247 Toxuculuqda əsas fondların artma əmsalı:

- ☐ əsas fondların əsaslı təmirdən sonrakı dəyərindən və müəyyən istismar müddətindən sonra amortizasiya olunmayan dəyərdən ibarətdir
- ☐ yeni istehsal şəraitində əsas fondların təkrar istehsal dəyərindən
- ☒ baxılın dövrdə əsas fondların artımını əks etdirir və yeni istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ onların istehsalı, alınması və daşınması və quraşdırılması ilə əlaqədar xərclərin məcmusudan
- ☐ əsas fondların yenidən qiymətləndirilməsi və onların dəyətinin təshihə nəticəsində alınan dəyərdən

248 Yüngül sənayedə əsas fondların istismar müddətinin artırılması və normal istismarı üçün həyata keçirilən təmir işləri özünün texniki müərkəbliyinə görə hansı növlər üzrə təsnifləşdirilir?

- ☐ təmirlərarası xidmət, profilaktik baxış, nizamlama-sazlama, modernləşdirmə, orta təmir, əsaslı təmir
- ☐ profilaktik baxış, nizamlama-sazlama, modernləşdirmə, orta təmir, əsaslı təmir
- ☒ texniki qulluq, təmirlərarası xidmət, müayinələr, cari təmir, orta təmir, əsaslı təmir
- ☐ cari təmir, orta təmir, və əsaslı təmir və modernləşdirmə
- ☐ texniki qulluq, təmirlərarası xidmət, profilaktik baxış, nizamlama-sazlama, modernləşdirmə, orta təmir, əsaslı təmir

249 Yüngül sənayenin istehsal əsas fondlarının passiv həssəsi:

- ☐ qeyri-maddi aktivlər-patentlər, əmtəə nişanları, lisenziyalar və s. ünsürlərdən ibarətdir
- ☐ bilavasitə xammalın emalı və məhsulun hazırlanmasında iştirak edən, əmək məhsuldarlığının səviyyəsini, istehsalın həcmi artırən ünsürlərdən ibarətdir
- ☒ aktiv əsas fondların normal işləməsi üçün şərait yaradan ünsürlərdən ibarətdir
- ☐ müqavilə əsasında müəssisəyə gətirilmiş lakin haqqı ödənilməmiş əsas fondlardan ibarətdir
- ☐ müəssisənin anbarlarında olan xammal və materiallardan ibarətdir

250 Yüngül sənayenin qeyri-istehsal əsas fondları:

- ☐ bilavasitə xammalın emalı və məhsulun hazırlanmasında iştirak edən ünsürlərdən ibarət olaraq formalalaşmışdır
- ☐ istehsalın normal gedişatı üçün şərait yaradan binalar ibarət olaraq formalalaşmışdır
- ☒ sahə müəssisələrinin balansında olan mənzil fondları, mədəni-məişət xidmətinin binaları, qurğularından ibarət olaraq formalalaşmışdır
- ☐ istehsal prosesində iştirak edən, yaxud onun həyata keçirilməsinə yardım göstərən əmək vasitələrindən ibarət olaraq formalalaşmışdır
- ☐ müəssisənin anbarlarında olan xammal və materiallardan ibarətdir

251 Toxuculuq və tikij sənayesində əsas fondların iqtisadi qiymətləndirilməsi:

- ☐ balans dəyər, bərpa dəyəri ilkin dəyər və istehsal olunmuş məhsulların üzərinə keçirilən dəyəri nəzərə alınmaqla aparılır.
- ☐ ilkin dəyər, ləğv olunma dəyər və icarə dəyəri üzrə aparılır.
- ☒ ilkin dəyər, bərpa dəyəri və qalıq dəyəri üzrə aparılır.
- ☐ hazırlanmış məhsulun üzərinə keçirilməmiş dəyər, qalıq dəyər və avadanlıqların yenilənmə əmsalı üzrə aparılır.
- ☐ ilkin dəyər, qalıq dəyər və topdansaş qiymətlə aparılır.

252 Toxuculuq və tikij sənayesində əsas fondların ilkin dəyəri:

- ☐ müəyyən istismar müddətindən sonra amortizasiya olunmayan dəyərdən ibarətdir

- ☐ yeni istehsal şəraitində əsas fondların təkrar istehsal dəyərindən ibarətdir
- ☒ əsas fondların istehsalı, alınması və daşınması və quraşdırılması ilə əlaqədar xərclərin məcmusundan ibarətdir
- ☐ əsas fondların yenidən qiymətləndirilməsi və onların dəyətinin təshihə nəticəsində alınan dəyərdən ibarətdir
- ☐ əsas fondların əsaslı təmirdən sonrakı dəyərindən ibarətdir

253 Toxuculuq və tikij sənayesində müəssisənin istehsal əsas fondlarından istifadə göstəricilərinə aiddir:

- ☐ rentabellik, mənfəət
- ☐ əməyin fondla silahlılığı, mənfəət
- ☒ fondverimi, fondtutumu
- ☐ aparıcı avadanlığın istehsal gücü
- ☐ aparıcı istehsal sahəsinin istehsal gücü

254 Kombinləşmə hansı sahələrdə daha geniş inkişaf etdirilmişdir?

- ☒ metallurgiya, kimya, ağac emalı
- ☐ maşınqayırmada
- ☐ hərbi sənayədə
- ☐ neftəməli sənayesində
- ☐ elektroenergetikada

255 Avtomobil, avadanlıq, televizor və s. məhsulların buraxılışı üçün hansı ixtisaslaşma forması xarakterikdir?

- ☐ hissə
- ☐ hissə və texnoloji və əşya
- ☐ texnoloji
- ☐ hissə və texnoloji
- ☒ əşya

256 Sahəvi təmərküzləşdirməni xarakterizə edir:

- ☐ müəssisələrin ölçüsü və istehsal gücü
- ☐ sahədə buraxılan məhsulların ümumi həcmi və çeşidi
- ☒ ayrı-ayrı müəssisələr tərəfindən buraxılan məhsulların sahənin ümumi məhsul istehsalında miqdarı və xüsusi çəkisi
- ☐ sahə müəssisələrinin təmərküzləşmə səviyyəsi
- ☐ sahə müəssisələrində istifadə olunan maşın və avadanlıqlar

257 İxtisaslaşma səviyyəsini xarakterizə edilməsində aşağıda verilən hansı qrup göstəricilərdən istifadə edilmir?

- ☐ sahəvi ixtisaslaşma göstəriciləri, fabriklər (zavod) ixtisaslaşma göstəriciləri
- ☐ sahəvi ixtisaslaşma göstəriciləri, ayrı-ayrı sahələr üçün xüsusi göstəricilər
- ☒ sahə müəssisələrində istehsal olunan məhsulların maya dəyəri, topdan satış qiyməti, mənfəət və rentabellik səviyyəsi
- ☐ fabriklər (zavod) ixtisaslaşma göstəriciləri, ayrı-ayrı sahələr üçün xüsusi göstəricilər
- ☐ sahəvi ixtisaslaşma göstəriciləri, fabriklər (zavod) ixtisaslaşma göstəriciləri, ayrı-ayrı sahələr üçün xüsusi göstəricilər

258 Sahəvi ixtisaslaşmanı xarakterizə edən göstəricilərdən biri:

- ☐ istehsal olunan məhsul vahidininə kapital qoyuluşunun azaldılması
- ☐ sahə müəssisələrinin istehsal etdikləri məhsulların çeşidi
- ☒ sahə ixtisaslaşma əmsali

- ☐ optimallıq əmsalı
- ☐ istifadə olunan xammalın növü və sayı

259 İctimai istehsalın təşkili formalarına aid deyil:

- ☐ kooperasiyalaşma
- ☐ ixtisaslaşma
- ☐ təmərküzləşmə
- ☐ kombinələşmə
- ☒ mexanikləşdirmə

260 Təmərküzləşmənin formaları:

- ☒ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ☐ sahədaxili, zavoddaxili
- ☐ texnoloji, sahə
- ☐ ixtisaslaşdırılmış müəssisələrdə texnoloji və konstruktiv eynicinsli məhsulların istehsalının təmərküzləşdirilməsi
- ☐ istehsal-texniki və texnoloji, zavod

261 Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək üçün istifadə edilən göstəricilər:

- ☐ bir müəssisənin orta enerji gücü, sənayedə çalışan işçilərin ümumi sayında iri müəssisələrin payı
- ☐ bütün sənayenin buraxdığı ümumi məhsulda iri müəssisələrin məhsullarının payı
- ☐ müəssisənin buraxılan məhsulun illik həcmi ilə müəyyən olunan optimal ölçüsü
- ☒ məhsul istehsalının həcmi, sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri, və s.
- ☐ bir müəssisənin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri, sahə müəssisələrinin istehsal gücü

262 İstehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin artırılması səbəb olur

- ☐ sahə müəssisələrinin iriləşməsinə, əsas fondların passiv hissəsindən intensiv istifadəyə və müvafiq olaraq avadanlıqların tez sıradan çıxmasına
- ☐ inhisarçılığın inkişafına
- ☐ iri, orta və kiçik müəssisələrin əlverişli əlaqələndirilməsinə
- ☒ əsas və döviyyə fondlarından, işçi qüvvəsindən səmərəli istifadəyə səbəb olur.
- ☐ məhsul defisitliyi səviyyəsinin azaldılmasına

263 İxtisaslaşmanın formalarından biri:

- ☐ ixtisaslaşdırmanın mərhələli forması
- ☐ ixtisaslaşdırmanın texniki forması
- ☒ ixtisaslaşdırmanın əşya forması
- ☐ ixtisaslaşdırmanın funksional forması
- ☐ ixtisaslaşdırmanın sex forması

264 Toxuculuq sənayedə müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsi hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir və təhlil edilir?

- ☐ ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı və əməliyyatların təhkimləşmə dərəcəsi ilə.
- ☐ ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissələrin sayı və əməliyyatların təhkimolunma əmsalı ilə.
- ☒ ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı və əməliyyatların təhkimolunma əmsalı ilə.
- ☐ ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı və əməliyyatların təhkimolunma həddi ilə.

- ☐ ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin ümumi istehsal sahəsi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı və əməliyyatların təhkim olunma əmsalı ilə.

265 Sənayedə kombinəlaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin ən ümdə istiqamətli göstəricisi:

- ☐ əsas və dövriyyə fondlarından istifadə səviyyəsini yüksəltməklə eyni həcmdə əmək vasitələrindən daha çox məhsul istehsalını təmin edilməsindədir.
- ☐ dövriyyə fondlarından istifadə səviyyəsini yüksəltməklə eyni həcmdə əmək vasitələrindən daha çox məhsul istehsalını təmin edilməsindədir.
- ☐ əsas və dövriyyə fondlarından istifadə səviyyəsini yüksəltməklə eyni həcmdə əmək cismindən daha çox məhsul istehsalını təmin edilməsindədir.
- ☒ xammaldan istifadə səviyyəsini yüksəltməklə eyni həcmdə əmək cismindən daha çox məhsul istehsalını təmin edilməsindədir.
- ☐ xammaldan istifadə səviyyəsini yüksəltməklə eyni həcmdə əmək vasitələrindən daha çox məhsul istehsalını təmin edilməsindədir.

266 Toxuculuq sənayesində müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini xarakterizə edən göstəricilərdən biri olan təhkim olunma əmsalı necə hesablanır?

- ☐ sex və ya sahədə il ərzində yerinə yetirilmiş istehsal işinin həcmnin birnövbəli iş rejimində işə çıxmış sənaye-istehsal heyətinin və ya əsas fəhlələrin sayına nisbəti kimi.
- ☐ sex və ya sahədə bir iş növbəsində yerinə yetirilmiş istehsal işinin həcmnin birnövbəli iş rejimində işə çıxmış fəhlələrin və ya iş yerlərinin sayına nisbəti kimi.
- ☒ sex və ya sahədə ay ərzində yerinə yetirilmiş istehsal işinin həcmnin birnövbəli iş rejimində işə çıxmış fəhlələrin və ya iş yerlərinin sayına nisbəti kimi.
- ☐ sex və ya sahədə il ərzində istehsal olunmuş hazır məhsulun həcmnin ikinövbəli iş rejimində işə çıxmış sənaye-istehsal heyətinin və ya iş yerlərinin sayına nisbəti kimi
- ☐ sex və ya sahədə il ərzində yerinə yetirilmiş istehsal işinin həcmnin birnövbəli iş rejimində işə çıxmış sənaye-istehsal heyətinin və ya iş yerlərinin sayına nisbəti kimi.

267 Elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətlərinə aid deyil:

- ☐ elektron hesablayıcı və informasiya texnologiyalarının miqyaslı istifadəsi
- ☐ istehsalın tam elektriklişdirilməsi
- ☐ texniki inqilab və texniki tərəqqinin əsası kimi elmin özünün qabaqlayıcı inkişafı
- ☒ təmərküzləşmə və kombinəlaşdırma
- ☐ istehsalın elektronlaşdırılması

268 Elm və texnikanın, yeni sahələrin inkişafına, mövcud sahələrdən yeni yarım sahələrin yaranmasına, zamanın tələblərinə cavab verməyən müəssisə və ya sahələrin ləğvinə səbəb olur:

- ☐ material tutumunun artması, fondveriminin azalması
- ☒ elmi-texniki tərəqqi
- ☐ sahədə çalışan işçilərin ixtisas səviyyələrinin artması
- ☐ əhalinin maddi rifah və mədəni səviyyələrinin artması
- ☐ fondtutumunun artması, əmək məhsuldarlığının artması

269 Sənayenin inkişaf etdirilməsi işində:

- ☐ idxal və ixracat arasındakı nisbəti
- ☐ kəmiyyət göstəricilərinin keyfiyyət göstəricilərindən üstün tutulması
- ☒ sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinin və cəmiyyət üzvlərinin sosial rifahının yüksəldilməsində rol oynayan sahələrin
- ☐ texnoloji prosesin xüsusiyyətləri diqqət mərkəzində saxlamaq zəruridir
- ☐ dövlətin beynəlxalq iqtisadi siyasətini

270 Elmi-texniki tərəqqi bir-birindən asılı olan hansı formalarda həyata keçirilir?

- ☐ müasir dövrdə iqtisadi inkişafı şərtləndirən elm və texnikada təkmilləşdirmə və əsaslı təmir işlərinin aparılması və dövrü olaraq tətbiq olunan yeniliklər formasında
- ☐ elm və texnikanın ənənəvi əsaslarının nisbətən yavaş və qismən təkmilləşdirilməsini bildirən təkamül formasında, elmi-texniki inqilabi formada və dövrü olaraq tətbiq olunan yeniliklər formasında
- ☒ elm və texnikanın ənənəvi əsaslarının nisbətən yavaş və qismən təkmilləşdirilməsini bildirən təkamül formasında və elmi-texniki inqilabi formada
- ☐ təcrübə və elmin birləşməsi nəticəsində istehsalın qismən təkmilləşdirilməsini bildirən təkamül formasında və dövrü olaraq tətbiq olunan yeniliklər formasında
- ☐ elm və texnikanın ənənəvi əsaslarının nisbətən yavaş və qismən təkmilləşdirilməsini bildirən təkamül formasında və dövrü olaraq tətbiq olunan yeniliklər formasında

271 Elmi-texniki tərəqqi, elmi-texnoloji inkişaf, intensivləşdirmə və istehsalın səmərəliliyi:

- ☐ ardıcıl olaraq əldə edilirlər
- ☐ bir-birinə əks təsir göstərir
- ☒ bir-biri ilə qarşılıqlı surətdə əlaqədirlər
- ☐ hamısı istehsalın səmərəliliyindən irəli gəlir
- ☐ biri digərindən irəli gəlirlər

272 Elmi-texniki tərəqqinin əsas vəzifəsi:

- ☐ sənaye müəssisələrinin istehsal əsas fondlarının aktiv hissəsindən intensiv istifadəyə şərait yaratmaqdan ibarətdir
- ☐ sənaye müəssisələrində fondtutumu və materialtutumu səviyyəsinin azaldılmasına nail olmaq, işçilərin əmək haqlarının artırılmasını stimullaşdırmaqdan
- ☐ sənaye müəssisələrində fondtutumu səviyyəsinin yüksəldilməsindən
- ☐ ictimai istehsalı yeni texnika və texnologiya ilə təmin etməkdən
- ☒ ictimai istehsalın intensivləşdirilməsini və onun da əsasında səmərəliliyinin yüksəldilməsini təmin etməkdən

273 Veilən variantların hansında elmi-texniki tərəqqinin istiqamətlərinə aid olmayan meyillər qeyd edilmişdir?

- ☒ təmərküzləşmə, kombinləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperativləşdirmə
- ☐ elektron hesablayıcı və informasiya texnologiyalarının miqyaslı istifadəsi
- ☐ istehsalın elektronlaşdırılması, elektron hesablayıcı və informasiya texnologiyalarının miqyaslı istifadəsi
- ☐ istehsalın tam elektriklişdirilməsi, istehsalın elektronlaşdırılması
- ☐ texniki inqilab və texniki tərəqqinin əsası kimi elmin özünün qabaqlayıcı inkişafı

274 Elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi:

- ☐ sosial məsələlərin həllinin asanlaşmasına və əmək məhsuldarlığının a səviyyəsinin aşağı düşməsi və s. bu kimi məsələlərin həllinə imkan yaradır
- ☐ istehsalın miqyasının və artım pempinin zəifləməsinə, bəzən müəssisələrin istehsal təsərrüfat fəaliyyətinin dayandırılması və s. bu kimi məsələlərin həllinə imkan yaradır
- ☒ məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin artmasına, əmək şəraitinin yaxşılaşmasına, sosial məsələlərin həllinin asanlaşmasına və s. bu kimi məsələlərin həllinə imkan yaradır
- ☐ yüngül sənayenin ayrı-ayrı yarım sahələrində mövsümük amilinin təsirinin yumşaldılması, məhsulun çeşidi azaldılması və keyfiyyətinin zəifləməsi və s. bu kimi məsələlərin həllinə imkan yaradır
- ☐ iş şəraitinin mürəkkəbləşməsinə və fondveriminin azalması və s. bu kimi məsələlərin həllinə imkan yaradır

275 Yüngül sənayenin iqtisadiyyatı kursunun obyektinə aid deyil:

- ☒ ölkə iqtisadiyyatının mühüm sahələrindən biri olan olan darayıcı-əyriçi dəzgahlar istehsal edən sənaye müəssisələri.
- ☐ xalq təsərrüfatının xüsusi sahələrindən biri olan olan tikiş sənayesi.
- ☐ xalq təsərrüfatının xüsusi sahələrindən biri olan olan toxuculuq sənayesi.
- ☐ xalq təsərrüfatının mühüm sahələrindən biri olan olan ipəkçilik.
- ☐ ölkə iqtisadiyyatının xüsusi sahələrindən biri olan olan gön-dəri emal edən müəssisələr.

276 Yüngül sənayenin strukturunda ən böyük xüsusi çəkiyə:

- ☐ pambıqçılıq və ipəkçilik sahələri malikdirlər.
- ☒ tikiş və toxuculuq sahələri malikdirlər.
- ☐ toxuculuq, dəri və xəz sahələri malikdirlər
- ☐ pambığın, kətanın və yunun ilkin emalı sahələri malikdirlər.
- ☐ tikiş, ayaqqabı və xəz-dəri sahələri malikdirlər.

277 Sənayenin sahə quruluşu xarakterizə edən amillər:

- ☐ ölkədə ictimai əməyin məhsuldarlıq səviyyəsi.
- ☐ ölkənin ənaye və texniki inkişafı səviyyəsi
- ☐ ölkədə sənayenin inkişaf səviyyəsi.
- ☒ bütün variantlar düzdür.
- ☐ ölkənin iqtisadi asılılıq və ya azadlıq səviyyəsi.

278 Yüngül sənaye sahə və yarım sahələində fəaliyyət göstərən müəssisələrin əsas vəzifəsi:

- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulların emal etməklə kimya sənayesi üçün xammal və yarım fabrikatlar hazırlamaqdan ibarətdir
- ☐ qida sənayesi və digər maddi istehsal sahələri üçün yarım fabrikatların hazırlanmasından ibarətdir
- ☒ sahə məhsullarına istehsal və xidmət sahə müəssisələrinin və əhəlinin bütün tələblərinin artan tələbatının ödənilməsindən ibarətdir
- ☐ maddi istehsalın digər sahələri ilə istehsal-təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasından ibarətdir
- ☐ maddi istehsalın digər sahələrinin istehsal etdikləri xammal və materiallardan istifadə etməklə istehsalın həcmi artırmaqdan ibarətdir

279 Yüngül sənayenin strukturunda mövcud olan yarım sahələr hansı üç əsas qrupda birləşdirilmişlər?

- ☐ tikiş, xəz-dəri, xalça və xalça məmulatı
- ☐ xrom gön-dəri malları, ayaqqabı, iplik
- ☐ iplik, parça, geyim əşyaları
- ☒ toxuculuq, tikiş və dəri-ayaqqabı sənayesi
- ☐ pambıq ipliyi, yun iplik, xovlu iplik

280 Sənaye hansı əlamətlərə uyğun olaraq hasilat və emal sənayesi kimi fərqləndirilir?

- ☐ hazır məhsulların istismara yararlılıq müddəti
- ☐ əmtələrin iqtisadi təyinatı
- ☒ əmək predmetlərin təsir etmə
- ☐ ixtisaslaşma dərəcəsi əlamətlərinə görə.
- ☐ xammal və materialların fiziki və kimyəvi xassələri

281 Yüngül sənayenin sahə quruluşu dedikdə:

- ☐ sahə istehsalları arasındakı iqtisadi-istehsal asılılığı başa düşülür
- ☐ sahəyə daxil olan istehsalların məcmusu başa düşülür
- ☐ yüngül sənaye sahələrinin istehsal həcminə görə ardıcılığı başa düşülür
- ☐ yüngül sənayeni təşkil edən istehsallar və təchizatçı müəssisələr arasındakı qarşılıqlı əlaqə və iqtisadi maraqların strukturu nəzərə tutulur
- ☒ yüngül sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti başa düşülür

282 Yüngül sənayeni təşkil edən sahələr hansı əlamətlərə görə təsnifatlaşdırılır?

- ☐ məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə, əmək predmetinin spesifik xüsusiyyətinə görə, strateji xarakterə malik olmasına görə, əlamətinə görə və iqtisadi yararlılıq müddətinə və əlamətinə görə

- ☒ məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə, əmək predmetinə təsir etmə xüsusiyyətinə görə, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə görə və iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə
- ☐ məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə, əmək predmetinin spesifik xüsusiyyətinə görə, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə görə və iqtisadi yararlılıq müddətinə və əlamətinə görə
- ☐ məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə, əmək predmetinin yararlılıq xüsusiyyətinə görə, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə görə və iqtisadi və sosial əhəmiyyətinə görə
- ☐ alınan məhsulun həcminə görə, əmək predmetinin spesifik xüsusiyyətinə görə, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə görə və iqtisadi yararlılıq müddətinə və əlamətinə görə

283 Hacı Zeynalabdin Tağıyev tərəfindən Azərbaycanda birinci toxuculuq müəssisəsi olan Qafqaz səhmdar cəmiyyəti nə vaxt inşa etdirilmişdir?

- ☐ XIX əsrin ortalarında
- ☒ XIX əsrin sonlarında
- ☐ XIX əsrin sonlarında
- ☐ XX əsrin ortalarında
- ☐ XVIII əsrin sonlarında

284 Maddi sitehsalın hansı sahəsi yüngül sənayeni natural xammalla təchiz edir?

- ☐ maşınqayırma
- ☐ neft-kimya
- ☒ kənd təsərrüfatı
- ☐ rabitə
- ☐ aqrar sənaye,

285 Sahələrin əsas fərqləndirici cəhətlərinə aid deyildir?

- ☒ kadr axıcılığı
- ☐ istifadə olunan xammalın xarakteri
- ☐ məhsulun iqtisadi təyinatı
- ☐ işçilərin ixtisas tərkibi
- ☐ istehsal texnologiyası

286 Yüngül sənayenin sahə quruluşunun xarakterizə edilməsində istifadə olunur:

- ☐ sənaye müəssisələri arasındakı istehsal-təsərrüfat əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ yüngül sənayenin digər sənaye sahələri ilə aralarındakı koopertativləşmə səviyyəsini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☒ istehsal olunan əmtəəlik məhsulun ümumi həcmində yüngül sənaye istehsalının xüsusi çəkisi
- ☐ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən fond tutumu və fondverimi göstəriciləri

287 Yüngül sənayedə resurslardan səmərəli istifadəni xarakterizə edən əsas ümumi iqtisadi göstəricilər:

- ☒ istehsal olunan məhsulların fond tutumu, material tutumu, əmək tutumu
- ☐ fond verimi, fond silahlılığı, əmək haqqının səviyyəsi
- ☐ istehsalın texniki səviyyəsi, əmək məhsuldarlığı
- ☐ mənfəət, rentabellik
- ☐ istehsal gücü, əmək məhsuldarlığı və işçilərin peşə-ixtisas tərkibi

288 Sahə müəssisələrinin istehsal resurslarının tamamlanmış siyahısı:

- ☐ hüquqi və fiziki şəxslər, torpaq, əmək resursları, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı
- ☐ istehsalın diversifikasiyası, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı

- ☐ əmək resursları, informasiya, torpaq, fondverimi, əmək məhsuldarlığı
- ☒ torpaq, əmək resursları, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı
- ☐ torpaq, əmək resursları, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı, əmək məhsuldarlığı

289 Yüngül sənaye:

- ☐ toxuculuq, tikiş, xəz-dəri, təhsil, kətan, pambıq, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir
- ☐ süni və sintetik liflər, qida, tikiş, xəz-dəri, neft məhsulları, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən
- ☐ toxuculuq, tikiş, dəzgah, gön-dəri, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən
- ☒ toxuculuq, tikiş, xəz-dəri, gön-dəri, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən
- ☐ toxuculuq, meşə, tikiş, yun, gön-dəri, ayaqqabı, kənd təsərrüfatı və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən

290 İctimai istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas yolları:

- ☒ əmək məhsuldarlığının artımının sürətləndirilməsi
- ☐ sahə müəssisələrində istehsalın həcmnin intensiv istehsal hesabına artırılması
- ☐ infrastruktur sahələrinin inkişafı
- ☐ müəssisədə maşın və avadanlıqların sayının artırılması
- ☐ kombinəşdirilmiş müəssisələrin ayrı-ayrı müəssisələrə bölünməsi

291 İctimai istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas yolları:

- ☐ sahə müəssisələrində istehsal avadanlıqlarının sayının artırılması və təchizatın həcmnin artırılması
- ☐ material tutumunu azaltmaq və istehsal tullantılarını təkrar emala deyil utilizasiya etmək
- ☒ xalçaçılıqda əmək məhsuldarlığının artımının sürətləndirilməsi, maddi ehtiyatlardan istifadənin səmərəliliyini yüksəldilməsi və s.
- ☐ kombinəşdirilmiş müəssisələrin ayrı-ayrı müəssisələrə bölünməsi
- ☐ yüngül sənayenin infrastruktur sahələrinin inkişafı

292 Yüngül sənayenin əsas vəzifəsi:

- ☐ maddi istehsalın digər sahələrinin istehsal etdikləri xammal və materiallardan istifadə etməklə istehsalın həcmi artırmaq
- ☐ maddi istehsalın digər sahələri ilə istehsal-təsərrüfat əlaqələrinin qurulması
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsullarından geyim əşyalarının hazırlanması və əhaliyə çatdırılması
- ☒ sahə məhsullarına əhalinin bütün təbəqələrinin artan tələbatının ödənilməsi
- ☐ qida sənayesi və digər maddi istehsal sahələri üçün yarımfabrikatların hazırlanması

293 Xammalın emalı proseslərinin oxşarlığı əlamətinə uyğun olaraq sahələr formalaşmışdır:

- ☐ Yüngül sənaye maşınqayırması, tikinti-yol maşınqayırma və kommunal maşınqayırma
- ☒ Kimya və toxuculuq sənayesi, kimya maşınqayırması
- ☐ Ağac emalı, süd məhsulları, gön-dəri sənayesi
- ☐ ət və ət məhsulları emalı, nəqliyyat və s.
- ☐ Energetika, tikiş sənayesi, süd məhsulları sənayesi

294 Yüngül sənaye:

- ☐ yalnız kənd təsərrüfatı məhsulları emal edən sahə
- ☐ yalnız istehsal istehlakı şeyləri istehsal edən sahə
- ☒ kənd təsərrüfatı və kimya sənayesindən aldığı xammalı emal edərək əsasən xalq istehlakı şeyləri istehsal edən sahə
- ☐ kənd təsərrüfatı, kimya və neft sənaye malları emal edən sahə
- ☐ maddi istehsalın digər sahələri üçün yarımfabrikat istehsal edən sahə

295 Verilən variantlardan hansında maddi istehsal sahələrinə aid olmayan sahə qeyd edilmişdir?

- ☐ nəqliyyat, rabitə
- ☐ yüngül sənaye, yeyinti sənayesi
- ☒ mənzil-kommunal xidməti
- ☐ madi-texniki təchizat
- ☐ kənd təsərrüfatı, maşınqayırma

296 Xalq təsərrüfatında xammalın emalı proseslərinin oxşarlığı əlamətinə uyğun olaraq sahələr formalaşmışdır:

- ☐ yüngül sənaye maşınqayırması, tikinti-yol maşınqayırma və kommunal maşınqayırma
- ☐ energetika, tikib sənayesi, süd məhsulları sənayesi
- ☐ ağac emalı, süd məhsulları, gön-dəri sənayesi
- ☒ kimya və toxuculuq sənayesi, kimya maşınqayırması
- ☐ ət və ət məhsulları emalı, nəqliyyat və s.

297 Maddi istehsala aid olan sahə:

- ☐ səhiyyə
- ☐ mədəniyyət
- ☐ ictimai nəqliyyat
- ☐ incəsənət
- ☒ tikib sənayesi

298 Maddi istehsala aid olan sahə:

- ☐ incəsənət
- ☐ səhiyyə
- ☒ tikinti
- ☐ bankçılıq
- ☐ mədəniyyət

299 Yüngül sənayenin sahə quruluşunu xarakterizə edilməsində istifadə olunur:

- ☐ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☒ bütün sənayedə istehsal olunan əmtəəlik məhsulun ümumi həcmində yüngül sənaye istehsalının xüsusi çəkisi
- ☐ sənaye sahələri arasındakı kooperasiya səviyyəsini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənaye müəssisələri arasındakı istehsal-təsərrüfat əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti

300 Sənaye istehsalında resurslardan səmərəli istifadəni xarakterizə edən əsas ümumi iqtisadi göstəricilər hansılardır?

- ☒ sahə məhsulunun fond tutumu, material tutumu, əmək tutumu
- ☐ fond verimi, fond silahlılığı, əmək haqqının səviyyəsi
- ☐ istehsalın texniki səviyyəsi, əmək məhsuldarlığı, mənfəət, rentabellik
- ☐ mənfəət, rentabellik, fond verimi, fond silahlılığı, əmək haqqının səviyyəsi
- ☐ istehsal gücü, əmək məhsuldarlığı və işçilərin peşə-ixtisas tərkibi

301 İqtisadi səmərə nədir?

- ☒ iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- ☐ iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi

- ☐ iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- ☐ sahə və ya onun ayrılıqda hər bir müəssisəsində il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin say
- ☐ iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

302 Səmərəlilik meyarı dedikdə:

- ☒ istehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərə
- ☐ istehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsi
- ☐ istehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyəti
- ☐ istehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsi başa düşülür
- ☐ istehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmi

303 Sənayedə müqayisəli (nisbi) səmərəlilik dedikdə:

- ☐ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbəti
- ☐ istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisi
- ☐ səmərəliliyin orta göstəricisi
- ☒ variantlar üzrə cari xərclərin fərqlərinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqlərinə nisbəti başa düşülür
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbəti

304 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ torpaq
- ☐ təşəbbüskarlıq
- ☐ əsas kapital
- ☒ əmək resurslarından
- ☐ dövriyyə kapitalı

305 əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilənlərdən hansından istifadə edilir?

- ☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər
- ☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi
- ☒ vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
- ☐ investisiya qoyuluşunun rentabelliği

306 Yüngül sənayedə müəssisələr üzrə mütləq səmərəlilik göstəricisi:

- ☐ məhsulun maya dəyərinin aşağı salınmasından əldə edilən qənaəti təmin edən innovasiya tədbirlərinə çəkilən xərclərə nisbəti kimi müəyyən edilir.
- ☐ ETT-nin nəticələrinin istehsala tətbiqindən əvvəl və sonra məhsulun məhsulun keyfiyyətləri arasındakı fərqlin həmin qənaəti təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi müəyyən edilir.
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşundan əvvəl və sonra məhsulun istehsal maya dəyərləri arasındakı fərqlin həmin qənaəti satış sonra təmin edən kəmiyyətə nisbəti kimi müəyyən edilir.
- ☒ əsaslı vəsait qoyuluşundan əvvəl və əsaslı vəsait qoyuluşundan sonra məhsulun maya dəyərləri arasındakı fərqlin həmin qənaəti təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi müəyyən edilir.
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşundan əvvəl və sonra məhsulun sex maya dəyərləri arasındakı fərqlin həmin qənaəti təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi müəyyən edilir.

307 Yüngül sənayedə istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilər:

- ☐ ümumi milli məhsul, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəlik məhsul, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı
- ☒ əmək məhsuldarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı
- ☐ əmək məhsuldarlığı, fondverimi, ümumi daxili məhsul, ümumi gəlir

- ☐ əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət, əmək məhsuldarlığı, fondverimi

308 İstehsal sisteminin ümumi məqsədinin qiymətləndirilməsində tətbiq olunmayan göstəricilər hansılardır?

- ☐ potensial tələbatın ölçüsü, rəqabət üstünlüklərinin davamlığı, potensial inkişaf imkanları
☐ məqsədə nail olmaq səviyyəsi, yekun nəticənin - satış həcmi məqsəd ölçüsünə nisbəti
☒ fondverimi, fondtutumu, əməktutumu, əmək məhsuldarlığı
☐ profilinə aid olan məhsulun bazar payı, rəqabət üstünlüklərinin davamlığı; potensial inkişaf imkanları
☐ tələbatın odənilməsi səviyyəsi, yekun nəticənin tələbatın ölçüsünə nisbəti

309 Yüngül sənayedə əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilən göstəricilərin hansından istifadə edilir?

- ☐ investisiya qoyuluşunun rentabelliği
☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi
☒ vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
☐ məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər
☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi

310 Məhsulun xassəsi dedikdə:

- ☐ məmulatın istehsalı və ləğv edilməsi zamanı onun meydana gələn obyektiv və subyektiv xüsusiyyəti başa düşülür.
☐ məhsulun material tutumu başa düşülür.
☐ məmulatın yaradılması, saxlanılması zamanı onun meydana gələn subyektiv xüsusiyyəti başa düşülür.
☒ məmulatın yaradılması, istismarı və ya işlədilməsi zamanı onun meydana gələn obyektiv xüsusiyyəti başa düşülür.
☐ məhsulun estetik göstəriciləri və material tutumu başa düşülür.

311 Bütün istehlak xassələri kompleksini özündə cəmləşdirən əsas göstərici:

- ☐ istehlak qabliyyətidir.
☐ material tutumudur.
☒ məhsulun keyfiyyətidir.
☐ istehsalın həcmidir.
☐ fond tutumudur.

312 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- ☐ məhsulun estetik göstəriciləri
☐ texnolojilik göstəriciləri
☒ məhsulun maya dəyəri
☐ standartlaşdırma və eyniləşdirmə göstəriciləri
☐ məhsulun nəql olunma qabiliyyəti

313 Məhsulun keyfiyyəti dedikdə:

- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusu
☐ məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusu
☐ məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliğini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusu
☐ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusu başa düşülür

- ☒ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusu

314 Tikiş sənayesində hansı məhsullar istehsal olunur?

- ☒ şalvar, köynək, kişi, qadın və uşaq kostyumları, hərbiçilər üçün yataq kisəsi, hərbi qış gödəkçəsi (xəzli), hərbi yay kostyumu, hərbiçilər üçün iş kostyumu, yataq ağ dəstləri, hərbiçilər və sırası vətəndaşlar üçün çadırlar (alaçıqlar), paltolar, gödəkçələr və s.
- ☐ iplik, sap, parça, ayaqqabı, məftil, yüngül sənaye müəssisələrində istifadə olunan alət və tərtibatlar, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s.
- ☐ xam pambıq, barama, yuyulmamış yun, sap, parça, kəmə, kağız, süni liflər, sintetik liflər, məftil, yüngül sənaye müəssisələrində istifadə olunan alət və tərtibatlar, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s.
- ☐ əyriçilik istehsalının son məhsulları, toxuculuq istehsalının son məhsulları, boyama-bəzəmə istehsalının son məhsulları, tökmə istehsalının son məhsulları və s.
- ☐ gön-dəri emalı istehsalının son məhsulları, xəz-dəri istehsalının son məhsulları, əyriçilik istehsalının son məhsulları, toxuculuq istehsalının son məhsulları, boyama-bəzəmə istehsalının son məhsulları, tökmə istehsalının son məhsulları və s.

315 Trikotaj sənayesində hansı məhsullar istehsal olunur?

- ☐ dəri ayaqqabılar, toxunulmuş və rezin ayaqqabılar, tikiş məmulatları, geyim aksesuarları, xəzdən hazırlanmış geyimlər, xəzdən hazırlanmış papaqlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar
- ☐ parça, kəndir, sicim, corab məmulatları, alt paltar, üst paltar, əlcək məmulatları, toxunmuş papaqlar, şərflər, sənaye və tibb təyinatlı məmulatlar, və s.
- ☒ corab məmulatları, alt paltar, üst paltar, əlcək məmulatları, baş geyimləri (toxunmuş papaqlar), şərflər, sənaye və tibb təyinatlı məmulatlar və s.
- ☐ pambıq sap, yun və kimyavi liflər, corab məmulatları, alt paltar, üst paltar, əlcək məmulatları, baş geyimləri, şərflər, sənaye və tibb təyinatlı məmulatlar və s.
- ☐ xam pambıq, barama, yuyulmamış yun, sap, parça, kəmə, kağız, süni liflər, sintetik liflər, məftil, yüngül sənaye müəssisələrində istifadə olunan alət və tərtibatlar, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s.

316 Toxuculuq sənayesində hansı məhsullar istehsal olunur?

- ☒ iplik və sap, parça, trikotaj və corab məmulatları, qeyri-parça məmulatları, eşilmiş, burulmuş məmulatlar, digər məmulatlar
- ☐ tikiş məmulatları, geyim aksesuarları, xəzdən hazırlanmış geyimlər, xəzdən hazırlanmış papaqlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar
- ☐ tikiş məmulatları, geyim aksesuarları, xəzdən hazırlanmış geyimlər, xəzdən hazırlanmış papaqlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar
- ☐ tikiş məmulatları, geyim aksesuarları, xəzdən hazırlanmış geyimlər, xəzdən hazırlanmış papaqlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, məftil, kəndir, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar
- ☐ dəri ayaqqabılar, toxunulmuş və rezin ayaqqabılar, tikiş məmulatları, geyim aksesuarları, xəzdən hazırlanmış geyimlər, xəzdən hazırlanmış papaqlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar

317 Yüngül sənayedə hansı məhsullar istehsal olunur?

- ☐ əyriçilik istehsalının son məhsulları, toxuculuq istehsalının son məhsulları, boyama-bəzəmə istehsalının son məhsulları, tökmə istehsalının son məhsulları və s.
- ☐ iplik, sap, parça, plastik qapı-pəncərə, ayaqqabı, məftil, yüngül sənaye müəssisələrində istifadə olunan alət və tərtibatlar, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s.
- ☒ iplik, sap, parça, ayaqqabı, papaq, corab, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s.
- ☐ gön-dəri emalı istehsalının son məhsulları, xəz-dəri istehsalının son məhsulları, əyriçilik istehsalının son məhsulları, toxuculuq istehsalının son məhsulları, boyama-bəzəmə istehsalının son məhsulları, tökmə istehsalının son məhsulları və s.

- ☐ xam pambıq, barama, yuyulmamış yun, sap, parça, kəmə, kağız, süni liflər, sintetik liflər, məftil, yüngül sənaye müəssisələrində istifadə olunan alət və tərtibatlar, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s

318 Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- ☐ icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərclər
- ☐ material xərcləri, əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- ☒ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- ☐ xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri
- ☐ qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri

319 İqtisadi xərc elementləri üzrə maya dəyərinin tərkibinə aid deyildir:

- ☐ amortizasiya, sair pul xərcləri
- ☐ xammal və əsas materiallar, köməkçi materiallar
- ☐ kənardan alınan yanacaq
- ☒ işçilərə verilən ezamiyyə xərcləri
- ☐ kənardan alınan enerji, bütün işçilərin əmək haqları

320 Məhsulun maya dəyərinin səviyyəsi və dinamikasına təsir etməyən amillər:

- ☐ əmək predmetlərindən istifadənin yaxşılaşdırılması amilləri
- ☐ istehsalın, əməyin və idarəetmənin təşkilini yaxşılaşdıran amillər
- ☐ əməyin özündən istifadənin yaxşılaşdırılması amilləri
- ☒ işçilə arasında əlaqələri yaxşılaşdıran psixoloji amillər
- ☐ əmək vasitələrindən istifadəni yaxşılaşdıran amillər

321 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- ☐ müəssisədə istehsaldankənar xərclərinin azaldılması
- ☐ müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması
- ☐ müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- ☒ müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması
- ☐ müəssisədə məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması

322 Ümumitəsərrüfat xərclərinə aid deyildir:

- ☒ sexlərin idarəetmə aparatının əmək haqları
- ☐ ezamiyyət və xidməti səfərlər üzrə xərclər
- ☐ zavodidarəetmə heyətinin əmək haqları.
- ☐ ümumzavod təyinatlı binaların və qurğuların amortizasiyası, saxlanması və cari təmiri xərcləri.
- ☐ əmək resurslarının seçimi və kadrların hazırlanması xərcləriə

323 Toxuculuq sənayesində istehsal xərcləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- ☒ material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclərdən ibarət olamqla qruplaşdırılır
- ☐ material (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri
- ☐ xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər
- ☐ material xərcləri, amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyacları ayırmalar və sair xərclər
- ☐ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri kimi

324 Müvafiq təlimata əsasən sahə məhsulu vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri necə müəyyən edilmişdir?

- ☒ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- ☐ xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri.
- ☐ icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı
- ☐ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri
- ☐ material xərcləri, əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər

325 Yüngül sənayedə sex maya dəyəri dedikdə:

- ☒ məhsul istehsalına sərf edilən nəzərə alan sex xərcləri nəzərdə tutulur
- ☐ məhsulun istehsalı və satışına sərf edilən xərclərin məcmusu başa düşülür
- ☐ avadanlığın saxlanılması və istismarı xərcləri başa düşülür
- ☐ məhsulun istehsalı və satışına sərf edilən xərclərin məcmusu nəzərdə tutulur
- ☐ məhsulun istehsalına çəkilən xərclər nəzərdə tutulur

326 Təbii ipək liflərdən hazırlanmış baş örtüyü necə adlanır və respublikanın hansı şəhərində təşkil edilmiş müəssisədə istehsal olunur?

- ☒ kəlağayı, Şəki şəhərində fəaliyyət göstərən müəssisədə istehsal olunur
- ☐ kəlağayı, Şəki şəhərində fəaliyyət göstərən müəssisədə istehsal olunur
- ☐ kəlağayı, Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən müəssisədə istehsal olunur
- ☐ kəlağayı, Ordubadi şəhərində fəaliyyət göstərən müəssisədə istehsal olunur
- ☐ kəlağayı, Culfa şəhərində fəaliyyət göstərən müəssisədə istehsal olunur

327 Yüngül sənaye müəssisələrində ehtiyat norması dedikdə:

- ☒ sahə müəssisəsinin fasiləsiz, ahəngdar işinin təmin edilməsi üçün zəruri olan minimum ehtiyat həcmi (günlə) nəzərdə tutulur
- ☐ gələcək dövrün xərcləri nəzərə alınmaqla növbəti iki təchizat arasındakı interval nəzərdə tutulur
- ☐ sahə müəssisələrində gündəlik istehsal və satışı təmin edən istehsal norması nəzərdə tutulur
- ☐ istehlakçıların (alıcıların) hər hansı bir anda yarana biləcək sifarişlərini yerrinə yetirə bilmək üçün müəssisədə yaradılan ehtiyatın həcmi başa düşülür
- ☐ məhsulun istehsalı və satışı xərclərini qarşılamaq üçün müəssisədə yaradılan maliyyə vəsaitinin məbləği başa düşülür

328 Yüngül sənaye müəssisələrinin fasiləsiz, ahəngdar işinin təmin edilməsi üçün zəruri olan minimum ehtiyat həcmi:

- ☒ ehtiyat norması adlanır
- ☐ gələcək dövrün xərcləri adlanır
- ☐ istehsal ehtiyat həcmi adlanır
- ☐ sex ehtiyat fondu adlanır
- ☐ sığorta ehtiyatı adlanır

329 Qeyd edilən variantlardan hansında yüngül sənaye müəssisələrində xammaldan səmərəli istifadənin əsas istiqamətlərinə aid edilmir:

- ☒ istehsal gücündən istifadə səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ dövriyyə fondlarının düzgün idarə olunması
- ☐ dövriyyə fondlarının düzgün idarə olunması və xammaldan kompleks istifadənin təmin edilməsi
- ☐ xammaldan kompleks istifadə
- ☐ istehsal tullantılarından təkrar istifadə

330 Yüngül sənayedə istehsal gücündən istifadə səviyyəsinin yüksəldilməsi:

- ☒ sahə müəssisələrində xammaldan səmərəli istifadənin əsas istiqamətlərinə aid edilmir
- ☐ sahə müəssisələrində istehsalın ekstensiv inkişafı ilə əlaqədardır
- ☐ sahə müəssisələrində əmək məhsuldarlığının səviyyəsinə təsir etmir
- ☐ müəssisədə fondveriminin azalması və fondtutumunun artması ilə mümkündür
- ☐ istehsal tullantılarından təkrar istifadə üçün nəzərdə tutulan əsas tədbirlərdəndir

331 Sahə müəssisələrində istifadə olunan enerji resurslarının məcmusu:

- ☐ neft-qaz enerji resursları və alternativ enerji mənbələri təşkil edir
- ☐ alternativ enerji mənbələri, mazut və digər istilik enerji resursları təşkil edir
- ☐ nominal yanacaq-enerji resursları təşkil edir
- ☒ real yanacaq-enerji resurslarını təşkil edir
- ☐ potensial təbii və kimyəvi yolla alınmış yanacaq-enerji resursları təşkil edir

332 Tikiş sənayes istehsalında hazır məhsulun tərkibinə daxil olmayan, lakin onun formalaşmasına köməklik göstərən materiallar:

- ☐ xammal və əsas materiallar
- ☐ əsas və köməkçi materiallar
- ☐ əsas material və özünün istehsalı olmayan yarımfabrikatlar
- ☐ xammal və əsas materiallar
- ☒ köməkçi materiallar.

333 Tikiş sənayesində hazır məhsulun tərkibinə natural formada daxil olmaqla onun maddi əsasını təşkil edən materiallar hansılardır?

- ☒ əsas material
- ☐ xammal və materiallar
- ☐ əsas və köməkçi material, xammal
- ☐ köməkçi material və xammal
- ☐ köməkçi materiallar

334 Yüngül sənaye məhsullarının hazırlanmasında bilavasitə istehsal istehlak olunan əmək predmetlərinin məcmusu necə adlandırılır?

- ☐ pambıq, yun, ipək və kətan
- ☐ yanacaq-enerji
- ☐ yun və yarımfabrikat
- ☐ material
- ☒ xammal

335 Yüngü sənayedə dövriyyədə vəsaitlərin yüklənmə əmsalı:

- ☐ baxılan dövrdə istehsal həcmnin həmin dövrdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ baxılan dövrdə günlərin sayının dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə müddətinə nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ baxılan dövrdə əmtəəlik məhsulun həcmnin həmin dövrdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.
- ☒ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının realizə edilmiş məhsulların miqdarına (manatla) nisbəti kimi müəyyən edilir.
- ☐ baxılan dövrdə günlərin sayının dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.

336 Yüngül sənaye istehsalında materialın məsrəf norması öz tərkibinə görə müxtəlif məsrəf

ünsürlərindən:

- ☐ faydalı məsrəf, texnoloji tullantı və itkilərdən, təşkilati- texniki tullantı və əmək haqqı ödənişlərindən ibarət olur.
- ☐ faydalı əmək məsrəfləri, texnoloji tullantı və itkilərdən, təşkilati- texniki tullantı və itkilərdən ibarət olur.
- ☒ faydalı məsrəf, texnoloji tullantı və itkilərdən, təşkilati- texniki tullantı və itkilərdən ibarət olur.
- ☐ faydalı iş əmsalından, texnoloji tullantı və itkilərdən, təşkilati- texniki tullantı və itkilərdən ibarət olur.
- ☐ faydalı məsrəf, texnoloji əməliyyat və proseslər üçün xərclər, təşkilati- texniki tullantı və itkilərdən ibarət olur.

337 Yüngü sənayedə dövriyyədə vəsaitlərin yüklənmə əmsalı:

- ☐ baxılan dövrdə istehsal həcmnin həmin dövrdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ baxılan dövrdə günlərin sayının dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə müddətinə nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ baxılan dövrdə əmtəlik məhsulun həcmnin həmin dövrdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.
- ☒ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının realizə edilmiş məhsulların miqdarına (manatla) nisbəti kimi müəyyən edilir.
- ☐ baxılan dövrdə günlərin sayının dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.

338 Yüngü sənayedə dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin uzunluğu:

- ☐ baxılan dövrdə istehsal həcmnin həmin dövrdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ baxılan dövrdə günlərin sayının dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə müddətinə nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ baxılan dövrdə əmtəlik məhsulun həcmnin həmin dövrdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının realizə edilmiş məhsulların miqdarına (manatla) nisbəti kimi müəyyən edilir.
- ☒ baxılan dövrdə günlərin sayının dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.

339 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı:

- ☒ topdansaş qiymətlərlə realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ topdansaş qiymətlərlə realizə olunmamış məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ pərakəndə qiymətlərlə realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ topdansaş qiymətlərlə realizə olunmuş və anbarda olan məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ topdansaş qiymətlərlə realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik dövriyyələrinin sayına nisbəti kimi hesablanır.

340 Yüngül sənaye müəssisələri istehsal-texniki və xüsusi təyinatlı məhsullar istehsal edir ki, onlar:

- ☐ yalnız kimya sənayesində istifadə olunmur
- ☒ maddi istehsalın bütün sahələrində istifadə olunur
- ☐ yalnız yeyinti sənayesində istifadə olunmur
- ☐ yalnız aqrar sənaye kompleksində istifadə olunmur
- ☐ yalnız elektrotexnika sahəsində istifadə olunmur

341 Yüngül sənayedə xammaldan səmərəli istifadənin əsas istiqamətlərinə aid edilmir:

- ☐ dövriyyə fondlarının düzgün idarə olunması və xammaldan kompleks istifadənin təmin edilməsi
- ☐ xammaldan kompleks istifadə
- ☐ istehsal tullantılarından təkrar istifadə
- ☒ istehsal gücündən istifadə səviyyəsinin yüksəldilməsi

- ☐ döviyyə fondlarının düzgün idarə olunması

342 Yüngül sənayedə istifadə olunan enerji resurslarının məcmusu:

- ☐ neft-qaz enerji resursları
☐ nominal yanacaq-enerji resursları
☒ real yanacaq-enerji resursları
☐ potensial yanacaq-enerji resursları
☐ mazut və digər istilik enerji resursları

343 Hazır məhsulun tərkibinə daxil olmayan, lakin onun formalaşmasına köməklik göstərən materiallar necə adlandırılır?

- ☐ xammal
☐ xammal və əsas materiallar
☐ əsas
☒ köməkçi materiallar
☐ əsas və köməkçi materiallar

344 Hazır məhsulun tərkibinə natural formada daxil olaraq onun maddi əsasını təşkil edən material necə adlandırılır?

- ☐ köməkçi material və xammal
☐ xammal
☐ köməkçi material
☐ əsas və köməkçi material, xammal
☒ əsas material

345 Respublikada mövcud olan və müxtəlif sənaye məhsullarının hazırlanmasında bilavasitə istifadə olunan əmək predmetlərinin məcmusu:

- ☒ xammal
☐ viskoz
☐ yanacaq-enerji
☐ pambıq
☐ yun

346 Sənaye sahələrinin xammal bazasının genişlənməsi sıx əlaqəlidir:

- ☐ əhalinin tələbatının artması ilə
☐ yüngül sənayenin fəaliyyət sahəsinin genişlənməsi ilə
☒ kənd təsərrüfatının, hasilat, yüngül, kimya və sənayenin digər sahələrinin inkişafı ilə
☐ dövlətin apardığı sərt siyasət ilə
☐ yüngül sənayenin istehsal infrastrukturunun inkişafı ilə

347 Döviyyə vəsaitlərindən səmərəli istifadə göstəricilərinə aiddir:

- ☐ dövretmələrin sayı, materialtutumu,
☐ istehsalın rentabelliği, döviyyə vəsaitlərinin rentabelliği, materiallardan istifadə əmsalı, materialverimi
☐ materialtutumu, döviyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti, istehsalın rentabelliği
☒ dövretmə əmsalı, döviyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı, bir döviyyənin uzunluğu.
☐ döviyyə vəsaitlərinin rentabelliği, döviyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti, döviyyə vəsaitlərinin döviyyə uzunluğu

348 Yüngül sənaye müəssisələrində döviyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır:

- ☐ əməyin texniki təchizat səviyyəsi
- ☐ buraxılan məhsulun hər manatına düşən istehsal əsas fondlarının miqdarı
- ☐ əsas fondların 1 manatına düşən məhsul buraxılışının həcmi
- ☒ realizə edilmiş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta qalıqına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ müəyyən dövr ərzində dövriyyə vəsaitlərinin dövretmələrinin sayı

349 Müəssisənin dövriyyə vəsaitləri hansı iki tərkib hissədən ibarətdir?

- ☐ İstehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal, gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondlarından
- ☒ Dövriyyə fondları və tədavül fondları
- ☐ Anbarda materialların, ehtiyat hissələrinin, yanacaqın, hazır məhsulun ehtiyatlarından
- ☐ Sexlərin avadanlıqları, anbardakı hazır məhsuldan ibarətdir
- ☐ Bitməmiş istehsal, anbardakı hazır məhsuldan

350 İxtisaslaşma səviyyəsini xarakterizə edən göstəricilər:

- ☐ müəssisənin maddi-texniki resurslarla təmin olunma səviyyəsi
- ☒ sahənin və müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında əsas (profil) məhsulun xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisədə tətbiq olunan avadanlıqların sayı, istehsal gücü, əsaslı təmir olunma müddəti
- ☐ müəyyən məhsul növünün hazırlanması ilə məşğul olan müəssisə və sexlərin sayı və təchiz olunma səviyyəsi
- ☐ ümumi məhsul buraxılışında kiçik müəssisələrin məhsullarının payı

351 İxtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilər:

- ☐ məhsul buraxılışının həcmi
- ☐ məhsulun istehsalı vədərşinmasına çəkilən xərclər
- ☐ vahid məhsulun istehsal və satış xərcləri
- ☒ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, əsaslı vəsait qoyuluşuna qənaət və onların ödəmə müddəti və s.
- ☐ məhsul vahidinə sərf edilən nəqliyyat xərcləri və kommunal xərclər

352 Kooperativləşdirmənin formalarına aid deyildir:

- ☐ hissələr üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ texnoloji mərhələlər üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- ☒ dəzgah üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ sahədaxili kooperativləşdirmə

353 Kooperasiyalaşmanın səviyyəsi xarakterizə edir:

- ☐ ümumi məhsulun həcmində kooperasiya yolu ilə kənara göndərilən yarımfabrikatların və dəstləşdirici məmulatların xüsusi çəkisi
- ☐ məhsulun əməktutumluluğu
- ☐ sahənin müəssisələrinin məhsullarının çeşidində qrupların sayı, növü, markası və texnoloji eynicinsliyi
- ☐ baş müəssisə ilə kooperasiya edilmiş müəssisələrin sayı
- ☒ ümumi məhsulun həcmində kooperasiya yolu ilə kənardan alınan yarımfabrikatların və dəstləşdirici məmulatların xüsusi çəkisi

354 Kombinləşmənin formalarına aiddir:

- ☒ xammalın hazır məhsulun alınmasına qədər ardıcıl emalı
- ☐ xammalın hazır məhsulun alınması, emalı və satışı
- ☐ istehsal tullantılarının kənara satılması
- ☐ tullantısız texnologiyadan istifadə
- ☐ istehsal tullantılarının digər məhsul növlərinin istehsalında istifadəsi

355 Kombinəlaşmə hansı sahələrdə daha geniş inkişaf etdirilmişdir?

- ☒ yüngül sənaye, metallurgiya, kimya, ağac emalı
- ☐ maşınqayırmada
- ☐ hərbi sənayədə
- ☐ neftəməli sənayesində
- ☐ elektroenergetikada

356 Maşınqayırma kompleksi üçün ixtisaslaşma formalarından hansı daha çox xarakterikdir?

- ☐ hissə forması
- ☐ hissə və texnoloji formaları
- ☒ əşya forması
- ☐ hissə və texnoloji və əşya formaları.
- ☐ texnoloji forması

357 Müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsinin öyrənilməsi və təhiiində hansı göstəricilərdən istifadə edilir?

- ☐ sahə müəssisələri tərəfindən buraxılan yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı
- ☐ əmək məhsuldarlığının artması
- ☒ ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi
- ☐ əməliyyatların təşkili əmsalı göstəricisindən istifadə edilir
- ☐ əməliyyatların sayının azalması

358 Sahə müəssisələri üzrə istehsalın ixtisaslaşmasının hansı formaları var?

- ☐ rayonlararası, əşya, hissə, texnoloji
- ☐ rayondaxili, hissə, texnoloji
- ☒ əşya, hissə, texnoloji
- ☐ sahədaxili
- ☐ rayonlararası, əşya, hissə

359 Müəssisənin optimal ölçüsü:

- ☐ müəssisənin daha az məcmu məsrəflərini və zəif gəlirliliyini təmin edən ölçü
- ☐ istehsalın zişansız həyata keçirilməsini təmin edən ölçü
- ☒ istehsalın daha az məcmu məsrəflərlə əldə edilməsini təmin edən ölçü
- ☐ fondsilahlılığı və fondveriminin daha aşağı səviyyəsi əldə olunan ölçü
- ☐ daha çox məcmu məsrəflərlə müşayət olunan ölçü

360 İri müəssisələrin xüsusi çəkisi necə müəyyən edilir?

- ☐ ixtisaslaşmış müəssisələrin xüsusi çəkisinin yüngül sənayedə istehsal olunan məhsul növlərinin sayına nisbəti kimi
- ☐ istehsalın ümumi həcmnin iri müəssisələrin istehsal həcminə nisbəti kimi
- ☒ iri müəssisələrin istehsal həcmnin istehsalın ümumi həcminə nisbəti kimi
- ☐ kooperasiyalaşmış təchizatın həcmnin ixtisaslaşdırılmış avadanlığın xüsusi çəkisinə nisbəti kimi müəyyən edilir.
- ☐ ixtisaslaşmış müəssisələrin xüsusi çəkisinin iri müəssisələrin istehsal həcminə nisbəti kimi

361 əməyin ictimai bölgü formaları:

- ☐ fərdi, ümumi və ardıcıl
- ☐ ümumi və kütləvi
- ☐ fərdi, sex və istehsal

- ☒ ümumi, xüsusi və fərdi
☐ xüsusi, fərdi və kollektiv

362 Yüngül sənayedə qarışıq kombinləşdirmə:

- ☐ xammalın kompleks emalı ilə əlaqədardır və xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantıdan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
☐ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
☒ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantıdan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınmasını nəzərdə tutur
☐ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini və xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
☐ xammalın kompleks emalı ilə əlaqədardır

363 Yüngül sənayedə istehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kombinləşdirmə hansı üç tipə bölünür?

- ☐ şaquli; üfiqi; birbaşa kimi tiplərə bölünür
☐ şaquli; üfiqi; tabeli tiplərə bölünür
☒ şaquli; üfiqi; qarışıq tiplərə bölünür
☐ differensial; integral; bölgü kimi tiplərə bölünür
☐ şaquli; üfiqi; dolayı tiplərə bölünür

364 Kombinləşdirmə sənayenin hansı sahələrində mümkün deyildir?

- ☐ metallurgiyada
☐ yüngül sənayedə
☒ hasiledici sənayedə
☐ emaledici sənayedə
☐ maşınqayırma sənayesində

365 Yüngül sənayedə şaquli kombinləşdirmə:

- ☐ xammalın kompleks emalı ilə əlaqədardır və xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantıdan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
☐ xammalın kompleks emalı ilə əlaqədardır
☒ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
☐ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini və xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
☐ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantıdan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınmasını nəzərdə tutur

366 Yüngül sənayedə üfiqi kombinləşdirmə:

- ☐ xammalın kompleks emalı ilə əlaqədardır və xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantıdan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
☐ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
☒ xammalın kompleks emalı ilə əlaqədardır
☐ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini və xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
☐ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantıdan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınmasını nəzərdə tutur

367 Yüngül sənayedə ictimai əmək bölgüsünün hansı formaları tətbiq edilir?

- ☐ ictimai əmək bölgüsü; xüsusi əmək bölgüsü; ərazi əmək bölgüsü
☐ ümumi əmək bölgüsü; xüsusi əmək bölgüsü; şərti əmək bölgüsü

- ☐ ümumi əmək bölgüsü; xüsusi əmək bölgüsü; daxili əmək bölgüsü
- ☒ ümumi əmək bölgüsü; xüsusi əmək bölgüsü; fərdi əmək bölgüsü
- ☐ ümumi əmək bölgüsü; xüsusi əmək bölgüsü; beynəlxalq əmək bölgüsü

368 Yüngül sənayedə ictimai əmək bölgüsünün ümumi əmək bölgüsü:

- ☒ iqtisadiyyatın iri sahələrə-sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsində təzahür edir
- ☐ özünü sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahə və yarım sahələrin əmələ gəlməsində göstərir
- ☐ bilavasitə müəssisə miqyasına baş verdiyindən onu istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növlər üzrə tərkib hissələrinə-sex və istehsal sahələrinə ayırır
- ☐ özünü sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahə və yarım sahələrin təsirində göstərir
- ☐ bilavasitə əməliyyatda baş verdiyindən onu istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növlər üzrə tərkib hissələrinə-sex və istehsal sahələrinə ayırır

369 Kooperativləşdirmə nədir və qeyd olunanlardan hansı onun formalarına aid deyildir?

- ☐ kooperasiyalashma müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır. Texnoloji mərhələlər üzrə kooperativləşdirmə onun formalarından biri deyil
- ☐ kooperasiyalashma müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır. Sahədaxili kooperativləşdirmə onun formalarından biri deyil
- ☐ kooperasiyalashma müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır. Hissə üzrə kooperativləşdirmə onun formalarından biri deyil
- ☐ kooperasiyalashma müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır. Aqreqat üzrə kooperativləşdirmə onun formalarından biri deyil
- ☒ kooperasiyalashma müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır. Dəzgah üzrə kooperativləşdirmə onun formalarından biri deyil

370 Sənaye istehsalında ixtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilər hansılardır?

- ☐ sənaye istehsalında ixtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilərdən biri vahid məhsulun maya dəyəridir
- ☐ sənaye istehsalında ixtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilərdən biri məhsulun istehsalı və daşınmasına çəkilən xərclərdir
- ☐ sənaye istehsalında ixtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilərdən biri məhsul buraxılışının həcmi, əmək məhsuldarlığıdır
- ☐ sənaye istehsalında ixtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilərdən biri məhsul vahidinə sərf edilən nəqliyyat xərcləridir
- ☒ sənaye istehsalında ixtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilərdən biri məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaətdir

371 Yüngül sənayedə əməliyyatların təhkim olunma əmsalı necə hesablanır?

- ☒ sex və ya sahədə ay ərzində yerinə yetirilmiş istehsal işinin həcmnin birnövbəli iş rejimində işə çıxmış fəhlələrin və ya iş yerlərinin sayına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ müəssisədə ay ərzində yerinə yetirilmiş istehsal işinin həcmnin birnövbəli iş rejimində işə çıxmış fəhlələrin və ya iş yerlərinin orta illik sayına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ sex və ya sahədə ay ərzində istehsal olunmuş hazır məhsul həcmnin birnövbəli iş rejimində işə çıxmış ixtisaslaşmış fəhlələrin və ya iş yerlərinin sayına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ sahədə ay ərzində istehsal olunmuş hazır məhsul həcmnin konkret müəssisədə birnövbəli iş rejimində işə çıxmış ixtisaslaşmış fəhlələrin və ya iş yerlərinin sayına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ sex və ya sahədə il ərzində yerinə yetirilmiş istehsal işinin həcmnin birnövbəli iş rejimində işə çıxmış fəhlələrin və ya iş yerlərinin orta aylıq sayına nisbəti kimi hesablanır

372 Müəssisənin özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri:

- ☐ istehsal ehtiyatlarını təşkil edən xammal və materialların dəyərinə daxil edilir.
- ☐ hazır məhsulun maya dəyərinə daxil edilir.
- ☐ gələcək dövrün xərclərinə daxil edilir.
- ☐ bitməmiş istehsalın dəyərinə deyil hazır məhsulun maya dəyərinə daxil edilir.
- ☒ bitməmiş istehsalın dəyərinə daxil edilir.

373 Yüngül sənaye istehsalında norma dedikdə:

- ☒ sahə müəssisələrində məhsul vahidinin istehsalına materiallardan maksimum yol verilə bilən, yaxud minimum məsrəf başa düşülür.
- ☐ sahə müəssisələrində məhsul vahidinin istehsalına materiallardan, enerji resurslarından maksimum yol verilə bilən, yaxud minimum məsrəf başa düşülür.
- ☐ sahə müəssisələrində məhsul həcmnin istehsalına materiallardan maksimum yol verilə bilən, yaxud minimum məsrəf başa düşülür.
- ☐ sahə müəssisələrində əmtəlik məhsulların istehsalına materiallardan maksimum yol verilə bilən, yaxud minimum məsrəf başa düşülür.
- ☐ sahə müəssisələrində məhsul vahidinin istehsalına materiallardan minimum yol verilə bilən, yaxud minimum məsrəf başa düşülür.

374 Yüngül sənayedə istehlak olunan xammal növlərindən hansılar respublikanın kənd təsərrüfatında və sənayenin digər sahələrində istehsal olunur?

- ☒ pambıq, yun, barama, gön-dəri, xəz-dəri, sintetik və süni liflər
- ☐ xəz-dəri, iri və kiçik buynuzlu mal-qara, kətan, kimyəvi liflər
- ☐ tut ağacları, barama, gön-dəri, kimyəvi liflər və ötürücü qurğular
- ☐ sintetik və süni liflər, pambıq, yun, barama, kətan, dəzgahlar
- ☐ barama, gön-dəri və kimyəvi liflər, kətan, sintetik və süni liflər

375 Yüngül sənayedə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ yüngül sənayedə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının müəssisənin topdansaş qiyəmtlərlə satılmış məhsulun ümumi dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ yüngül sənayedə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı dövriyyə vəsaitlərinin orta illik həcmnin, dəyər ifadəsilə əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı faktiki realizə edilmiş məhsulun həcmnin plnlaşdırılmış dövrdə kalendar günlərin sayına nisbəti kimi
- ☐ yüngül sənayedə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı istehsalda istifadə olunan dövriyyə fondlarının orta illik həcmnin tədavül fondların orta illik həcminə nisbəti kimi hesablanır
- ☒ dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı müəssisənin topdansaş qiyəmtlərlə satılmış məhsulun ümumi dəyərinin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi

376 Tikiş sənaye müəssisənin dövriyyə fondları:

- ☐ əsas və köməkçi materiallar, öz istehsalı olan yarımfabrikatlar, alınmış yarımfabrikatlar, komplektləşdirici məmulatlardan ibarətdir
- ☐ istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edərək öz dəyərini hissə-hissə yaradılan məhsulun üzərinə keçirən istehsal vasitələrindən ibarətdir
- ☒ əmək prosesinə daxil olmaqla hər bir istehsal tsiklində tamamilə istehlak olunaraq, həmin tsikldə öz dəyərini bütünlüklə yaradılan məhsulun üzərinə köçürən və natural formasını dəyişən istehsal vasitələrinin bir hissəsidir
- ☐ məhsul istehsalı üçün lazım olan əmək predmetləri və istehsal vasitələrinin məcmusundan ibarətdir
- ☐ tsiklində dəfələrlə iştirak edərək öz dəyərini hissə-hissə yaradılan məhsulun üzərinə keçirən əmək alətlərindən ibarətdir

377 Sənaye müəssisəsinin dövriyyə vəsaitləri:

- ☐ anbarda materialların, ehtiyat hissələrinin, yanacağın, hazır məhsulun ehtiyatlarından ibarətdir
- ☐ istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal, gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondlarından ibarətdir

- ☐ bitməmiş istehsal, anbardakı hazır məhsuldan ibarətdir
- ☒ dövriyyə fondları və tədavül fondlarından ibarətdir
- ☐ sexlərin avadanlıqları, anbardakı hazır məhsuldan ibarətdir

378 Yüngül sənayedə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ müəyyən zaman kəsiyində buraxılan məhsulun hər manatına düşən istehsal əsas fondlarının miqdarı
- ☐ əməyin texniki təchizat səviyyəsi və müəyyən dövr ərzində dövriyyə vəsaitlərinin dövretmələrinin sayı
- ☐ müəyyən dövr ərzində dövriyyə vəsaitlərinin dövretmələrinin sayı
- ☐ müəyyən zaman kəsiyində əsas fondların 1 manatına düşən məhsul buraxılışının həcmi
- ☒ müəyyən zaman kəsiyində realizə edilmiş məhsulun həcmnin, manatla bu müddətdə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığına nisbəti kimi hesablanır

379 Məhsulun materialtutumu istehsal fondlarından istifadə göstəricisi kimi:

- ☐ maşın və aqreqatların xalis çəkisi
- ☐ məmulatın hazırlanması üçün sərf edilən materialların ümumi çəkisini göstərir
- ☒ məhsul vahidinə sərf olunan material resurslarını xarakterizə edir
- ☐ istehsalın texniki səviyyəsini xarakterizə edir
- ☐ məhsul istehsalına sərf olunan material normasıdır

380 Gön-dəri emalı müəssisələrində dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ realizə edilmiş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ dövrdə istehsal olunan məhsulun ümumi həcmnin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır
- ☒ dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ istehsalda istifadə olunan dövriyyə fondlarının orta illik həcmnin tədavül fondların orta illik həcminə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ vahid avadanlığın istehsal gücünün il ərzində istehsal olunmuş ümumi məhsulun dəyərinə nisbəti kimi hesablanır

381 Dövriyyə vəsaitləri:

- ☒ gön-dəri istehsal müəssisəsinin öz pul vəsaitlərinin fasiləsiz dövrünü təmin etmək məqsədi ilə dövriyyə və tədavül fondlarının yaranmasına avans edilmiş pul vəsaitlərinin məcmusudur
- ☐ gön-dəri istehsal müəssisəsinin öz pul vəsaitlərinin fasiləsiz dövrünü təmin etmək məqsədi ilə dövriyyə fondlarının yaranmasına avans edilmiş pul vəsaitlərinin məcmusudur
- ☐ gön-dəri istehsal müəssisəsinin öz pul vəsaitlərinin fasiləsiz dövrünü təmin etmək məqsədi ilə dövriyyə və tədavül fondlarının yaranmasından alınan pul vəsaitlərinin məcmusudur
- ☐ gön-dəri istehsal müəssisəsinin öz pul vəsaitlərinin fasiləsiz olaraq əmtəyə çevrilməsini təmin etmək məqsədilə dövriyyə və tədavül fondlarının yaranmasına sərf edilmiş pul vəsaitlərinin məcmusudur
- ☐ gön-dəri istehsal müəssisəsinin öz pul vəsaitlərinin fasiləsiz dövrünü təmin etmək məqsədi ilə dövriyyə və tədavül fondlarının yaranmasına sərf edilmiş pul vəsaitlərinin məcmusudur

382 Yüngül sənaye istehsalını təbii-natural xammal növləri ilə təmin edən maddi istehsal sahələri:

- ☒ kənd təsərrüfatı: bitkiçilik və heyvandarlıq
- ☐ maşınqayırma və cihazqayırma
- ☐ metallurgiya: əlvan və qara
- ☐ rabitə, kənd təsərrüfatı və kimya sənayesi
- ☐ neft-kimya, kənd təsərrüfatı

383 Sahə iqtisadiyyatında mənfəəti aşağıdakı kimi qiymətləndirmək olar:

- ☐ sahə müəssisələrinin xərcləri və pul gəlirləri arasındakı fərq kimi

- ☐ istehsal və təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyət göstərməsinə çəkilən xərclərlə sahə müəssisələrinin ümumi gəliri arasındakı fərq kimi
- ☐ sahə müəssisələrinin balans mənfəəti və məhsulun istehsal maya dəyəri arasındakı fərq kimi
- ☒ ümumi gəlirlə və istehsal xərcləri və təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyət göstərməsinə çəkilən xərclər arasındakı fərq kimi
- ☐ sahə müəssisələrinin pul gəlirləri və sex maya dəyəri arasındakı fərq kimi

384 İqtisadi səmərə dedikdə:

- ☒ ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- ☐ ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- ☐ ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- ☐ ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı başa düşülür
- ☐ ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

385 Beynəlxalq təcrübədə investisiya layihələrinin səmərəliliyini əsaslandırmaq üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ☐ fondverimi, fondtutumu, materialtutumu, fondla silahlanma səviyyəsi, xüsusi kapitalın rentabelliği
- ☒ integral səmərə, rentabellik norması, rentabellik indeksi və ödəmə müddəti
- ☐ iqtisadi, fondverimi, integral səmərə, rentabellik norması, rentabellik indeksi və ödəmə müddəti
- ☐ borc kapitalının rentabelliği, xüsusi kapitalın rentabelliği, müəssisənin balans mənfəəti.
- ☐ fondverimi və fondtutumu, integral səmərə, rentabellik norması, rentabellik indeksi və ödəmə müddəti

386 Qeyd edilən variantlardan hansında ictimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı göstərilmişdir?

- ☒ il ərzində yaradılmış milli gəlir
- ☐ il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul
- ☐ milli sərvət
- ☐ il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
- ☐ il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul

387 Sahə müəssisələrinin ümumi rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- ☒ mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti
- ☐ reallaşdırılmış məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti
- ☐ ümumi məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti
- ☐ mənfəətin dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti

388 Qiymətin funksiyaları:

- ☒ uçot, stimullaşdırma, bölgü
- ☐ uçot, stimullaşdırma, bölgü, təhlil
- ☐ tənzimləmə, təşkilətmə, bölgü
- ☐ uçot, tənzimləmə, stimullaşdırma, təhlil
- ☐ təşkilətmə, nəzarət, təhlil, tənzimləmə

389 Verilən variantlardan hansında qiymətlərin növləri qeyd edilməmişdir?

- ☐ sənaye məhsuluna topdansaş qiyməti, tikinti məhsuluna qiymət

- ☐ yük və sərnişin nəqliyyatının tarifləri
- ☐ tədarük qiymətləri
- ☒ müəssisədaxili qiymətlər
- ☐ pərakəndəsatış qiymətləri

390 Müəssisədə mühasibat hesabatına uyğun olaraq mənfəətin hansı növləri fərqləndirilir?

- ☒ ümumi mənfəət, satışdan alınan mənfəət, vergiqoyuluşuna qədər olan mənfəət, əsas fəaliyyətdən alınan mənfəət və hesabat dövrünün xalis mənfəəti.
- ☐ ümumi mənfəət, müxtəli əlavə xidmətdən alınan mənfəət, vergiyə cəlb edilən mənfəət, əsas fəaliyyətdən alınan mənfəət və hesabat dövrünün xalis mənfəəti.
- ☐ ümumi mənfəət, xüsusi mənfəət, satışdan alınan mənfəət, vergiqoyuluşuna qədər olan mənfəət, hesabat dövrünün xalis mənfəəti.
- ☐ ümumi mənfəət, satışdan alınan mənfəət, vergiqoyuluşuna qədər olan mənfəət, əsas fəaliyyətdən alınan mənfəət və hesabat dövrünün ümumi mənfəəti.
- ☐ ümumi mənfəət, satışdan kənar mənfəət, vergiqoyuluşuna qədər olan mənfəət, əsas fəaliyyətdən alınan mənfəət və hesabat dövrünün xalis mənfəəti.

391 Yüngül sənaye müəssisələrində marja:

- ☒ buraxılış qiyməti ilə maya dəyəri arasında olan fərqi kimi hesablanır.
- ☐ satışların pula ifadədə ümumi həcmindən və məcmu məsrəflərdən istifadə edilməklə hesablanı bilər.
- ☐ buraxılış qiyməti ilə maya dəyərinin cəmi kimi hesablanır
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına mənfəətin artımının əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbəti kimi.
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına əsas kapitalın artımının əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbəti kimi.

392 Əyricilik müəssisələrində məhsulun rentabelliği:

- ☐ balans mənfəətin müəssisənin aktivlərinə nisbətinin faizlə ifadəsidir.
- ☐ əsas fəaliyyətdən əldə edilən mənfəətin məhsulun satışından əldə edilən gəlirə nisbətinin faizlə ifadəsidir.
- ☐ məhsulun satışından əldə edilən mənfəətin məhsulun satışından əldə edilən gəlirə nisbətinin faizlə ifadəsidir.
- ☒ məhsulun satışından əldə edilən mənfəətin satılmış məhsulun maya dəyərinə nisbətinin faizlə ifadəsidir.
- ☐ xalis mənfəətin müəssisənin aktivlərinə nisbətinin faizlə ifadəsidir.

393 Müəssisələrin mənfəətindən neçə faiz dərəcəsi ilə vergi tutulur?

- ☐ 18 faiz dərəcəsi ilə vergi tutulur.
- ☐ 12 faiz dərəcəsi ilə vergi tutulur.
- ☐ 17 faiz dərəcəsi ilə vergi tutulur.
- ☒ 20 faiz dərəcəsi ilə vergi tutulur.
- ☐ 14 faiz dərəcəsi ilə vergi tutulur.

394 Qeyd edilən variantlardan hansında tikiş sənaye müəssisələrində mənfəətin artırılmasının ümumi yolları verilməmişdir:

- ☒ formalaşdırılmamış marketinq və reklam şəraitində mütləq yeni avadanlıq parkı tələb edən rəqabətqabiliyyətli, bahalı və yüksək keyfiyyətli məhsul növlərinin paylarının artırılması istiqamətində struktur dəyişiklikləri həyata keçirmək
- ☐ bütün xərc elementləri və kalkulyasiya maddələri üzrə məhsulun maya dəyərinin azaldılması
- ☐ mövcud istehsal güclərindən maksimum istifadə, zərurət olarsa onun artırılması, istehsal potensialından və bütün resurslardan rəşional istifadə
- ☐ yaxşı işlək marketinq əsasında məhsul istehsalı və satışının həcmının ümumdünya artırılması
- ☐ bazar şəraitində məntiqli, elmi-əsaslandırılmış qiymət siyasəti aparmaq

395 Yüngül sənaye məhsullarına qiymətkoymada əsasən hansı qiymət növlərindən istifadə olunur?

- ☐ müəssisənin topdansaşış qiyməti, sənayenin topdansaşış qiyməti, sərbəst, topdansaşış, transfert, idxal

- ☒ müəssisənin topdansatış qiyməti, sənayenin topdansatış qiyməti, məhsulun pərakəndə satış qiymətləri
- ☐ müəssisənin topdansatış qiyməti, sənayenin topdansatış qiyməti, ixrac, mövsümi, tədarük, istehlak qiyməti
- ☐ mövsümi, tədarük, istehlak qiymətləri, hərrac, sərbəst sənayenin topdan və pərakəndə satış qiymətləri.
- ☐ müqavilə, məhsulun pərakəndə satış qiymətləri, idaxal və ixrac, sabit və bazar qiymətləri, birdəfəlik, sənayenin topdan satış qiymətləri

396 Yüngül sənaye istehsalının səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş tədbirlərin həyata keçirilməsi sayəsində onun müxtəlif sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə:

- ☐ ümumi milli məhsul adlanır
- ☐ rentabellik adlanır
- ☒ səmərə adlanır
- ☐ səmərəlilik adlanır
- ☐ mənfəət adlanır

397 Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə:

- ☐ rentabellik adlanır
- ☒ iqtisadi səmərə adlanır
- ☐ mənfəət adlanır
- ☐ ümumi milli məhsul adlanır
- ☐ səmərəlilik adlanır

398 Beynəlxalq təcrübədə investisiya layihələrinin səmərəliliyini əsaslandırmaq üçün:

- ☒ integral səmərə, rentabellik norması, rentabellik indeksi və ödəmə müddəti kimi göstəricilərdən istifadə olunur
- ☐ borc kapitalının rentabelliği, xüsusi kapitalın rentabelliği, müəssisənin balans mənfəəti kimi göstəricilərdən istifadə olunur
- ☐ fondverimi, fondtutumu, materialtutumu, fondla silahlanma səviyyəsi, xüsusi kapitalın rentabelliği kimi göstəricilərdən istifadə olunur
- ☐ iqtisadi, fondverimi, integral səmərə, rentabellik norması, rentabellik indeksi və ödəmə müddəti kimi göstəricilərdən istifadə olunur
- ☐ fondverimi və fondtutumu, integral səmərə, rentabellik norması, rentabellik indeksi və ödəmə müddəti kimi göstəricilərdən istifadə olunur

399 Fondveriminin artırılması amillərinə aid deyil:

- ☐ avadanlığın işinin növbəlik əmsalının artırılması
- ☐ yeni tətbiq edilmiş güclərin mənimsənilməsinin sürətləndirilməsi
- ☐ vaxt və istehsal gücündən istifadənin yaxşılaşdırılması
- ☐ avadanlıqlardan intensiv istifadə
- ☒ müəssisədə fondsilahlılığının səviyyəsinin artırılması

400 Yüngül sənayedə fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- ☒ il ərzində istehsal olunmuş ümumi məhsulun dəyərinin istehsal əsas fondlarının orta illik əyirinə nisbəti kimi
- ☐ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş ümumi məhsulun dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istismara daxil edilmiş istehsal əsas fondlarının dəyərinin istisamardan çıxarılan istehsal əsas fondlarının dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ fondveriminin fondtutumuna nisbəti kimi
- ☐ vahid avadanlığın istehsal gücünün il ərzində istehsal olunmuş ümumi məhsulun dəyərinə nisbəti kimi

401 əsas istehsal fondlarından ekstensiv istifadəni xarakterizə edən göstərici:

- ☐ fondverimi, fondtutumu

- ☐ əməyin fondla silahlılığı
- ☒ avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı
- ☐ müəssisənin mənfəəti
- ☐ istehsalın rentabelliyi

402 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin dəyər göstəricilərindən:

- ☒ amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini
- ☐ işçilərin əmək haqlarını, xammal və materiallara tələbatı
- ☐ avadanlıqlara tələbatı, istehsal gücünü
- ☐ avadanlıqlara istismara yararlılıq səviyyəsini və əsas fondların texniki tərkibini müəyyən etmək üçün istifadə olunur
- ☐ istehsal gücünü, avadanlıqlara tələbatı

403 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin natural göstəricilərindən:

- ☒ əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü
- ☐ amortizasiya ayırmalarını, istehsal gücünü
- ☐ istehsal gücünü, əmək məhsuldarlığını
- ☐ fondverimi, fondtutumundan istifadəni müəyyən etmək üçün istifadəm olunur
- ☐ avadanlıqların köhnəlmə dərəcəsini və təzələnmə əmsalını

404 Qeyd edilən amillərdən hansı müəssisənin əsas fondlarının strukturuna təsir göstərmir?

- ☒ kadrların idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☐ istehsal edilən məhsulun mürəkkəbliyin dərəcəsi
- ☐ istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

405 əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri:

- ☒ növbəlilik əmsalı və fondverimi
- ☐ fondverimi və köhnəlmə müddəti
- ☐ iqtisadi və sosial
- ☐ əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddətindən ibarətdir
- ☐ fondtutumu və təzələnmə əmsalı

406 Sahə müəssisələrində avadanlıqların təmiri nə vaxt həyata keçirir?

- ☒ avadanlıq fiziki köhnələndə
- ☐ avadanlıq satıldıqda
- ☐ avadanlıq yeni alınanda
- ☐ avadanlıqların yerləşdirilməsində
- ☐ avadanlıqların yerini dəyişdikdə

407 Yüngül sənaye istehsal əsas fondlarının quruluşu:

- ☐ aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- ☐ binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti
- ☐ əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- ☒ ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi kimi hesablanır
- ☐ texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti

408 Sahə müəssisələrinin əsas fondlarının tərkibinə daxil deyil:

- ☐ güc maşınları və avadanlıqları
- ☐ qurğular, ütürücü qurğular, hesablama texnikası
- ☐ istehsal təyinatlı binalar
- ☐ iş maşınları və avadanlıqları, nəqliyyat vasitələri
- ☒ müəssisənin anbarında olan xammal və materiallar

409 Qeyri-istehsal əsas fondları:

- ☐ müəssisənin anbarlarında olan xammal və materiallardan ibarətdir
- ☐ bilavasitə istehsal prosesində iştirak edən, yaxud onun həyata keçirilməsinə yardım göstərən əmək vasitələri
- ☐ bilavasitə xammalın emalı və məhsulun hazırlanmasında iştirak edən üsullar
- ☐ istehsalın normal gedişatı üçün şərait yaradan binalar
- ☒ sahə müəssisələrinin balansında olan mənzil fondları, mədəni-məişət xidmətinin binaları, qurğuları

410 əsas fondların passiv hissəsi:

- ☒ aktiv əsas fondların normal işləməsi üçün şərait yaradan üsullar
- ☐ qeyri-maddi aktivlər-patentlər, əmtəə nişanları, lisenziyalar və s.
- ☐ bilavasitə xammalın emalı və məhsulun hazırlanmasında iştirak edən, əmək məhsuldarlığının səviyyəsini, istehsalın həcmi artırان üsullar
- ☐ müəssisənin anbarlarında olan xammal və materiallardan ibarətdir.
- ☐ müqavilə əsasında müəssisəyə gətirilmiş lakin haqqı ödənilməmiş əsas fondlar

411 əsas fondların fiziki cəhətdən köhnəlməsinin aradan qaldırılması yolları:

- ☒ cari təmir, orta təmir və əsaslı təmir edilməsi
- ☐ yeni avadanlıqların alınması və köhnələrin ləğv edilməsi
- ☐ yeni avadanlıqların alınması
- ☐ istismar müddəti başa çatana qədər balansda saxlanması
- ☐ modernləşdirilməsi və ya ləğv edilməsi

412 əsas fondların aktiv hissəsi:

- ☒ bilavasitə xammalın emalı və məhsulun hazırlanmasında iştirak edən
- ☐ xammal və materialların daşınmasını həyata keçirən nəqliyyat
- ☐ istehsalın normal gedişatı üçün şərait yaradan
- ☐ maşın və avadanlıqlar, müəssisənin inzibati binalarından ibarətdir.
- ☐ xammal və materialların saxlanması üçün müəyyən edilmiş binalar

413 Yüngül sənayedə istehsal əsas fondlarının təkrar istehsalı üçün təyinatı olan amortizasiya ayırmaları necə müəyyən edilir?

- ☒ əsas fondların bütün xidmət müddətində onların balans dəyərindən faizlə birqərarda müəyyən edilir
- ☐ müəssisənin mənfəətindən əvvəlcədən müəyyən edilmiş faizlə hesablanır
- ☐ əsas fondların istismarda, təmirdə olmasından və ya boş dayanmasından asılı olmayaraq onların pasport istismar müddətinə və aparılan təmirlərə əsasən hesablanır
- ☐ əsas fondların istismarda, təmirdə olmasından və ya boş dayanmasından asılı olaraq onların dəyərinə görə faizlə hesablanır
- ☐ əsas fondların müəssisəyə daxil edildiyi gündən onun balans dəyərindən faizlə hesablanır

414 Yüngül sənayedə istehsal əsas fondların aktiv hissəsi dedikdə:

- ☒ bilavasitə xammalın emalı və məhsulun hazırlanmasında iştirak edən istehsal əsas fondları başa düşülür
- ☐ xammal və materialların daşınmasını həyata keçirən nəqliyyat istehsal əsas fondları başa düşülür
- ☐ istehsalın normal gedişatı üçün şərait yaradan istehsal əsas fondları başa düşülür
- ☐ maşın və avadanlıqlar, müəssisənin inzibati binalarından ibarət istehsal əsas fondları başa düşülür

- ☐ xammal və materillərin saxlanması üçün müəyyən edilmiş binalar istehsal əsas fondları başa düşülür

415 Avadanlıqlara, cihazlara və alətlərə çəkilən xərclərə aid edilir:

- ☒ smetada nəzərdə tutulmuş texnoloji, energetika, qaldırıcı-nəqliyyat və digər istehsal avadanlıqlarının alınması.
- ☐ smetada nəzərdə tutulmamış lakin müəssisə və tikililərin istifadəyə verilməsi üçün zəruri olan cihazların, avadanlıqların və qurğuların alınması.
- ☐ smetada nəzərdə tutulmuş texnoloji, energetika, qaldırıcı-nəqliyyat və digər istehsal avadanlıqlarının və dəstləşdirici hissələrin alınması.
- ☐ avadanlıqların quraşdırmadan əvvəl yoxlanılması və aşkara çıxarılmış nöqsanların aradan qaldırılmasına çəkilən xərclər (əgər bu xərclər kapital qoyuluşunun hesabına həyata keçirilmirsə).
- ☐ milli təcrübəyə uyğun olaraq, smetaya daxil edilməyən avadanlıq, maşın, mexanizm və yanacağın alınması.

416 əsas fondların tərkib hissəsi olan:

- ☐ istehsal prosesinin həyata keçirilməsi üçün zəruri şərait yaradan binalar mənəvi cəhətdən köhnəlir.
- ☒ maşın və avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəlir.
- ☐ müxtəlif maşın və mexanizmləri xarici mühitin təsirindən qoruyan binalar mənəvi cəhətdən köhnəlir.
- ☐ qurğular, zavoddaxili nəqliyyat vasitələri mənəvi cəhətdən köhnəlir.
- ☐ passiv ünsürlər mənəvi cəhətdən köhnəlir mənəvi cəhətdən köhnəlir.

417 Toxuculuq sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə qalıq dəyəri arasındakı fərq:

- ☐ onun ilkin dəyərini müəyyən edir.
- ☐ onun yenilənmə səviyyəsini müəyyən edir.
- ☐ onun ləğvolunma dəyərini müəyyən edir.
- ☒ onun istehsal olunmuş məhsul üzərinə keçirmiş olduğu dəyər kütləsini müəyyən edir.
- ☐ onun amortizasiya normasını müəyyən edir.

418 İstehsal əsas fondları:

- ☐ fiziki və kimyəvi ölçüdə uçota alınır və planlaşdırılır.
- ☐ fiziki, natural, kimyəvi və dəyər ölçüdə uçota alınır və planlaşdırılır.
- ☐ fiziki, kimyəvi və dəyər ölçüdə uçota alınır və planlaşdırılır.
- ☒ natural və dəyər ölçüsündə uçota alınır və planlaşdırılır.
- ☐ fiziki, kimyəvi, həcm və dəyər ölçüdə uçota alınır və planlaşdırılır

419 Toxuculuq sənaye müəssisələrində iş maşınları və avadanlıqları yarımqrupuna aiddir:

- ☒ mexaniki, termik və kimyəvi emal edən maşınlar, avadanlıqlar və aparatlar.
- ☐ mexaniki, termik və kimyəvi emal edən maşınlar, avadanlıqlar və aparatlar, ehtiyat hissələri.
- ☐ mexaniki, termik və fiziki təsirə məruz qoyan fəhlələr.
- ☐ ötürücü qurğular, binalar, nəqliyyat vasitələri.
- ☐ fiziki, mənəvi və kimyəvi emal edən maşınlar və avadanlıqlar.

420 əmək vasitələri:

- ☐ istehsalın texniki və ictimai əmək məhsuldarlığının artırılmasına mane olur.
- ☐ istehsalın iqtisadi və ictimai-siyasi səviyyəsini müəyyən edir.
- ☐ istehsalın maddi-texniki təminatı səviyyəsini müəyyən edir.
- ☐ istehsalda xammal və materiallardan istifadəyə qənaəti təmin edir.
- ☒ istehsalın texniki və ictimai əmək məhsuldarlığının səviyyəsini müəyyən edir.

421 Sənaye iqtisadiyyatında hansı əsas qiymət növlərindən istifadə olunur:

- ☐ ixrac, mövsümi, tədarük, istehlak qiyməti
- ☒ müəssisənin topdansaş qiyəti, sənayenin topdansaş qiyəti, məhsulun pərakəndə satış qiyətləri
- ☐ müqavilə, pərakəndə, idaxal və ixrac, sabit və bazar qiyətləri, birdəfəlik, sən ayenin topdan satış qiyətləri
- ☐ hərrac, sərbəst, topdansaş, transfert, idxal
- ☐ mövsümi, tədarük, istehlak qiyətləri, hərrac, sərbəst sənayenin topdan və pərakəndə satış qiyətləri

422 İstehsal olunmuş məhsulun ümumi həcmnin müəssisənin orta illik istehsal gücünə nisbəti kimi hesablanır:

- ☐ fondverimi
- ☐ orta illik istehsal gücü
- ☐ fondların rentabelliği
- ☒ istehsal gücündən istifadə əmsalı
- ☐ çıxış gücü

423 İstehsal əsas fondlarının aktiv hissəsinə aiddir:

- ☐ binalar, qurğular
- ☐ nəqliyyat vasitələri, alətlər, binalar, qurğular
- ☐ maşınlar, avadanlıqlar, nəqliyyat vasitələri, binalar, qurğular
- ☐ istehsal ləvazimatları, maşınlar, avadanlıqlar, nəqliyyat vasitələri, bitməmiş istehsal.
- ☒ maşınlar, avadanlıqlar, nəqliyyat vasitələri, alətlər, ötürücü qurğular

424 Hansı göstərici əsas fondların dəyərinin istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə nisbəti kimi müəyyən olunur?

- ☐ fondverimi
- ☐ əsas fondların rentabelliği
- ☒ fondtutumu
- ☐ orta illik istehsal gücü
- ☐ fondla silahlılığı

425 Yeni istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbətini əks etdirən əmsal necə adlanır?

- ☒ təzələnmə
- ☐ illik
- ☐ artma
- ☐ sıradan çıxma
- ☐ növbəlilik

426 Yüngül sənayenin yerləşdirilməsində əsas prinsiplərnə aid deyil:

- ☐ istehsalın xammal mənbələrinə və hazır məhsul istifadəsi rayonlarına ümumdünya yaxınlaşdırılması
- ☒ xammalın tədarükü, ilkin emalı və təkrar emalının nəzərə alınması ilə sənayenin yerli və beynəlxalq satış bazarlarına yaxın yerləşdirilməsi
- ☐ xammalın ilkin emalının təkrar emal sahələrinə yaxın yerləşdirilməsi
- ☐ dövlətin müdafiə qabiliyyətliliyinin nəzərə alınması və möhkəmləndirilməsinə xidmət edilməsi
- ☐ iqtisadi rayonlar arasında əməyin rasional bölüşdürülməsi və təsərrüfatların kompleks inkişaf etdirilməsi

427 Sənayenin yerləşdirilməsi prinsiplərinin yüngül sənayenin yerləşdirilməsi prosesinə təsiri hansı amillərin vasitəsilə həyata keçirilir?

- ☒ təbii-iqtisadi, texniki-iqtisadi və iqtisadi-siyasi
- ☐ təbii-iqtisadi, texniki-texnoloji və iqtisadi-siyasi
- ☐ təbii-coğrafi, texniki-iqtisadi və iqtisadi-siyasi

- ☐ sosial-iqtisadi, texniki-texnoloji və iqtisadi-siyasi
☐ təbii-iqtisadi, texniki-iqtisadi və sosial-iqtisadi

428 Xam pambıqdan təqribən neçə faiz təmiz liflər alınır?

- ☐ 25%
☒ 33,3%
☐ 30%
☐ 37,5%
☐ 48%

429 Yuyulmamış yun yuyulduqdan, təmizləndikdən sonra təqribən neçə faiz təmiz yun alınır?

- ☒ 45-67%
☐ 34-41%
☐ 40-42%
☐ 33-38,7%
☐ 71-77%

430 Barama təmizləndikdən sonra təqribən neçə faiz təmiz ipək alınır?

- ☒ 33,3%
☐ 30%
☐ 25%
☐ 37,5%
☐ 48%

431 İlkin emalı keçmiş pambıqdan təqribən neçə faiz iplik alınır?

- ☒ 82-88%
☐ 90%
☐ 86-88%
☐ 82%
☐ 78%

432 İlkin emalı keçmiş yundan təqribən neçə faiz iplik alınır?

- ☐ 82-88%
☐ 90%
☐ 86-88%
☒ 85 %
☐ 78%

433 İlkin emalı keçmiş ipəkdən təqribən neçə faiz hazır məhsul alınır?

- ☐ 88%
☐ 90%
☐ 86-88%
☒ 99 %
☐ 78%

434 Yüngül sənaye istehsalının səmərəli yerləşdirilməsinin əsas prinsipləri:

- ☐ iqtisadi rayonlar arasında əməyin rəşional bölüşdürülməsi və təşərrüfatların kompleks inkişaf etdirilməsi
☒ a, b, c.
☐ a

- ☐ sənayenin ixtisaslaşması və bütün təbii və əmək resurslarından istifadə əsasında ölkə ərazisində sənaye istehsalının bərabər bölüşdürülməsi.
- ☐ sənaye istehsalının xammal mənbələrinə və hazır məhsulların istehlakı rayonlarına yaxınlığı.

435 Dünya iqtisadiyyatının müasir iqtisadi və texnoloji inkişafı şəraitində yüngül sənayenin yerləşdirilməsinə təsir edən əsas amillər hansılardır?

- ☒ nəqliyyat amili, demoqrafik amillər, xammal və istehlak amilləri və s.
- ☐ istehlak olunan xammalın və buraxılan məhsulun keyfiyyəti amilləri
- ☐ rəqabət, dövlətin müdafiə qabiliyyətliliyinin qorunması və digər siyasi amillər
- ☐ tələb və təklif amili, həmçinin məhsulun çeşidi amilləri
- ☐ inhisarçılıq və maddi-texniki təchizat amilləri

436 Pambıq əsasən Respublikanın hansı regionlarında əkilir?

- ☒ Kür-Araz ovalığının boz, boz-qonur və boz-çəmən torpaqlarda (ərazilərdə)
- ☐ Azərbaycan Respublikasının cənub və qərb rayonlarında, əsasən boz, boz-qonur və boz-çəmən torpaqlarda (ərazilərdə)
- ☐ bütün aran rayonlarında-boz torpaq sahələrində
- ☐ Mil-Muğan və Dağlıq Qarabağın bir hissəsində
- ☐ Naxçıvan MR, Dağlıq Qarabağ və Səlyan, Beyləqan, Sabirabad və Beləsuvarada

437 Xammal istehsalı bu ərazidə yerləşdiyindən Azərbaycanın bütün pambıqtəmizləmə zavodları:

- ☒ Respublikanın Kür-Araz zonasında yerləşir
- ☐ Mil-Muğan və Dağlıq Qarabağın bir hissəsində yerləşdirilmişdir
- ☐ bütün aran zonasında yerləşir
- ☐ Azərbaycan Respublikasının şimal və qərb rayonlarında yerləşir
- ☐ Naxçıvan MR, Dağlıq Qarabağ və Səlyan, Beyləqan, Sabirabad və Beləsuvarada yerləşdirilmişdir

438 Pambıqtəmizləmə zavodlarının Kür-Araz zonasında yerləşməsi səbəbləri:

- ☒ xammal istehsalı Azərbaycanın bu ərazidə yerləşdiyindən
- ☐ Kür-Araz zonasının tədricən sənayeləşdirilməsi üçün
- ☐ bu zonada yaşayış məntəqələrinin çox olmasına görə
- ☐ dövlətin müdafiəqabiliyyətliliyinin artırılması üçün həmin regionlara əhəlinin cəlb edilməsi və bu zonada yaşayış məntəqələrinin artırılması
- ☐ Kür-Araz zonasında sərhədyanı yaşayış məntəqələrində yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün

439 Zaqafqaziyada ən böyük pambıq parça fabriki və Azərbaycanda ilk tikiş fabriki (XIX əsrin sonunda):

- ☐ Şəki şəhərində yaranmışdır
- ☐ Yelizavetpol (Gəncə) şəhərində yaranmışdır
- ☐ Sumqayıt şəhərində yaranmışdır
- ☐ Qədim Qəbələ şəhərində yaranmışdır
- ☒ Bakı şəhərində yaranmışdır

440 Sənaye hansı əlamətlərə uyğun olaraq hasilat və emal sənayesi kimi fərqləndirilir?

- ☐ əmtəələrin iqtisadi təyinatı
- ☐ hazır məhsulların istismara yararlılıq müddəti
- ☐ xammal və materialların fiziki və kimyəvi xassələri
- ☐ ixtisaslaşma dərəcəsi əlamətlərinə görə
- ☒ əmək predmetlərinə təsir etmə

441 Hansı əlamətlərə görə sənaye A və B qrupuna bölünür?

- ☒ məhsulların iqtisadi təyinatına görə
- ☐ sahə müəssisələrinin ixtisaslaşma dərəcəsinə görə
- ☐ xammalın emalı ardıcılığına görə
- ☐ hazır məhsulların istismara yararlılıq müddətinə görə
- ☐ xammal və materialların fiziki və kimyəvi xassələrinə görə

442 Sahənin qabaqlama əmsalı necə hesablanır?

- ☐ il ərzində sahədə istehsal olunan məhsulun ümumi həcmnin həmin dövrdə sahədə mövcud olan əsas istehsal fondlarının ümumi dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ bütün sənayenin artım tempinin sahənin artım tempinə nisbəti kimi
- ☐ balans mənfətin sahənin əsas kapitalına nisbəti kimi
- ☒ sahənin artım tempinin bütün sənayenin artım tempinə nisbəti kimi
- ☐ plan dövründə emalın xüsusi çəkisinin sahənin qabaqlama əmsalı ilə hasilı kimi

443 Toxuculuq sənayesinin digər təsərrüfat sahələrindən əsas fərqli xüsusiyyəti:

- ☐ istehsalın təşkili formaları
- ☐ istehsal olunan məhsulların çeidi və iqtisadi təyinatı
- ☒ dəqiq texnoloji prosesləri təmin edən maşın və mexanizmlər sisteminin olması
- ☐ hazır məhsulların təyinatı
- ☐ xammal, material və yarımfabrikatlarla təchiz olunması

444 Sənayenin sahə quruluşu:

- ☐ sənaye sahələri arasında texniki və ictimai əmək bölgüsü
- ☒ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənaye müəssisələri arasındakı istehsal-təsərrüfat əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənayeni təşkil edən sahələr, yarım sahələr və müəssisələrin say nisbətidir
- ☐ sənaye sahələri arasındakı kooperativləşmə səviyyəsini əks etdirən kəmiyyət nisbəti

445 Sənayenin sahə quruluşunun təhlilində istifadə olunan qabaqlama əmsalı:

- ☐ sənayenin istehsal əsas fondlarının dövriyyə fondlarına nisbəti kimi
- ☒ müəyyən vaxt intervalında konkret sahənin inkişaf tempinin həmin vaxt kəsiyində ümumi sənayenin inkişaf tempinə nisbəti kimi
- ☐ müəyyən vaxt intervalında ümumi sənayenin inkişaf tempini həmin vaxt kəsiyində konkret sahənin inkişaf tempinə nisbəti kimi
- ☐ ümumi sənaye istehsalının konkret sahə istehsalına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ müəyyən vaxt intervalında konkret sahənin mütləq artımının artım tempinə nisbəti kimi

446 Sahənin formalaşması əlamətləri:

- ☐ məhsulların texniki mürəkkəbliyi, texnoloji proseslərin ardıcılığı, istifadə olunan xammalın müxtəlifliyi
- ☐ istehsal olunmuş məhsulların texnoloji mürəkkəblilik dərəcəsi, texnoloji proseslərin müxtəlifliyi, istifadə olunan xammalın oxşarlığı
- ☒ istehsal məhsullarının təyinatı, texnoloji proseslərin eyniliyi, istifadə olunan xammalın eynicinsliyi
- ☐ xammal bazası və satış bazarlarına yaxın yerləşdirilməsi
- ☐ istehsal olunmuş məhsulların təyinatı birliyi, məhsulların texniki mürəkkəbliyi, istifadə olunan xammalın müxtəlifliyi

447 Sənaye sahələrinin formalaşması şərtlərinə aiddir

- ☐ rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalı üzrə dövlətin iqtisadi siyasəti
- ☒ sənayedə təmərküzləşmənin və sənayedaxili ixtisaslaşmanın dərinləşməsi, elmi-texniki tərəqqi

- ☐ sənayenin əksmərkəzləşdirilməsi, sənaye daxili ixtisaslaşmanın dərinləşməsi, elmi-texniki tərəqqi
- ☐ müəyyən növ məhsullara yüksək tələbatın olması, məhsul istehsalı üçün təbii resursların mövcudluğu
- ☐ müəssisələrin istehsal bölmələrinin ayrılması və onların əsasında müstəqil istehsalların təşkili

448 Sənayenin sahə quruluşunu qiymətləndirmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur:

- ☐ buraxılmış məhsulun həcmində dəyişiklik, istehsal əsas fondlarının dəyəri, işləyənlərin sayının dəyişməsi
- ☐ realizə olunmuş məhsulun həcmi, dövrüyyə kapitalının dəyəri, işçilərin sayı
- ☒ buraxılan məhsulun həcmi, istehsal əsas fondlarının dəyəri, işçilərin sayı
- ☐ fondverimi, fondtutumu, materialtutumu, əmək məhsuldarlığı
- ☐ xalis məhsulun həcmi, dövrüyyə kapitalının məbləği, işçilərin sayının dəyişməsi

449 Sənaye strukturu dedikdə nə başa düşürsünüz?

- ☐ maddi-texniki təchizat və satışın həcmi arasındakı nisbət
- ☐ əmək predmetinə təsiretmə əlamətinə görə birləşmiş sahələrin say nisbəti və istehsalın həcmi
- ☒ sənaye sahələri arasında istehsal əlaqələrini əks etdirən say nisbəti başa düşülür
- ☐ sənaye sahələrinin kooperativləşdirmə əlaqələrinə girməsi
- ☐ xammaldan hazır məhsul alınması üçün onun əldə olunması və emalı ilə məşğul olan sahələrin birliyi

450 Sənayenin sahə quruluşunu təhlil etmək üçün qeyd edilən göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

- ☐ ümumi sənaye istehsalı həcmində ayrı-ayrı sahələrin payı və dinamikada onun dəyişməsi
- ☐ artım tempi, mütləq artım
- ☐ ümumi sənaye istehsalında qabaqcıl sahələrin payı və dinamikada onun dəyişməsi
- ☒ əmək məhsuldarlığı, rentabellik
- ☐ qabaqlama əmsali

451 Sənayenin sahə quruluşunu təhlil etmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunmur?

- ☐ hasilat və emal sənayeləri arasındakı nisbət
- ☐ ümumi sənaye istehsalında hərbi-sənaye kompleksinin payı
- ☐ hasilat və emal sənayeləri arasındakı nisbət, ümumi sənaye istehsalında hərbi-sənaye kompleksinin payı
- ☐ “A” (istehsal vasitələri istehsalı) və “B” (istehlak şeyləri istehsalı) arasındakı nisbət
- ☒ sahədə istehsal olunan məhsulların ümumi həcmnin həmin sənayenin isthsal fondlarına olan nisbəti

452 Ümumi planda sənayenin sahə quruluşu:

- ☐ dövlət büdcəsinin gəlirlərinin səviyyəsini
- ☐ sənayedə istehsalın təmərküzləşməsi səviyyəsini
- ☐ ölkənin beynəlxalq iqtisadi əlaqələrini
- ☒ ölkənin industrial inkişaf səviyyəsini
- ☐ sənayedə istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsini xarakterizə edir

453 Yüngül sənayenin müasir vəziyyəti hansı qrupun, hüquqi və ya fiziki şəxsin düşünülməmiş siyasətinin təzahürüdür?

- ☒ dövlətin
- ☐ investorların
- ☐ müəssisələrin
- ☐ investorların sahibkarların
- ☐ sahə və müəssisələrin

454 Sahənin formalaşması əlamətləri:

- ☒ istehsal məhsullarının təyinatı, texnoloji proseslərin eyniliyi, istifadə olunan xammalın eynicinsliyi
- ☐ istehsal olunmuş məhsulların təyinatı birliyi, məhsulların texniki mürəkkəbliyi, istifadə olunan xammalın müxtəlifliyi
- ☐ istehsal olunmuş məhsulların texnoloji mürəkkəblik dərəcəsi, texnoloji proseslərin müxtəlifliyi, istifadə olunan xammalın eyniliyi
- ☐ iş rejimi, işçilərin sayı, əmək məhsuldarlığının səviyyəsi, istehsalın orta illik həcmi
- ☐ məhsulların texniki mürəkkəbliyi, texnoloji proseslərin ardıcılığı, istifadə olunan xammalın müxtəlifliyi

455 Sənaye sahələrinin formalaşması şərtlərinə aiddir:

- ☐ sənayenin əksmərkəzləşdirilməsi, sənaye daxili ixtisaslaşmanın dərinləşməsi, elmi-texniki tərəqqi
- ☒ sənayedə təmərküzləşmənin və sənayedaxili ixtisaslaşmanın dərinləşməsi, elmi-texniki tərəqqi
- ☐ müəssisələrin istehsal bölmələrinin ayrılması və onların əsasında müstəqil istehsalların təşkili
- ☐ sahə müəssisələrində müasir tələblərə uyğun məhsulların istehsalının təmin edilməsi.
- ☐ müəyyən növ məhsullara yüksək tələbatın olması, məhsul istehsalı üçün təbii resursların mövcudluğu

456 Yüngül sənayenin sahə quruluşunu qiymətləndirmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ☐ sənaye-istehsal heyətinin tərkibi, fəhlələrin ixtisas səviyyəsi
- ☐ buraxılmış məhsulun həcmində dəyişiklik, istehsal əsas fondlarının dəyəri, işləyənlərin sayının dəyişməsi
- ☒ buraxılan məhsulun həcmi, istehsal əsas fondlarının dəyəri, işçilərin sayı
- ☐ realizə olunmuş məhsulun həcmi, dövrüyyə kapitalının dəyəri, işçilərin sayı
- ☐ xalis məhsulun həcmi, dövrüyyə kapitalının məbləği, işçilərin sayının dəyişməsi

457 Sənayenin strukturu dedikdə nə başa düşürsünüz?

- ☐ əmək predmetinə təsiretmə əlamətinə görə birləşmiş sahələrin say nisbəti
- ☐ xammaldan hazır məhsul alınması üçün onun əldə olunması və emalı ilə məşğul olan sahələrin birliyi
- ☒ sənaye sahələri arasında istehsal əlaqələrini əks etdirən sahələrin say nisbəti
- ☐ sahə müəssisələrində ixtisaslaşmanın səviyyəsi
- ☐ sahə müəssisələri arasında kooperativləşmənin səviyyəsi

458 Xammalın emalının oxşarlığı əlamətinə uyğun olaraq sahələr formalaşmışdır:

- ☐ ağac emalı, kənd təsərrüfatı məhsulları, gön-dəri sənayesi
- ☐ energetika, tikiş sənayesi, süd məhsulları sənayesi
- ☒ kimya və toxuculuq sənayesi, kimya maşınqayırması
- ☐ toxuculuq, tikiş, xalçaçılıq, süd məhsulları sənayesi
- ☐ yüngül sənaye maşınqayırması, tikinti-yol maşınqayırma və kommunal maşınqayırması

459 Sənayenin sahə quruluşunun təhlilində istifadə olunan göstəricilərə aid deyil:

- ☐ ayrı-ayrı sənaye sahəsinin və ya kompleksinin sənaye istehsalının ümumi həcmində xüsusi çəkisi və onun dinamika da dəyişməsi.
- ☐ qabaqlama əmsali.
- ☐ mütərəqqi sahələrin sənaye istehsalının ümumi həcmində xüsusi çəkisi və onun dinamika da dəyişməsi.
- ☒ kənd təsərrüfatı və yüngül sənaye arasındakı nisbət.
- ☐ hasiledici və emaledici sahələr arasındakı nisbət

460 Sənayenin sahə quruluşunun təhlilində istifadə olunan göstəricilərə aiddir:

- ☐ ayrı-ayrı sənaye sahəsinin və ya kompleksinin istehsal həcminin sənaye-istehsal heyətinin ümumi sayında xüsusi çəkisi və onun dinamika da dəyişməsi.
- ☒ qabaqlama əmsali.
- ☐ mütərəqqi tədarük sahələrinin sənaye istehsalının ümumi həcmində xüsusi çəkisi və onun dinamika da dəyişməsi.

- ☐ kənd təsərrüfatı və yüngül sənaye arasındakı nisbət.
- ☐ hasiledici, emaledici və istehsal-istehlak sahələri arasındakı nisbət.

461 Sənayenin sahə quruluşu xarakterizə edən amillərə aid deyil:

- ☐ ölkədə sənayenin inkişaf səviyyəsi.
- ☐ ölkənin iqtisadi asılılıq və ya azadlıq səviyyəsi.
- ☐ ölkənin ənaye və texniki inkişafı səviyyəsi
- ☒ ölkədə işsizliyin səviyyəsi.
- ☐ ölkədə ictimai əməyin məhsuldarlıq səviyyəsi.

462 Sənaye kompleksi dedikdə:

- ☒ oxşar məhsullar istehsal edən və ya xidmətlər göstərən müəyyən qrup sahələrin məcmusu başa düşülür.
- ☐ oxşar məhsullar istehsal edən və ya xidmətlər göstərən müəyyən sahələ müəssisələrinin kombinəedilməsi başa düşülür.
- ☐ oxşar məhsullar istehsal edən və ya xidmətlər göstərən müəyyən sahələ müəssisələrinin kooperasiyası başa düşülür.
- ☐ müxtəlif məhsullar istehsal edən və ya xidmətlər göstərən müəyyən sahələ müəssisələrinin koperasiyası başa düşülür.
- ☐ müxtəlif məhsullar istehsal edən və ya xidmətlər göstərən müəyyən sahələ müəssisələrinin koperasiyası başa düşülür.

463 Sahənin qabaqlama əmsalı dedikdə:

- ☒ konkret sənaye sahəsinin artım tempinin bütün sənayenin artım tempinə nisbəti başa düşülür
- ☐ plan dövründə emalın xüsusi çəkisinin sahənin qabaqlama əmsalı ilə hasili başa düşülür
- ☐ il ərzində sahədə istehsal olunan məhsulun ümumi həcmnin həmin dövrdə sahədə mövcud olın əsas istehsal fondlarının ümumi dəyərinə nisbəti başa düşülür
- ☐ balans mənfətin sahənin əsas kapitalına nisbəti başa düşülür
- ☐ bütün sənayenin artım tempinin sahənin artım tempinə nisbəti başa düşülür

464 İstehsal olunan məhsulun funksional təyinatından asılı olaraq:

- ☒ bütün sənaye əsas fondlar, dövriyyə vəsaitləri və istehlak şeyləri istehsal edən sahələrə bölünür
- ☐ bütün sənaye əsas fondlara xidmət edən sahələrə bölünür
- ☐ dövriyyə fondları emal edən sahələrə bölünür
- ☐ bütün sənaye əsas fondlara xidmət edən və maddi-texniki təchizat işlərini həyata keçirən sahələrə bölünür
- ☐ bütün sənaye hasiledici və emaledici sahələrə bölünür

465 Toxuculuq sənayesinin yüngül sənayenin digər sahələrindən üstünlüyünü təmin edən xüsusiyyətlər hansılardır?

- ☒ toxuculuq sənayesi dəqiq texnoloji prosesləri təmin edən maşın və mexanizmlər sisteminin olması ilə fərqlənir
- ☐ toxuculuq sənayesi digər sahələrdən istehsal olunan məhsulların çeidi və iqtisadi təyinatı ilə fərqlənir
- ☐ toxuculuq sənayesi digər sahələrdən xammal, material və yarımfabrikatlarla təchiz olunma prosesləri ilə fərqlənir
- ☐ toxuculuq sənayesi digər sahələrdən hazır məhsulların keyfiyyəti və təyinatı ilə fərqlənir
- ☐ toxuculuq sənayesi digər sahələrdən istehsalın təşkili formaları ilə fərqlənir

466 Qeyd edilmiş variantlardan hansında yüngü sənaye sahələrinin əsas əlmətləri qeyd edilməmişdir?

- ☒ yüngül sənaye müəssisələrində maddi-texniki təminat və satışın təşkili
- ☐ sahədə istehsal olunan məhsulların istehlak və iqtisadi təyinatının oxşarlığı
- ☐ yüngül sənaye müəyyən sayda müstəqil oxşar müəssisələrin olması
- ☐ tikiş sənayesində ilkin emal olunan xammalın müəyyən dərəcədə eynicinsliyi

- ☐ sahənin konkret məhsulunun hazırlanması texnologiyası prosesini həyata keçirə biləcək yüngül sənaye üçün xas olan maddi-texniki baza

467 Qeyd edilən variantlardan hansı sənaye sahələrinin təsnifatlaşdırılması istiqamətlərinə aid deyil?

- ☐ istifadə olunan texnologiya, buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan xammalın xarakteri
☒ xammal bazası, maddi-texniki təchizat və satışın təşkili, idarəetmə usulu.
☐ istifadə olunan xammalın xarakteri, işçilərin ixtisas tərkibi
☐ buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan texnologiya
☐ buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan xammalın xarakteri

468 Parçanın hazırlanmasının hansı mərhələsində lifdən yelik alınır?

- ☒ 2-ci əyricilik
☐ 4-cü bəzəmə
☐ 3-cü tikiş
☐ 1-ci xammal
☐ 5-ci toxuculuq

469 Toxuculuq sənayesində parçanın hazırlanmasının hansı mərhələsində cod parçanı boyayıb, naxışlayırlar?

- ☐ 1-ci xammal
☒ 4-cü bəzəmə
☐ 5-ci toxuculuq
☐ 2-ci əyricilik
☐ 3-cü tikiş

470 Toxuculuq sənayesində parçanın hazırlanmasının hansı mərhələsində iplikdən cod parça hazırlanır?

- ☐ 2-ci xammal
☐ 4-ci əyricilik
☒ 3-cü toxuculuq
☐ 6-cı tikiş
☐ 1-ci darəmə

471 Sənaye sahələrinin təsnifatlaşdırılması istiqamətlərinə aid deyil:

- ☐ buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan texnologiya
☒ xammal bazası, maddi-texniki təchizat və satışın təşkili, idarəetmə usulu
☐ istifadə olunan texnologiya, buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan xammalın xarakteri
☐ buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan xammalın xarakteri
☐ istifadə olunan xammalın xarakteri, işçilərin ixtisas tərkibi

472 Toxuculuq məhsulları:

- ☐ maşınqayırma, kətan parça müəssisələrində istehsal olunur
☐ pambıq, yun, ipək, kətan parça, əyricilik, boyama-bəzək müəssisələrində yaradılır
☐ gön-dəri, xəz-dəri, pambıq, yun parça müəssisələrində istehsal olunur
☐ pambıq, yun, ipək, tikiş müəssisələrində istehsal olunur
☒ pambıq, yun, ipək, kətan parça müəssisələrində istehsal olunur

473 Toxuculuq sənayesinin əsas məhsulu olan parçanın hazırlanması mərhələləri?

- ☐ Toxuculuq sənayesinin əsas məhsulu olan parçanın hazırlanması mərhələləri: xammalın daşınması, xammalın ilkin emalı, boyama-bəzəmə, toxuma
- ☐ xammalın tullantılardan təmizlənməsi, tullantıların təkrar istehsalə cəlb edilməsi, ipliğin alınması, ipliğin boyanması, iplikdən cod parçanın alınması
- ☐ Toxuculuq sənayesinin əsas məhsulu olan parçanın hazırlanması mərhələləri: xammalın ilkin emalı, yelikin alınması, iplikdən cod parçanın alınması, cod parçadan son tələbat mallarının tikiş yolu ilə alınması
- ☐ pambıq, yun, ipək, kətan, gön-dəri, xəz-dəri xammalının ilkin emalı, yelikin alınması, yelikdən cod parçanın alınması, boyama-bəzəmə
- ☒ Toxuculuq sənayesinin əsas məhsulu olan parçanın hazırlanması mərhələləri: xammalın ilkin emalı, ipliğin (yelikin) alınması, iplikdən cod parçanın alınması, boyama-bəzəmə

474 İqtisadi nöqteyi nəzərdən daha ucuz başa gələn ən səmərəli lif növləri:

- ☐ süni və sintetik, təbii-heyvan və bitki mənşəli liflər
- ☒ süni və sintetik liflər
- ☐ təbii-heyvan və bitki mənşəli liflər
- ☐ sintetik, mineral və bitki mənşəli liflərdən ibarətdir
- ☐ süni, təbii-heyvan və bitki mənşəli liflər

475 Təbii ipək hansı əlamətlərinə görə ən qiymətli toxuculuq liflərindən sayılır?

- ☐ rəngi, ucuz başa gəlməsi, həcmində nisbətə çəkisinin az olması
- ☐ digər liflərə nisbətən ucuz başa gəlməsi, süni və sintetik liflərlə asan qarışıq alınması və boyanması
- ☐ istisamara dözümlülüyü
- ☐ digər liflərə müqayisədə Azərbaycanda geniş xammal bazasının olması, ipəyin yaxşı mexaniki xassələrə malik olması.
- ☒ yaxşı mexaniki xassələri, gözəl xarici görünüşü, asanlıqla boyanması

476 Əyriçiliyin məhsulu olan iplik:

- ☐ xovlu iplik, hazır pambıq parça, altlıq gön-dəriyə deyilir
- ☐ toxuculuq məmulatı hazırlamaq üçün istifadə olunan liflərə
- ☐ tikiş məmulatı hazırlamaq üçün müxtəlif naziklikdə olan qısa liflərdən alınan parçaya
- ☒ tikiş sapı, trikotaj və toxuculuq məmulatı hazırlamaq üçün müxtəlif naziklikdə olan qısa liflərdən eşilmə vasitəsilə alınan əyricilik istehsalının məhsuluna deyilir
- ☐ tikiş sapı, trikotaj məmulatı hazırlamaq üçün istifadə olunan xammala deyilir

477 Qeyd edilən variantların hansında yüngül sənayedə istehsal olunmayan məhsulların adları da veılmışdır?

- ☐ pambıq ipliği, xam ipək, yun iplik, xovlu iplik
- ☐ ayaqqabı, altlıq gön-dəri malları, xrom gön-dəri malları
- ☐ hazır pambıq parça, hazır yun parça, yun iplik, corab məhsulları
- ☐ trikotaj, xalça və xalça məmulatları
- ☒ kanat, mebel, rezin məmulatları, pambıq ipliği, xam ipək, yun iplik, xovlu iplik

478 Bir m² pambıq parçanın hazırlanması üçün təqribən neçə kq pambıq iplik tələb olunur?

- ☐ ~ 0,3- 0,35 kq
- ☐ ~ 0,06- 0,12 kq
- ☐ ~ 0,25- 0,3 kq
- ☐ ~ 0,1- 0,12 kq
- ☒ ~0,15- 0,2 kq

479 1000 kq xam yunun yuyulmasından sonra neçə kq təmiz yun almaq olar?

- ☐ ~ 430-490 kq

- ☒ ~ 500-560 kq
- ☐ ~ 390-450 kq
- ☐ ~ 590-650 kq
- ☐ ~ 670-700 kq

480 1000 kq yuyulmuş yundan təqribən neçə kq yun iplik almaq olar?

- ☐ ~ 450-540 kq
- ☒ ~ 610 kq
- ☐ ~ 630-650 kq
- ☐ ~ 800-850 kq
- ☐ ~ 540-600 kq

481 Bir m² xalçanın sənaye üsulu ilə toxunması üçün təqribən neçə kq yun iplik tələb olunur?

- ☐ ~ 5,0 kq
- ☐ ~ 3,5 kq
- ☒ ~ 2,6 kq
- ☐ ~ 2,0 kq
- ☐ ~ 3,6 kq

482 Yerli baramanın hər 1000 kq-dan sənaye üsulu ilə təqribən neçə kq ipək parça istehsal oluna bilər?

- ☐ ~ 200 kq
- ☒ ~ 286 kq
- ☐ ~ 450 kq
- ☐ ~ 350-420 kq.
- ☐ ~ 400 kq

483 Bir cüt kişi ayaqqabısının hazırlanması üçün ~13,7 dm² dəri tələb olunduğu halda 10,8 milyon cüt ayaqqabı hazırlamaq üçün neçə ~dm² dəri tələb olunur?

- ☐ ~130,3 mln. dm²
- ☐ ~ 210,0 mln. dm²
- ☐ ~180,0 mln. dm²
- ☐ ~195,0 mln. dm²
- ☒ ~147,96 mln. dm²

484 əgər bir kiçik buynuzlu heyvanın (qoyun və keçinin) dərisindən orta hesabla 58,75 dm² dəri almaq mümkündürsə, onda 7,4 mln baş qoyun və keçinin 33,4%-nin dərisindən neçə dm² dəri almaq olar?

- ☐ ~128,2 mln. dm²
- ☐ ~188,2 mln. dm²
- ☐ ~118,2 mln. dm²
- ☒ ~145,2 mln. dm²
- ☐ ~138,2 mln. dm²

485 XIX əsrin axırlarında Azərbaycanda yüngül sənaye məhsullarının istehsalının əl üsulundan sənaye üsuluna keçməsinə hansı amil əsas yaratdı?

- ☐ Azərbaycanın ilk tikiş fabrikinin yaradılması
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsullarının idxalı həcmının artması
- ☐ Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı

- ☒ kənd təsərrüfatının müxtəlif iqtisadi sahələrinin inkişafı və Azərbaycanın aqrar ölkəsinə çevrilməsi
- ☐ Azərbaycanda sənayenin təmərküzləşməsi

486 Yüngül sənaye:

- ☐ toxuculuq, tikiş, dəzgah, gön-dəri, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən
- ☒ tikiş, toxuculuq, xəz-dəri, gön-dəri, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahə və yarım sahələrindən
- ☐ süni və sintetik liflər, tikiş, xəz-dəri, neft məhsulları, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən
- ☐ toxuculuq, iaşə, xəz-dəri, kətan, pambıq, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir
- ☐ toxuculuq, səhiyyə, yun, gön-dəri, ayaqqabı, kənd təsərrüfatı və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən

487 Süni lif:

- ☐ neft, qaz və kömürdən düzəldilmiş liflərdən-kapron, lovsan və s.
- ☒ oduncaqdan hazırlanmış kimyəvi liflərdən-viskoz, asetat və s.
- ☐ toxuculuqda istifadə edilən liflər və onlardan əmələ gələn materiallardan
- ☐ üzvi hidro zəncirli yüksək mələküllü birləşmələrdən ibarətdir
- ☐ bir neçə sadə və ya elementar liflərdən ibarət olan yapışıq liflərdən-kətan, kəndir, çətinədən

488 Sintetik liflər:

- ☒ neft, qaz və kömürdən düzəldilmiş liflərdən-kapron, lovsan və s.
- ☐ toxuculuqda istifadə edilən liflər və onlardan əmələ gələn materiallardan
- ☐ oduncaqdan hazırlanmış kimyəvi liflərdən-viskoz, asetat və s.
- ☐ üzvi hidro zəncirli yüksək mələküllü birləşmələrdən ibarətdir
- ☐ bir neçə sadə və ya elementar liflərdən ibarət olan yapışıq liflərdən-kətan, kəndir, çətinədən

489 Toxuculuq lifləri:

- ☐ oduncaqdan hazırlanmış kimyəvi liflərdən-viskoz, asetat və s. deyilir
- ☒ iplik və toxuculuq məmulatı istehsalında işlədilən ən kəsiyi çox kiçik olan, məhdud uzunluqda, dartılmış, elastik və möhkəm cisimlərə
- ☐ bir neçə sadə və ya elementar liflərdən ibarət olan yapışıq liflərə
- ☐ neft, qaz və kömürdən düzəldilmiş liflərdən-kapron, lovsan və s. deyilir
- ☐ toxuculuqda istifadə edilən liflərə və onlardan əmələ gələn materiallara deyilir

490 Texniki liflər:

- ☒ bir neçə sadə və ya elementar liflərdən ibarət olan yapışıq liflərə (kətan, kəndir, çətinə)
- ☐ toxuculuqda istifadə edilən liflərə və onlardan əmələ gələn materiallara
- ☐ oduncaqdan hazırlanmış kimyəvi liflərdən-viskoz, asetat və s.
- ☐ iplik və toxuculuq məmulatı istehsalında işlədilən ən kəsiyi çox kiçik olan, məhdud uzunluqda, dartılmış, elastik və möhkəm cisimlərə deyilir
- ☐ neft, qaz və kömürdən düzəldilmiş liflərdən-kapron, lovsan və s.

491 Süni lif oduncaqdan hazırlanmış kimyəvi liflərdən:

- ☐ kaprondan, asetatdan düzəldilmiş liflərə deyilir.
- ☒ viskozadan, asetatdan düzəldilmiş liflərə deyilir.
- ☐ lovsandan düzəldilmiş liflərə deyilir..
- ☐ viskozadan, pambıqdan düzəldilmiş liflərə deyilir..
- ☐ kətandan düzəldilmiş liflərə deyilir

492 Sintetik lif neft, qaz və kömürdən alınmış:

- ☐ viskozaya, lovsana deyilir

- ☒ kaprona, lovsana deyilir.
- ☐ kaprona, asetata deyilir.
- ☐ yun və kətana deyilir.
- ☐ kətana deyilir.

493 Toxuculuq məhsulları:

- ☐ pambıq, yun, ipək və kətan xammalının ilkin emalı müəssisələrində hazırlanır.
- ☐ pambıq, yun, dəri və kətan xammalının ilkin emalı müəssisələrində hazırlanır.
- ☐ pambıq, yun, ipək və kətan parça istehsalı müəssisələrində yaradılır.
- ☒ pambıq, yun, ipək və kətan parça istehsalı müəssisələrində yaradılır.
- ☐ pambıq, yun, ipək, xəz-dəri və kətan parça istehsalı müəssisələrində yaradılır.

494 Toxuculuq lifləri mənşəyi və kimyəvi tərkibinə görə neçə qrupa bölünür:

- ☐ 4
- ☐ 5
- ☒ 2
- ☐ 3
- ☐ 6

495 Təbii liflər yaranma mənşəyinə görə neçə qrupa bölünür:

- ☒ 3
- ☐ 4
- ☐ 6
- ☐ 3
- ☐ 5

496 Bitki mənşəli liflərin tərkibi:

- ☒ yüksək karbo hidrogendən sellilozdan ibarətdir.
- ☐ maqnezium oksidin sulu silikatından ibarətdir.
- ☐ tərkibi zülali maddələrdən ibarətdir.
- ☐ viskoza və asetatdan ibarətdir.
- ☐ üzvi heterozəncirli birləşmələrdən ibarətdir.

497 Üzləri yumşaq lif ilə örtülü parçalara:

- ☐ kətan parçalar deyilir.
- ☐ ipək parçalar deyilir.
- ☐ satin parçalar deyilir.
- ☒ xovlu parçalar deyilir.
- ☐ pambıq parçalar deyilir.

498 Məişət geyimləri hansı yarımşiniflərə bölünür?

- ☒ üst geyimlərə, yüngül geyimlərə, alt geyimlərə, yataq məmulatına, korset məmulatına və baş geyimlərinə bölünür.
- ☐ üst geyimlərə, eşik geyimlərə, alt geyimlərə, yataq məmulatına, korset məmulatına və baş geyimlərinə bölünür.
- ☐ qalın geyimlərə, yüngül geyimlərə, alt geyimlərə, yataq məmulatına, korset məmulatına və baş geyimlərinə bölünür.
- ☐ idman geyimlərinə, yüngül və ağır geyimlərə, alt geyimlərə, yataq məmulatına, korset məmulatına və baş geyimlərinə bölünür.

- ☐ üst geyimlərə, gecə geyimlərə, alt geyimlərə, yataq məmulatına, korset məmulatına və baş geyimlərinə bölünür.

499 2 m2 pambıq parçanın hazırlanması üçün təqribən neçə kq pambıq iplik tələb olunur?

- ☒ ~0,3- 0,4 kq
☐ ~ 0,3- 0,35 kq
☐ ~ 0,25- 0,3 kq
☐ ~ 0,1- 0,12 kq.
☐ ~ 0,06- 0,12 kq

500 İki m2 xalçanın sənaye üsulu ilə toxunması üçün təqribən neçə kq yun iplik tələb olunur?

- ☐ ~ 3,0 kq
☒ ~ 5,2 kq
☐ ~ 3,5 kq
☐ ~ 2,1 kq.
☐ ~ 3,6 kq

501 4,0m2 xalçanın sənaye üsulu ilə toxunması üçün təqribən neçə kq yun iplik tələb olunur?

- ☐ ~ 8,0 kq
☒ ~ 10,4 kq
☐ ~ 9,5 kq
☐ ~ 8,1 kq
☐ ~ 6,6 kq

502 2,0m2 xalçanın sənaye üsulu ilə toxunması üçün təqribən neçə kq yun iplik tələb olunur?

- ☒ ~ 5,2 kq
☐ ~ 4,5 kq
☐ ~ 3,0 kq
☐ ~ 1,1 kq
☐ ~ 1,6 kq

503 0,5 m2 xalçanın sənaye üsulu ilə toxunması üçün təqribən neçə kq yun iplik tələb olunur?

- ☐ ~ 3,0 kq
☒ ~ 1,3 kq
☐ ~ 3,5 kq
☐ ~ 2,1 kq
☐ ~ 3,6 kq

504 Yerli baramanın hər 4000 kq-dan sənaye üsulu ilə təqribən neçə kq ipək parça istehsal oluna bilər?

- ☐ ~ 200 kq
☐ ~ 450 kq
☒ ~ 1142 kq
☐ ~ 300-320 kq
☐ ~ 400 kq

505 Yerli baramanın hər 2000 kq-dan sənaye üsulu ilə təqribən neçə kq ipək parça istehsal oluna bilər?

- ☒ ~ 572 kq

- ☐ ~ 450 kq
- ☐ ~ 200 kq
- ☐ ~ 300-320 kq.
- ☐ ~ 400 kq

506 Azərbaycanda yüngül sənaye məhsullarının istehsalı əl üsulundan sənaye istehsalı formasına keçməyə başlamışdır:

- ☐ XIX əsrin əvvəllərindən etibarən
- ☒ XIX əsrin sonlarından etibarən
- ☐ XIX əsrin ortalarından etibarən
- ☐ XX əsrin əvvəllərindən etibarən
- ☐ XVIII əsrin sonlarından etibarən

507 Qafqazda, xüsusilə Azərbaycanda pambıq:

- ☒ Qədim Şərq ölkələri, əsasən İran vasitəsilə yayılmışdır
- ☐ Qədim Şərq ölkələri, əsasən Rusiya vasitəsilə yayılmışdır
- ☐ Qədim Qərbi ölkələri, əsasən Kipr vasitəsilə yayılmışdır
- ☐ Qədim Şərq ölkələri, əsasən Türkiyə vasitəsilə yayılmışdır
- ☐ Qədim Şərq ölkələri, əsasən Gürcüstan vasitəsilə yayılmışdır

508 Azərbaycanın hansı bölgəsində arxeoloji qazıntılar zamanı V-VI əsrlərə aid yanmış pambıq kəməfləri və çiyidi tapılmışdır?

- ☐ Beləsuvar
- ☒ Mingəçevird
- ☐ Beyləqanda
- ☐ Babək
- ☐ Sabirabadda

509 Tarixi mənbələrdən alınan məlumatlara əsasən hələ neçənci əsrdə Şamaxıdan Rusiyaya pambıq mallar da aparıldığı məlumdur?

- ☐ IX
- ☒ XV əsrdə
- ☐ XVI
- ☐ XIX
- ☐ XVII

510 Ölkə iqtisadiyyatını təşkil edən sahələr səviyyəsində dövlətin iqtisadi struktur siyasətin dəyişdirilməsinin əsas istiqamətlərinə aid deyil:

- ☐ istehsal vasitələri ("A") və istehlak predmetləri ("B") istehsal edən sahə qruplarının nisbətinin sonuncunun hesabına dinamik dəyişdirilməsi
- ☐ səmərəsiz, bazar tərəfindən tələbat olamayan sahələrin ləğvi və iqtisadiyyat və əhali üçün zəruri olanların isə inkişaf etdirilməsi
- ☐ hasilat və emal sahələrinin məhsullarının nisbətinin sonuncunun xeyrinə dəyişdirilməsi
- ☒ mövcud sahə və istehsalların tam ləğvi və yenilərinin yadılması
- ☐ xalq təsərrüfatında ETT-ni və müvafiq olaraq milli iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyini təmin edən yeni sahə və istehsalların inkişafı

511 Ölkədə sənaye istehsalının bundan sonra inkişafı zəminlərinə aid deyil:

- ☐ strukturyaradıcı sahələrin qabaqlayıcı inkişafı zəruriliyi

- ☐ daxili və xarici bazarlarda sahə müəssisələri tərəfindən istehsal olunan əmtəələrin rəqabətqabiliyyətliliyini təmin edən texniki vasitələrə sənayeni silahlandırılması
- ☐ maddi istehsalın digər sahələrinin bundan sonra da inkişafı
- ☒ hazır məhsulların idxalı və xammalın ixracı həcmının ildən ilə artırılması.
- ☐ Azərbaycanın iqtisadi və siyasi müstəqilliyinin təmin edilməsi

512 Əhalinin tələbatının məzmunundakı dəyişikliklər nəzərdə tutulan tələbatı ödəməyə qadir məhsullar buraxan sahələrin inkişafını birbaşa şərtləndirir ki, bunun da səbəbi:

- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☐ kənd təsərrüfatının-yüngül sənayenin xammal bazasının inkişafı
- ☐ yüngül sənayenin məhsullarından istifadə edən xalq təsərrüfatı sahələrinin inkişaf tempi
- ☐ beynəlxalq iqtisadi münasibətlərin dərinləşməsi
- ☒ əhalinin maddi-rifah halının və mədəni səviyyəsinin artması

513 Sahə iqtisadiyyatı kursu öyrənir:

- ☐ beynəlxalq iqtisadi münasibətləri
- ☐ əhalinin iqtisadi vəziyyətinə və rifah halına təsir göstərən siyasi və demoqrafik amilləri
- ☒ müasir dövrün iqtisadi qanunlarının konkret təzahürü formalarını və həmin qanunların daha səmərəli tətbiqinə təsir göstərən şərt və amilləri
- ☐ sahə müəssisələrinin və dövlətin iqtisadi və sosial siyasətini
- ☐ müəssisələrin sanasiyası və ləğvolunma məsələlərini

514 Yüngül sənayenin iqtisadiyyatı kursunun obyekti:

- ☒ xalq təsərrüfatının xüsusi sahəsilərindən biri olan yüngül sənaye
- ☐ əmək vasitələri istehsal edən sənaye
- ☐ əhalinin gündəlik tələbatının ödənilməsinə yönəldilmiş qida sənayesi
- ☐ aqrar sənaye kompleksi
- ☐ hasilat və emal sənayesi ilə bilavasitə əlaqəli fəaliyyət göstərən kənd təsərrüfatı

515 Kursin obyektini təşkil edir:

- ☐ maşınqayırma, ağır metallurgiya
- ☐ yüngül sənaye, qida sənayesi
- ☐ qida sənayesi, tikiş sənayesi
- ☐ tikiş, tekstil, gön-dəri, qida sənayesi
- ☒ yüngül sənaye

516 Kursin obyektinə aid deyil:

- ☐ tikiş, xəz-dəri
- ☐ trikotaj
- ☐ gön-dəri, toxuculuq
- ☒ qida sənayesi
- ☐ yüngül sənaye

517 Müasir dövrün iqtisadi qanunlarına aid deyildir:

- ☐ xalq təsərrüfatının inkişafı qanunu
- ☐ əmək məhsuldarlığının dönmədən artımı qanunu
- ☐ istehsal vasitələri və istehsalın üstün inkişaf qanunu, dəyər qanunu
- ☒ insan sağlamlığının qorunması
- ☐ dəyər qanunu, xalq təsərrüfatının inkişafı qanunu

518 əməyin ictimai bölgüsü formalarına aid deyildir:

- ☐ ümumi
- ☐ fərdi
- ☐ xüsusi
- ☒ kütləvi
- ☐ xüsusi, fərdi

519 Xalq təsərrüfatının sahələrində iqtisadi qanunların təzahür formalarını öyrənir:

- ☒ sahə iqtisadiyyatı
- ☐ təhsil
- ☐ səhiyyə
- ☐ sosiologiya və psixologiya
- ☐ sosiologiya

520 Maddi istehsal sahələrinə aid deyildir:

- ☐ yüngül sənaye
- ☐ nəqliyyat, rabitə
- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☒ mənzil-kommunal xidməti
- ☐ madi-texniki təchizat

521 Qeyri-maddi istehsal sahələrinə aid edilir:

- ☐ yüngül sənaye
- ☐ nəqliyyat, rabitə
- ☐ iaşə
- ☒ əhaliyə və qeyri-maddi istehsala xidmət edən rabitə
- ☐ madi-texniki təchizat

522 Sənaye, kənd təsərrüfatı, ticarət, tikinti, meşə təsərrüfatı aşağıda qeyd edilən variantların hansına aid edilir?

- ☐ dövriyyə vəsaitlərinə
- ☐ istehsal müəssisələrinə
- ☐ qeyri-maddi istehsala
- ☒ maddi istehsala
- ☐ əsas fondlara

523 Maddi istehsala aid edilir:

- ☐ səhiyyə
- ☐ mədəniyyət
- ☐ incəsənət
- ☒ sənaye
- ☐ ictimai nəqliyyat

524 Maddi istehsala aid edilir:

- ☐ elm, təcrübə
- ☒ ticarət (alqı-satqı)
- ☐ bədən tərbiyyəsi
- ☐ sosial təminat

☐ kreditləşdirmə

525 Maddi istehsala aid edilir:

- ☐ səhiyyə
- ☒ tikinti
- ☐ təhsil
- ☐ mədəniyyət
- ☐ incəsənət

526 Maddi istehsal sahəsinə aid deyil:

- ☐ meşə təsərrüfatı
- ☐ ictimai qida
- ☐ yük nəqliyyatı
- ☒ uşaq baxçaları, səhiyyə ocaqları
- ☐ kənd təsərrüfatı

527 Maddi istehsal sahəsinə aid deyil:

- ☐ ictimai qida
- ☒ səhiyyə
- ☐ yük nəqliyyatı
- ☐ ticarət
- ☐ tikinti

528 Toxuculuq sənayesinin sahə quruluşunun xarakterizə edilməsində istifadə olunan göstərici hansıdır?

- ☐ xalis məhsulun həcmi, dövrüyyə kapitalının məbləği, işçilərin sayının dəyişməsi və fondverimi, fondtutumu, materialtutumu, əmək məhsuldarlığı
- ☒ istehsal olunan əmtəəlik məhsulun ümumi həcmində yüngül sənaye istehsalının xüsusi çəkisi
- ☐ sənaye müəssisələri arasındakı istehsal-təsərrüfat əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti və xalis məhsulun həcmi, dövrüyyə kapitalının məbləği, işçilərin sayının dəyişməsi
- ☐ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ buraxılmış məhsulun həcmində dəyişiklik, istehsal əsas fondlarının dəyəri, işləyənlərin sayının dəyişməsi

529 Sadalanan variantlardan hansında xalq təsərrüfatını təşkil edən sahələr səviyyəsində dövlətin iqtisadi struktur siyasətin dəyişdirilməsinin əsas istiqamətləri qeyd edilməmişdir?

- ☒ yüngül sənayenin yarım sahələrinin ləğv edilməsi və onların maddi kapitalı əsasında digər sənaye istehsal sahələrinin yardıməsi və inkişaf etdirilməsi
- ☐ istehsal vasitələri ("A") və istehlak predmetləri ("B") istehsal edən sahə qruplarının nisbətini sonuncunun hesabına dinamik dəyəşdirilməsi
- ☐ xalq təsərrüfatında ETT-ni və müvafiq olaraq milli iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyini təmin edən yeni sahə və istehsalların üstün inkişafı
- ☐ səmərəsiz, bazar tərəfindən tələbat olamayan sahələrin ləğvi və iqtisadiyyat və əhali üçün zəruri olanların isə inkişaf etdirilməsi
- ☐ hasilat və emal sahələrinin məhsullarının nisbətini sonuncunun xeyrinə dəyişdirilməsi

530 Yüngül sənayedə marketing fəaliyyətinin rolu:

- ☐ sahə müəssisələri arasında əlaqələndirici rolunda çıxış etməsindən ibarətdir.
- ☐ müəssisələrdə əmtəələrin qablaşdırılması və daşınmasının təşkili, istehsal olunan məhsullar üçün yeni bazarların axtarılması, məhsullara qiymətlərin təyin edilməsindən
- ☒ müəssisə fəaliyyəti ilə bazarın əlaqələndirilməsi; bazarı öyrənməklə müəssisəyə "nə? nə qədər? kim üçün? hansı keyfiyyətdə? hansı qiymətə?" suallarını cavablandırmasından

- ☐ istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinə nəzarət etmək və reklam işini həyata keçirməkdən
- ☐ müəssisə fəaliyyəti ilə bazarın əlaqələndirilməsi, maddi-texniki təchizat işlərinin həyata keçirilməsi, istehsal prosesinə nəzarət, mənfəətin bəlgüsünün həyata keçirilməsindən

531 Yüngül sənaye yarım sahəsi olan xalçaçılıqda hansı marketing metodları tətbiq oluna bilər?

- ☐ sifarişlər zənbilinin formalaşdırılmasına nəzarət və maddi-texniki təminat işinin təşkili
- ☐ istehsal sahələrinin maddi-texniki resurslarla tam və dəst halında təmin edilməsinin təhlili
- ☒ xarici mühitin təhlili, istehlakçıların təhlili, bazarda məhsulun hərəkətinin və satışının planlaşdırılması, qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması, marketing fəaliyyətinin bir sistem kimi idarə edilməsi və s.
- ☐ mövcud və həm də gələcək dövr üçün istehsalı planlaşdırılmış məhsulların bazarının və satış imkanlarının öyrənilməsi, istehsalın təşkili və həyata keçirilməsinə nəzarət
- ☐ bazarda məhsulun hərəkətinin və satışının planlaşdırılması, qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması və məhsullara qiymətlərin təyin edilməsi və mənfəətin bölüşdürülməsi

532 Trikotaj müəssisələrində potensial mal göndərənlərdən maddi resursların alınması ən səmərəli formaları:

- ☐ müsabiqə yolu ilə ticarət və vasitəçilərin köməkliyi ilə ticarət
- ☐ vasitəçilərin köməkliyi ilə əlaqələrin yaradılması və nümunələrin internet vasitəsilə təsvirinin ələdə edilməsi və elektron yazışmalar
- ☒ müsabiqə yolu ilə ticarət və məhsul göndərən və istehlakçı arasında yazışmalar
- ☐ uzunmüddətli yazışmalar və alınmış nümunələr əsasında
- ☐ hərrac və məhsul göndərən və istehlakçı arasında yazışmalar

533 Potensial mal göndərənlərdən maddi resursların alınması ən səmərəli formaları:

- ☐ müxtəlif sərgi və yarmarkalarda iştirak yolu ilə müqavilələrin bağlanması
- ☐ müsabiqə yolu ilə ticarət və vasitəçilərin köməkliyi ilə ticarət
- ☒ müsabiqə yolu ilə ticarət və məhsul göndərən və istehlakçı arasında yazışmalar
- ☐ hərrac və məhsul göndərən və istehlakçı arasında yazışmalar
- ☐ vasitəçilərin köməkliyi ilə əlaqələrin yaradılması və nümunələrin internet vasitəsilə təsvirinin ələdə edilməsi və elektron yazışmalar

534 Gön-dəri istehsalında maddi-texniki təminatın 6-cı mərhələsində buraxılan səhv maddi-texniki təminatın hansı mərhələsində və ya mərhələlərində özünü büruzə verəcəkdir?

- ☐ heç bir mərhələsində
- ☐ 7-ci mərhələsində
- ☒ maddi-texniki təminatın növbəti bütün mərhələlərində
- ☐ bütün mərhələlərində
- ☐ 8-ci mərhələsində

535 Yüngül sənayedə maddi-texniki təminatın 6-cı mərhələsində buraxılan səhv maddi-texniki təminatın hansı mərhələsində və ya mərhələlərində özünü büruzə verəcəkdir?

- ☐ 5-ci mərhələsində
- ☐ maddi-texniki təminatın heç bir mərhələsində
- ☒ maddi-texniki təminatın növbəti bütün mərhələlərində
- ☐ 8-ci mərhələsində
- ☐ maddi-texniki təminatın bütün mərhələlərində

536 Yüngül sənaye müəssisələrinin müvafiq işçiləri tərəfindən Seçilmiş məhsul göndərənlərlə danışıqların aparılması və kontraktların imzalanması maddi-texniki təminat işinin hansı mərhələsində həyata keçirilir?

- ☐ 8
- ☒ 5
- ☐ 4
- ☐ 7

537 Sənayedə marketing fəaliyyətinin rolu əsasən nədən ibarətdir?

- ☐ müəssisə fəaliyyəti ilə bazarın əlaqələndirilməsi, maddi-texniki təchizat işlərinin həyata keçirilməsi, istehsal prosesinə nəzarət, mənfəətin bəlgüsünün həyata keçirilməsindən
- ☐ istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinə nəzarət etmək və reklam işini həyata keçirməkdən
- ☒ müəssisə fəaliyyəti ilə bazarın əlaqələndirilməsi; bazarı öyrənməklə müəssisəyə “nə? nə qədər? kim üçün? hansı keyfiyyətdə? hansı qiymətə?” suallarını cavablandırmasından
- ☐ sahə müəssisələri arasında əlaqələndirici rolunda çıxış etməsindən ibarətdir.
- ☐ мүәссисәләрдә әмтәәләрин qablaşdırılması və daşınmasının təşkili, istehsal olunan məhsullar üçün yeni bazarların axtarılması, məhsullara qiymətlərin təyin edilməsindən

538 Yüngül sənayedə tətbiq olunan marketing metodları:

- ☐ sifarişlər zənbilinin formalaşdırılmasına nəzarət və maddi-texniki təminat işinin təşkili
- ☐ mövcud və həm də gələcək dövr üçün istehsalı planlaşdırılmış məhsulların bazarının və satış imkanlarının öyrənilməsi, istehsalın təşkili və həyata keçirilməsinə nəzarət
- ☒ xarici mühitin təhlili, istehlakçıların təhlili, bazarda məhsulun hərəkətinin və satışının planlaşdırılması, qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması, marketing fəaliyyətinin bir sistem kimi idarə edilməsi və s.
- ☐ bazarda məhsulun hərəkətinin və satışının planlaşdırılması, qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması və məhsullara qiymətlərin təyin edilməsi və mənfəətin bölüşdürülməsi
- ☐ istehsal sahələrinin maddi-texniki resurslarla tam və dəst halında təmin edilməsinin təhlili

539 Marketing fəaliyyətinin əhatəsinə aid deyildir:

- ☐ müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bi kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi
- ☐ müəssisənin istehsal həcmi bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırılma imkanlarının aradılması
- ☐ bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacların həcmi bazarın, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzər alınması
- ☒ kadr axıcılığının səbələrinin müəyyən edilməsi və onun qarşısının alınması üzrə müvafiq tədbirlərin hazırlanması
- ☐ müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın formalaşdırılmasının fəal təsir göstərilməsi

540 Sahə müəssisələrində avadanlığa ehtiyac hansı hallarda yaranır?

- ☒ avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə, müəssisənin buraxdığı məhsulun dəstləşdirilməsi zəruriliyi yarandıqda və müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda
- ☐ müəssisənin maddi-texniki bazası zəiflədikdə, müəssisədə kadr axıcılığı səviyyəsi yüksək olduqda
- ☐ fondveriminin və əmək məhsuldarlığının yüksək olduğu hallarda, məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması zərurəti yarandıqda
- ☐ müəssisənin buraxdığı məhsulun dəstləşdirilməsi zəruriliyi yarandıqda və müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda və fondveriminin yüksək olduğu hallarda
- ☐ sifarişlər zənbilinin formalaşmadığı hallarda, müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda

541 Materiala tələbat tipik nümayəndəyə görə necə hesablanır?

- ☒ eyni təyinatlı, lakin ölçülərinə və ya çəkirlərinə görə az fərqlənən məhsulların geniş müxtəlifliyi və istehsal proqramının hər bir məhsul üçün ayrılıqda deyil, birlikdə verildiyi hallarda həmin qrup məhsullardan bir ədədinin məsrəfi norması bütün məhsullara şamil edilərək ümumi istehsal proqramına vurulur
- ☐ hissələr üzrə istehsal proqramı ilə hissə növünün hər vahidi üzrə material məsrəfi norması və istehsalı konkret materialla əlaqədar olan hissə növlərinin sayının hasili kimi
- ☐ məmulat vahidinə material məsrəfi norması istehsalı nəzərdə tutulan məmulatların sayına vurulur

- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi normasına vurulur
- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən əmsalın hasili kimi

542 Sahə müəssisələrində materiala tələbatın hesablanmasında istifadə olunan metodlar:

- ☐ əmək məhsuldarlığı və əmək haqqının artım tempini nəzərə alaraq hesablama metodu
- ☐ detal üzrə hesablama metodu, məmulat üzrə hesablama metodu, ictimai istehsalın təşkili formalarına görə hesablama metodu
- ☒ məmulat üzrə hesablama metodu, detal üzrə hesablama metodu, oxşarlığa görə hesablama metodu, nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu
- ☐ nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu, maddi-texniki təminatın işinin mərhələsinə uyğun hesablama metodu
- ☐ oxşarlığa görə hesablama metodu, nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu, istehsalın həcminə görə hesablama metodu

543 Maddi-texniki təminatın əmək vasitələri nə aid deyildir:

- ☐ ölçü və çəki cihazları, hesablama texnikası
- ☐ yükləmə-boşaltma vasitələri, ölçü və çəki cihaz
- ☐ anbar binaları, nəqliyyat vasitələri
- ☒ xammal və materiallar, yanacaq-enerji resursları
- ☐ hesablama texnikası, nəqliyyat vasitələri, yükləmə-boşaltma vasitələri

544 Sahə müəssisələrində potensial mal göndərənlərdən maddi resursların alınması ən səmərəli formaları:

- ☐ müxtəlif sərgi və yarmarkalarda iştirak yolu ilə müqavilələrin bağlanması
- ☐ hərrac və məhsul göndərən və istehlakçı arasında yazışmalar
- ☒ müsabiqə yolu ilə ticarət və məhsul göndərən və istehlakçı arasında yazışmalar
- ☐ vasitəçilərin köməkliyi ilə əlaqələrin yaradılması və nümunələrin internet vasitəsilə təsvirinin ələdə edilməsi və elektron yazışmalar
- ☐ müsabiqə yolu ilə ticarət və vasitəçilərin köməkliyi ilə ticarət

545 Maddi-texniki təminatın 6-cı mərhələsində buraxılan səhv maddi-texniki təminatın hansı mərhələsində və ya mərhələlərində özünü büruzə verəcəkdir?

- ☐ maddi-texniki təminatın heç bir mərhələsində
- ☐ maddi-texniki təminatın 7-ci mərhələsində
- ☒ maddi-texniki təminatın növbəti bütün mərhələlərində
- ☐ maddi-texniki təminatın bütün mərhələlərində
- ☐ maddi-texniki təminatın 8-ci mərhələsində

546 Seçilmiş məhsul göndərənlərlə danışıqların aparılması və kontraktların imzalanması maddi-texniki təminat işinin neçənci mərhələsində həyata keçirilir?

- ☐ 8
- ☐ 4
- ☒ 5
- ☐ 7
- ☐ 6

547 Sahə müəssisələrində maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər ardıcıl olaraq neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- ☐ 5
- ☐ 7
- ☒ 8
- ☐ 9
- ☐ 6

548 Qeyd edilənlərdən hansı yüngül sənayedə az məsrəflə müəssisəni lazım olan yüksək keyfiyyətli material resursları ilə vaxtlı-vaxtında və dəst halında təmin edilməsi işi üzrə maddi-texniki təminat xidmətinin əsas funksiyalarına aid deyildir?

- ☐ material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi
- ☐ səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması
- ☐ istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın-sifarişlərin müəyyən edilməsi
- ☐ material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdirici hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi
- ☒ köməkçi və yardımçı sahələrdə işin təşkil edilməsi, əsas istehsal sahələri üçün alət və tərtibatların hazırlanması üçün şəraitin yaradılması

549 Yüngül sənayedə az məsrəflə müəssisəni lazım olan yüksək keyfiyyətli material resursları ilə vaxtlı-vaxtında və dəst halında təmin edilməsi işi üzrə maddi-texniki təminat xidmətinin əsas funksiyaları:

- ☐ istehsal amillərinə nəzarətin təşkili, hazır məhsulların ambarlaşdırılması və satışının təşkili
- ☐ sexlərdə və əsas iş yerlərində istehsalın gedişatına nəzarət
- ☒ istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın-sifarişlərin müəyyən edilməsi, material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdirici hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi və s.
- ☐ nəqliyyata və yanacaq-enerjiyə çəkilən xərclərin minimuma endirilməsi üçün istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ☐ köməkçi və yardımçı sahələrdə işin təşkil edilməsi, əsas istehsal sahələri üçün alət və tərtibatların hazırlanması üçün şəraitin yaradılması

550 Sənayenin yerləşdirilməsi:

- ☐ ictimai əməyə qənaət etməklə əhalinin respublikanın paytaxtında və böyük şəhərlərdə məskunlaşmasına şərait yaratmaqla
- ☐ ictimai əmək bölgüsünün bir forması olaraq, sənaye müəssisələrinin ixtisaslaşdırılması səviyyəsi ilə
- ☒ ictimai əmək bölgüsünün bir forması olaraq, sənaye müəssisələrinin iqtisadi rayonlar və bütünlükdə ölkə ərazisi üzrə bölgüsü ilə
- ☐ hər bir sahə müəssisələri üçün istehsalın təşkili formalarının düzgün seçilməsi və tətbiqi ilə xarakterizə olunur.
- ☐ təbii resurslardan maksimum istifadə ilə

551 Yüngül sənayenin yerləşdirilməsində əsas prinsiplərə aid deyil:

- ☐ iqtisadi rayonlar arasında əməyin rəasional bölüşdürülməsi və təsərrüfatların kompleks inkişaf etdirilməsi
- ☐ xammalın ilkin emalının təkrar emal sahələrinə yaxın yerləşdirilməsi
- ☐ istehsalın xammal mənbələrinə və hazır məhsul istifadəsi rayonlarına ümumdünya yaxınlaşdırılması
- ☐ dövlətin müdafiə qabiliyyətliliyinin nəzərə alınması və möhkəmləndirilməsinə xidmət edilməsi
- ☒ xammalın tədarükü, ilkin emalı və təkrar emalının nəzərə alınması ilə sənayenin yerli və beynəlxalq satış bazarlarına yaxın yerləşdirilməsi

552 Yüngül sənayenin yerləşdirilməsinə təsir edən əsas amillər:

- ☐ inhisarçılıq və maddi-texniki təchizat amilləri
- ☐ nəqliyyat və məhsulun çeşidi amilləri

- ☒ nəqliyyat, demoqrafik, xammal və istehlak amilləri
- ☐ rəqabət, dövlətin müdafiə qabiliyyətliliyinin qorunması və digər siyasi amillər
- ☐ istehlak olunan xammalın və buraxılan məhsulun keyfiyyəti amilləri

553 İstehsalın yerləşdirilməsinin planlaşdırılmasında ölkənin istehsal qüvvələrinin bölgüsünün baş planında hansı əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır?

- ☐ ölkənin iqtisadiyyat sahələrinin yerləşdirilməsi üzrə dövlət proqramı
- ☐ iqtisadi-sosial motivlər və siyasi təsirlər
- ☐ neft sektorunun inkişafından bəhrələnmək imkanları və iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı
- ☐ ölkə regionlarının inkişafını stimullaşdıran qabaqlayıcı tədbirlər
- ☒ ölkə regionlarının inkişafına mane olan əsas süni yaradılmış problemlər, iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı və yerləşdirilməsi sxemi

554 İstehsalın yerləşdirilməsinin planlaşdırılmasında ölkənin istehsal qüvvələrinin bölgüsünün baş planında nəzərdə tutulmayan problem və şərtlər:

- ☐ iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı və yerləşdirilməsi sxemi
- ☐ ölkənin istehsal güclərinin və iqtisadi rayonlarının inkişafı və yerləşdirilməsi sxemi
- ☐ ölkə regionlarının inkişafına mane olan əsas süni yaradılmış problemlər
- ☒ ölkə regionlarının inkişafını stimullaşdıran qabaqlayıcı tədbirlər və iqtisadi-sosial motivlər və siyasi təsirlər
- ☐ bütöv ölkə iqtisadiyyatı və ərazi-istehsal kompleksləri üzrə xüsusi sxem və proqramlar

555 Yüngül sənaye istehsalının yerləşdirmə variantları üzrə kapital qoyuluşunun ümumi çəkisinin hesablanmasında hansı xərclər nəzərə alınır?

- ☐ əsas fondların yaradılmasına birbaşa xərclər, istehsal sahələri və avadanlıq parkının genişləndirilməsinə birbaşa xərclər və s. xərclər
- ☐ qeyri istehsal fondlarının yaradılmasına birbaşa xərclər, xammalın tədarükünə və daşınmasına birbaşa xərclər, nəqliyyatın inkişafına birbaşa xərclər və s. xərclər, amortizasiya xərclər və s. xərclər
- ☒ əsas fondların yaradılmasına birbaşa xərclər, dövriyyə fondlarının formalaşdırılmasına birbaşa xərclər, nəqliyyatın inkişafına birbaşa xərclər və s. xərclər
- ☐ istehsal binalarının tikinti xərcləri, əlaqədar sahələrə kapital qoyuluşu, istehsalın mexanikləşdirmə avtomatlaşdırma səviyyəsinin yüksəldilməsinə birbaşa xərclər, və digər xərclər.
- ☐ tikinti aparılması nəticəsində yaranan itkilərin aradan qaldırılmasına yönəldilən xərclər, amortizasiya xərcləri və hazır məhsulun daşınması xərcləri

556 Sənaye istehsalının ölkə ərazisi üzrə düzgün yerləşdirilməsi sahibkar, dövlət və cəmiyyət üçün hansı üstünlüklərlə yanaşı hansı mənfi təzadlara səbəb olur?

- ☐ ölkədə sağlam rəqabət mühitinin formalaşması, paytaxt və mərkəzi şəhərlərdən əhalinin rayonlara, regionlara cəlb edilməsi, yerli sənaye məhsulları ilə daxili bazarın təmin edilməsi və xarici bazarlara çıxış
- ☐ xammal bazasına yaxınlıq və mövcud təbii sərvətlərdən az məsrəflərlə istifadə, yerli sənaye məhsulları ilə daxili bazarın təmin edilməsi və xarici bazarlara çıxış, dövlət büdcəsinin formalaşmasında regionların rolunun artması
- ☒ ucuz işçi qüvvəsindən istifadə, yerlərdə işsizliyin səviyyəsinin aşağı salınması, regionlarda infrastrukturun inkişafı, ölkədə sağlam rəqabət mühitinin formalaşması və s.
- ☐ kənd təsərrüfatı sahələrinin sənaye istehsal və istehsal xidmət sahələri üçün ayrılması, müəssisələrin ətraf zonalarının çirkənlənməsi və s.
- ☐ ucuz işçi qüvvəsindən istifadə, yerlərdə işsizliyin qarşısının alınması, əhalinin sosial-iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, regionlarda infrastrukturun inkişafı, ümumi daxili məhsulun artması və s.

557 Gəncədə mahud fabriki neçənci ildə istifadəyə verilmişdir?

- ☐ 1932-ci ildə
- ☐ 1815-ci ildə
- ☒ 1925-ci ildə
- ☐ 1927-ci ildə

☐ 1912-ci ildə

558 Şəkidə tikilən ipək kombinatı neçənci ildə fəaliyyətə başlamışdır?

- ☐ 1941-ci ildə
- ☐ 1921-ci ildə
- ☒ 1931-ci ildə
- ☐ 1932-ci ildə
- ☐ 1932-ci ildə

559 2012-ci ildə Gəncətekstil ASC-nin dövrüyyəsi neçə manata çatdırılmışdır?

- ☐ müəssisədə dövrüyyə 2008-ci ildə 724 min 200 manat təşkil etdiyi halda 2012-ci ildə 319 min 500 manat təşkil edib
- ☐ müəssisədə dövrüyyə 2008-ci ildə 250 min 200 manat təşkil etdiyi halda 2012-ci ildə 119 min 500 manat təşkil edib
- ☒ 2012-ci ildə 719 min 500 manat təşkil edib
- ☐ 2012-ci ildə 999 min 500 manat təşkil edib
- ☐ müəssisədə dövrüyyə 2008-ci ildə 724 min 200 manat təşkil etdiyi halda 2012-ci ildə 219 min 500 manat təşkil edib

560 Azərbaycanda ilk tikiş fabrikinə Bakı şəhərində:

- ☐ XIX əsrin 30-40-cı illərində milyonçu, xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyev tikdirmişdir
- ☐ XIX əsrin sonlarında Hacı Zeynalabdin Tağıyev tikdirmişdir
- ☒ XX əsrin əvvəllərində Hacı Zeynalabdin Tağıyev tikdirmişdir
- ☐ 1828-ci ildə milyonçu, xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyev tikdirmişdir
- ☐ 1954-cü ildə Hacı Zeynalabdin Tağıyev tikdirmişdir

561 XX əsrin əvvəllərində Rusiya imperiyasında Azərbaycan ərazisində parça istehsal edən ən böyük zavod kim tərəfindən inşa etdirilmişdir?

- ☐ Hacı Zeynalabdin Tağıyev və M.İ.Qarelin tərəfindən birgə inşa etdirilmişdir
- ☐ Murtuza Muxtarov tərəfindən inşa etdirilmişdir
- ☐ M.İ.Qarelin tərəfindən inşa etdirilmişdir
- ☐ Hacı Zeynalabdin Tağıyev və Murtuza Muxtarov tərəfindən inşa etdirilmişdir
- ☒ Hacı Zeynalabdin Tağıyev tərəfindən inşa etdirilmişdir

562 XX əsrin əvvəllərində Rusiya imperiyasında parça istehsal edən ən böyük zavodu kim tərəfindən inşa edilərək Xəzər Manufaktura Cəmiyyəti kimi təsis edilir?

- ☐ Hacı Zeynalabdin Tağıyev və Murtuza Muxtarov tərəfindən inşa etdirilmişdir
- ☐ Murtuza Muxtarov tərəfindən inşa etdirilmişdir
- ☒ Hacı Zeynalabdin Tağıyev tərəfindən inşa etdirilmişdir
- ☐ Hacı Zeynalabdin Tağıyev və M.İ.Qarelin tərəfindən birgə inşa etdirilmişdir
- ☐ M.İ.Qarelin tərəfindən inşa etdirilmişdir

563 Hansı dövrdən Azərbaycanda yüngül sənaye məhsullarının istehsalı əl üsulundan sənaye formasına keçməyə başlamışdır?

- ☐ XIX əsrin ortalarından
- ☐ XIX əsrin əvvəllərindən
- ☐ sənaye məhsullarının istehsalı əl üsulundan sənaye formasına XVIII əsrin sonlarından keçməyə başlamışdır
- ☒ XIX əsrin sonlarından
- ☐ sənaye məhsullarının istehsalı əl üsulundan sənaye formasına XX əsrin əvvəllərindən etibarən keçməyə başlamışdır

564 Hansı dördə Azərbaycanda sənayenin təmərküzləşməsi yüngül sənayenin sürətlə inkişafına təkan vermişdir?

- ☐ XIX əsrin əvvəllərindən
- ☐ XIX əsrdə
- ☐ XVIII əsrin sonlarından
- ☐ XIX əsrin sonlarından
- ☒ XX əsrdə

565 İqtisadi cəhətdən daha ucuz başa gələn təbii lif növü:

- ☐ mineral
- ☐ kətan
- ☐ yun
- ☐ yun və mineral liflər
- ☒ pambıq

566 Yüngül sənayenin əsas xammallarından olan sintetik liflər neçənci ildən istehsal olunmağa başlanılmışdır?

- ☐ 1912-ci ildən
- ☒ 1932-ci ildən
- ☐ 1882-ci ildən
- ☐ 1922-ci ildən
- ☐ 1905-ci ildən

567 Xam pambığın hər 1000 kq-dan təqribən neçə kq pambıq mahlıc alınır?

- ☒ ~360 kq
- ☐ ~460-500 kq
- ☐ ~460 kq
- ☐ ~760-800 kq
- ☐ ~760 kq

568 İlkin emaldan sonra 1000 kq pambıq mahlıcdan təqribən neçə kq pambıq iplik alınır?

- ☐ ~460-500 kq
- ☐ ~760-800 kq
- ☐ ~750-850 kq
- ☐ ~920-960 kq
- ☒ ~850-900 kq

569 Rusiya, Ukrayna, Qazaxıstan, Özbəkistan və Gürcüstan ölkələri istisna olmaqla Azərbaycan Respublikasında toxuculuq və tikiş məhsullarına neçə % idxal rüsumu tətəbiq olunur?

- ☒ 15%
- ☐ 12%
- ☐ 11%
- ☐ 17%
- ☐ 16%

570 İlkin Azərbaycan mənşəli bütün toxuculuq və tikiş məhsullarının preferensiyal ölkələrə-Rusiya, Ukrayna, Qazaxıstan, Özbəkistan və Gürcüstana ixrac rüsumu neçə % təşkil edir?

- ☐ 15%

- ☐ 12%
- ☐ 10%
- ☐ 6%
- ☒ 0%

571 Azərbaycan mənşəli toxuculuq və tikiş məhsulları Avropa İttifaqı ölkələrinə ixrac edildikdə neçə % gömrük rüsumu tətbiq edilir?

- ☐ 12-15%
- ☐ 10%
- ☒ 8,4-9,9 %
- ☐ 0 %
- ☐ 10-12%

572 Azərbaycandan üçüncü ölkə mənşəli toxuculuq və tikiş məhsulları Avropa İttifaqı ölkələrinə ixrac edildikdə neçə % gömrük rüsumu tətbiq edilir?

- ☐ 0-5 %
- ☐ 10-12%
- ☐ 13-15%
- ☐ 12-15%
- ☒ 10,4-12,4 %

573 Veilən variantlardan hansında yüngül sənaye məhsulları ilə yanaşı digər sahələrin də məhsulları qeyd edilmişdir?

- ☒ ayaqqabı, avtomobil şinləri, çini-saxsı qablar, mebel
- ☐ xovlu iplik, hazır pambıq parça, altlıq gön dəri malları
- ☐ pambıq ipliyi, xam ipək, yun iplik, xrom gön-dəri malları
- ☐ corab məmulatı, trikotaj məmulatı, xalça və xalça məmulatı
- ☐ hazır yun parça, hazır ipək parça, xalça və xalça məmulatı

574 Azərbaycanda nə vaxtan yüngül sənaye məhsullarının istehsalı əl üsulundan sənaye üsuluna keçməyə başlamışdır?

- ☒ Azərbaycanda yüngül sənaye məhsullarının istehsalı əl üsulundan sənaye üsuluna XIX əsrin axırlarından keçməyə başlamışdır
- ☐ XVIII əsrin ortalarından
- ☐ Azərbaycanda yüngül sənaye məhsullarının istehsalı əl üsulundan sənaye üsuluna XVIII əsrin axırlarından keçməyə başlamışdır
- ☐ XX əsrin ortalarından
- ☐ XX əsrin əvvəllərindən

575 Azərbaycanda birinci toxuculuq müəssisəsi olan Qafqaz səhmdar cəmiyyəti kim tərəfindən və nə vaxt inşa etdirilmişdir?

- ☐ Murtuza Muxtarov- XIX əsrin ortalarında
- ☐ Murtuza Muxtarov- XIX əsrin sonlarında
- ☐ Hacı Zeynalabdin Tağıyev-XVIII əsrin sonlarında
- ☐ Murtuza Muxtarov- XX əsrin ortalarında
- ☒ Hacı Zeynalabdin Tağıyev-XIX əsrin sonlarında

576 Təbii liflər mənşəyinə görə:

- ☐ bitki, sintetik, mineral mənşəli
- ☐ heyvan, süni, mineral mənşəli

- ☐ bitki, kimyəvi, mineral mənşəli
- ☐ bitki, sintetik və süni mənşəli kimi qruplara bölünür
- ☒ bitki, heyvan, mineral mənşəli

577 Baramanın qurudulması üçün yüngül sənayedə hansı tip texnikadan istifadə edilir?

- ☐ ÇTM
- ☐ Contis-C4
- ☐ TMM, R-6000
- ☐ Contis-C4, ÇTM
- ☒ “TKSK-1”

578 Yüngül sənayenin məhsulu olan parça:

- ☒ toxuculuq istehsalında qarşılıqlı perpendikulyar sapların-argac və ərişin hörülməsi prosesində yaranan əşya
- ☐ xalçaçılıq sənaye sahə müəssisələrində istehsal olunan əşya
- ☐ darayıcı və əyrici maşınlar vasitəsilə istehsal olunan əşya]
- ☐ yüngül sənaye müəssisəsi olan “Bakı Tikiş Evi” ATSC-də istehsal olunur
- ☐ pambıq, yun, kətan və ya sintetik (süni) liflərdən istifadə edilməklə tikiş sənayesində istehsal olunan əşya

579 Yüngül sənaye müəssisələrində hazır məhsul istehsalı üçün təyinat almış xammal:

- ☐ toxuculuq və boyama müəssisələrdə ilkin emaldan keçir.
- ☐ trikotaj müəssisələrdə ilkin emaldan keçir.
- ☐ əyricilik müəssisələrdə ilkin emaldan keçir.
- ☐ tikiş müəssisələrinin biçim sexlərində ilkin emaldan keçir.
- ☒ pambıqtəmizləyən, kətan emal edən və yunyuyan müəssisələrdə ilkin emaldan keçir.

580 Yüngül sənaye məhsullarının istehsalının əyiricilik mərhələsində:

- ☐ lifdən parça alınır.
- ☐ lifdən cod parça alınır.
- ☐ lifdən lenta alınır.
- ☐ lifdən təmizlənmiş pambıq alınır.
- ☒ lifdən yelik alınır.

581 Yüngül sənaye məhsullarının istehsalının toxuculuq mərhələsində:

- ☐ pambıqdan cod parça alınır.
- ☐ lifdən lenta alınır.
- ☐ iplikdən yelik alınır.
- ☒ iplikdən cod parça hazırlanır.
- ☐ lifdən cod parça alınır.

582 Yüngül sənaye məhsullarının istehsalının bəzəmə mərhələsində:

- ☒ cod parça boyayıb, naxışlanır.
- ☐ iplik boyanır və yenidən eşilir.
- ☐ iplik boyanır və naxışlanır.
- ☐ cod parça bicilir
- ☐ pambıq və iplik boyanır.

583 Yaz –yay fəslə üçün parçalar:

- ☐ nazik, yumşaq olur, tünd boyanır, sıx toxunur, nisbətən ağır olur.
- ☐ Yaz –yay fəslə üçün parçalar qalın, isti və sərin saxlayır

- ☐ Yaz –yay fəslə üçün parçalar tünd boyanır, sıx toxunur, nisbətən ağır olur, havanı yaxşı keçirir, rəngi açıq olur.
- ☐ yumşaq olur, rəngi açıq olur, qalın olur.
- ☒ Yaz –yay fəslə üçün parçalar nazik, yumşaq olur, havanı yaxşı keçirir, rəngi açıq olur.

584 Paltarlıq yun parçalara aid edilir:

- ☒ krep, çayka, novada, mimoza və s.
- ☐ krep, çayka, novada, mimoza, bayka və s.
- ☐ bobrik, bayka, plyuş və
- ☐ krep, çayka, novada, bobrik, mimoza və s.
- ☐ bobrik, bayka və plyuş, çayka, novada və s.

585 Paltarlıq pambıq parçalara aid edilir:

- ☐ Paltarlıq pambıq parçalara boston, krep və triko və s. aid edilir
- ☐ krep, çayka, novada, mimoza və s.
- ☐ polotno, pike, şodlandka və s.
- ☐ bobrik, boston, plyuş və s.
- ☒ Paltarlıq pambıq parçalara çit, bez, satin və s. aid edilir

586 Bunlar yataq məmulatlarıdır.

- ☒ yorğan üzü, döşəkağı, başlıqlı mələfə, bələk əskisi, yastıq üzü, sıyrılmış örtük, yorğan, körpə uşaq üçün konvert və s. yataq məmulatlarıdır
- ☐ palto, yarım palto plaş jaket, jilet, pencək, gödəkcə, kostyum, kombinezon, örtük, don-palto və.s. yataq məmulatlarıdır
- ☐ pijama, alt köynək, gecə köynəyi, qısa alt tumanı, kişi tumanı, üzgüçü tumanı, çimərlik kostyumu, çimərlik dəsti, darbalıq, alt tuman, körpə əskisi və s. yataq məmulatlarıdır
- ☐ büsthalter- kombinasiya, kombinasiya- korset, yarım korset, qrasıya , qrasıya-yuman, corab üçün kəmə, kəmə- darbalıq, büsthalter və s.
- ☐ şlyapa, qulaqlı papaq, furajka, beret, kepka, günlüksüz şapka, şlem, jokey papağı, pilotka, kapor, çənə altından lentlə bağlanan yumşaq qadın papağı, və s.

587 Bunlar baş geyimləridir.

- ☒ şlyapa, qulaqlı papaq, furajka, beret, kepka, günlüksüz şapka, şlem, jokey papağı, pilotka, kapor, çənə altından lentlə bağlanan yumşaq qadın papağı, və s.
- ☐ yorğan üzü, döşəkağı, başlıqlı mələfə, bələk əskisi, yastıq üzü, sıyrılmış örtük, yorğan, körpə uşaq üçün konvert və s.
- ☐ şlyapa, qulaqlı papaq, furajka, beret, kepka, günlüksüz şapka, şlem, jokey papağı, pilotka, kombinezon, örtük, don-palto və.s.
- ☐ pijama, alt köynək, gecə köynəyi, qısa alt tumanı, kişi tumanı, üzgüçü tumanı, çimərlik kostyumu, çimərlik dəsti, darbalıq, alt tuman, körpə əskisi və s. baş geyimləridir
- ☐ büsthalter- kombinasiya, kombinasiya- korset, yarım korset, qrasıya , qrasıya-yuman, corab üçün kəmə, kəmə- darbalıq, büsthalter və s. baş geyimləridir

588 Pambıqçılıq haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- ☐ 24 dekabr 2003-cü ildə qəbul edilmişdir
- ☐ 11 may 2006-cı il.
- ☐ “Pambıqçılıq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu 11 may 2004-cu ildə qəbul edilmişdir
- ☒ 11 may 2010-cu ildə qəbul edilmişdir
- ☐ 11 may 1997-ci il.

589 Pambığın ilkin emalı dedikdə:

- ☐ Pambığın ilkin emalı dedikdə pambığın sənaye üsulu ilə qurudulması, təmizlənməsi, lifinin çiyiddən ayrılması didilməsi, ayrılması, boyanması və toxunması prosesi başa düşülür.

- ☐ Pambığın ilkin emalı dedikdə pambığın sənaye üsulu ilə qurudulması, təmizlənməsi, lifinin çiyiddən ayrılması didilməsi və ayrılması başa düşülür.
- ☐ pambığın və mahlıcın faktiki keyfiyyət göstəricilərini müəyyən etmək üçün nümunələrin götürülməsi tədbirləri başa düşülür.
- ☒ pambığın sənaye üsulu ilə qurudulması, təmizlənməsi, lifinin çiyiddən ayrılması ilə pambıq məhsullarının istehsalı prosesi başa düşülür
- ☐ Pambığın ilkin emalı dedikdə pambığın sənaye üsulu ilə qurudulması, təmizlənməsi, lifinin çiyiddən ayrılması didilməsi, ayrılması və boyanması başa düşülür.

590 Yüngül sənaye məhsullarının istehsalının bəzəmə mərhələsində:

- ☐ Yüngül sənaye məhsullarının istehsalının bəzəmə mərhələsində iplik boyanır və yenidən eşilir.
- ☐ Yüngül sənaye məhsullarının istehsalının bəzəmə mərhələsində iplik boyanır və naxışlanır.
- ☒ Yüngül sənaye məhsullarının istehsalının bəzəmə mərhələsində cod parça boyayıb, naxışlanır.
- ☐ Yüngül sənaye məhsullarının istehsalının bəzəmə mərhələsində xammal (liflər) didilir və eşilir.
- ☐ pambıq və iplik boyanır.

591 Qeyd edilən variantlardan hansı sənaye sahələrinin təsnifatlaşdırılması istiqamətlərinə aid deyil?

- ☐ buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan texnologiya sənaye sahələrinin təsnifatlaşdırılması istiqamətlərinə aid deyil
- ☒ xammal bazası, maddi-texniki təchizat və satışın təşkili, idarəetmə usulu sənaye sahələrinin təsnifatlaşdırılması istiqamətlərinə aid deyil
- ☐ istifadə olunan texnologiya, buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan xammalın xarakteri sənaye sahələrinin təsnifatlaşdırılması istiqamətlərinə aid deyil
- ☐ istifadə olunan xammalın xarakteri, işçilərin ixtisas tərkibi sənaye sahələrinin təsnifatlaşdırılması istiqamətlərinə aid deyil
- ☐ buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan xammalın xarakteri sənaye sahələrinin təsnifatlaşdırılması istiqamətlərinə aid deyil

592 Toxuculuq məhsulları hansı sənaye müəssisələrində yaradılır?

- ☐ pambıq, yun, ipək, tikiş müəssisələrində hazırlanır
- ☐ gön-dəri, xəz-dəri, pambıq, yun parça müəssisələrində hazırlanır
- ☐ maşınqayırma, kətan parça istehsalı müəssisələrində hazırlanır
- ☐ pambıq, yun, ipək, kətan parça, əyricilik, boyama-bəzək müəssisələrində yaradılır
- ☒ pambıq, yun, ipək, kətan parça istehsalı müəssisələrində hazırlanır

593 İqtisadi nöqteyi nəzərdən yüngül sənaye sahələrində isteklak olunan lif növlərindən hansılar daha ucuz və ən səmərəlidir?

- ☐ təbii-heyvan və bitki mənşəli liflər
- ☒ kimyəvi liflər-süni və sintetik liflər
- ☐ süni və sintetik, təbii-heyvan və bitki mənşəli liflər
- ☐ süni, təbii-heyvan və bitki mənşəli liflər
- ☐ sintetik, mineral və bitki mənşəli liflərdən ibarətdir.

594 İqtisadi nöqteyi nəzərdən yüngül sənaye sahələrində isteklak olunan təbii lif növlərindən hansı daha ucuz başa gəlir və ən səmərəlidir?

- ☐ kətan
- ☐ mineral
- ☒ pambıq
- ☐ yun
- ☐ yun və mineral liflər

595 Yüngül sənaye müəssisələrində istehsal olunmayan məhsullar:

- ☐ trikotaj, xalça və xalça məmulatları, xrom gön-dəri malları
- ☐ ayaqqabı, altlıq gön-dəri malları, xrom gön-dəri malları
- ☐ pambıq ipliyi, xam ipək, yun iplik, xovlu iplik
- ☐ hazır pambıq parça, hazır yun parça, yun iplik, corab məhsulları
- ☒ kanat, mebel, rezin məmulatları, pambıq ipliyi, xam ipək, yun iplik, xovlu iplik

596 Toxuculuq sənayəndə istehsal olunan parça:

- ☐ toxuculuq istehsalında qarşılıqlı paralel sapların-argac və ərişin hörülməsi yolu ilə hazırlanır
- ☐ xalçaçılıq sənaye sahə müəssisələrində istehsal olunur
- ☐ darayıcı və əyrici maşınlar vasitəsilə istehsal olunur
- ☐ pambıq, yun, kətan və ya sintetik (süni) liflərdən istifadə edilməklə tikiş sənayesində istehsal olunur
- ☒ toxuculuq istehsalında qarşılıqlı perpendikulyar sapların-argac və ərişin hörülməsi yolu ilə hazırlanır

597 Ayaqqabı sənayesində istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə edən göstərici:

- ☒ bir müəssisənin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ☐ müəssisənin buraxılan məhsulun illik həcmi ilə müəyyən olunan optimal ölçüsü
- ☐ bütün sənayenin (sahələrin) buraxdığı ümumi məhsulda iri müəssisələrin məhsullarının payı
- ☐ bir müəssisənin orta enerji gücü
- ☐ sənayedə çalışan işçilərin ümumi sayında iri müəssisələrin payı

598 Ayaqqabı sənayesində istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin artırılmasına səbəb olur:

- ☐ inhisarçılığın inkişafına, qiymətlərin qalxmasına
- ☐ istehsal həcmnin artmasına, qiymətlərin enməsinə
- ☐ iri, orta və kiçik müəssisələrin əlverişli əlaqələndirilməsinə
- ☐ müəssisənin istehsal gücünün, məhsulun fondtu tumununna və material tutumunun artmasına
- ☒ əsas və dövrüyyə fondlarından, işçi qüvvəsindən səmərəli istifadəyə

599 Yüngül sənayedə kadr axıcılığı səviyyəsinin azaldılması:

- ☒ işçi qüvvəsindən istifadənin yaxşılaşdırılmasının əsas ehtiyatlarındanır.
- ☐ maliyyə resurslarından istifadə səviyyəsini yüksəldir.
- ☐ işçi qüvvəsinin ixtisas səviyyəsi mənbəyidir.
- ☐ dövrüyyə kapitalından istifadə səviyyəsini yüksəldir.
- ☐ əsas kapitaldan istifadə səviyyəsini yüksəldir.

600 Yüngül sənaye müəssisələrin işçilərinin həqiqi sayı dedikdə:

- ☐ bazis ilində işçilərin sayı ilə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi hesabına işçi qüvvəsinə qənaətin hasili başa düşülür.
- ☒ gün ərzində faktiki olaraq işləyənlərin sayı başa düşülür.
- ☐ plan ilində işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqramının artması əmsalının hasili başa düşülür.
- ☐ bazis ilində işçilərin sayı ilə bazis ili üçün istehsal proqramının artması əmsalının hasili başa düşülür
- ☐ bazis ilində işçilərin plan sayı ilə plan ili üçün istehsal proqramının artması əmsalının hasili başa düşülür.

601 Yüngül sənayedə istehsal norması necə hesablanır?

- ☒ faydalı iş vaxtı fondunun məhsul vahidinin istehsalı üçün müəyyən edilmiş vaxt normsına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün sərf edilən iş vaxtına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin sayına nisbəti kimi.
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.

602 Yüngül sənayedə əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatları dedikdə:

- ☐ əmək resurslarına qənaətdə istifadə üçün şəraitin yaradılmaması başa düşülür.
- ☐ əmək resurslarına qənaətin səviyyəsi başa düşülür.
- ☐ əmək resurslarına qənaətdə istifadə olunan real imkanlar başa düşülür.
- ☐ xarici və təbii şəraitin dəyişməsinə müəssisənin reaksiyası başa düşülür.
- ☒ əmək resurslarına qənaətdə istifadə olunmayan real imkanlar başa düşülür.

603 əmək haqqı fondunun tərkibinə daxildir:

- ☐ stimullaşdırıcı və kompensasiya edici ödənişləri.
- ☒ a, b, c.
- ☐ a, c.
- ☐ əmək haqqının natural qaydada üdənilməsinə yönəldilən məhsulların dəyəri.
- ☐ maliyyələşdirmə mənbələrindən asılı olmayaraq müəssisə tərəfindən ayrılmış ayrılmış bütün əmək haqqının məbləği

604 əmək haqqı indeksi dedikdə:

- ☐ müəssisənin müqavilə əsasında müvəqqəti cəlb etdiyi işçilərin əmək haqqlarını ödəmək üçün nəzərdə tutduğu pul vəsaitləri fondudur.
- ☐ görülmüş işlərə, göstərilmiş xidmətlərə görə verilən haqdır, əməyə görə pul mükafatı, əməyin yaratdığı məhsulun dəyərinin bir hissəsidir.
- ☒ müəyyən dövr ərzində fəhlə və qulluqçuların orta aylıq əmək haqqının dinamikasının, artması və ya azalmasının göstəricisidir.
- ☐ müəssisənin öz işçilərinə əmək haqqını ödəmək üçün nəzərdə tutduğu pul vəsaitləri vəşə düşülür.
- ☐ müəssisənin öz işçilərinə əmək haqqını ödəmək üçün kənardan cəlb etdiyi pul vəsaitlərinin məcmusudur.

605 Yüngül sənayedə əməyin işəməzd ödənişi forması üçün aşağıdakı variantlardan hansı əsas götürülür?

- ☐ işlənmiş vaxtın miqdarı
- ☒ istehsal olunmuş məhsulun miqdarı.
- ☐ düzgün cavab yoxdur.
- ☐ vəzifə okladı.
- ☐ göstərilən xidmətin kəmiyyəti

606 Yüngül sənayedə əməyin vaxtamuzd ödənişi forması üçün aşağıdakı variantlardan hansı əsas götürülür?

- ☐ vəzifə okladı.
- ☒ işlənmiş vaxtın miqdarı.
- ☐ istehsal olunmuş məhsulun miqdarı.
- ☐ düzgün cavab yoxdur.
- ☐ göstərilən xidmətin kəmiyyəti.

607 əmək məhsuldarlığı göstəricilərinə aiddir:

- ☐ düzgün cavab – a, b
- ☐ məhsul istehsalının əməktutumu.
- ☒ vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalı.
- ☐ düzgün cavab –a, b, c.
- ☐ əməyin fondla silahlılığı.

608 Yüngül sənayedə qulluqçular kateqoriyasına aid edilir:

- ☐ istehsala texniki rəhbərlik işlərini icra edən işçilər.
- ☒ maliyyə-uçot, təchizat-satış bəzi inzibati-udarə işçiləri:

- ☐ əsas sexlərin fəhlələri.
- ☐ bilavasitə istehsal prosesində iştirak edən işçilər.
- ☐ mühəndis-itexniki işçilər, istehsalın təşkili və idarəedilməsi işini icra edən mütəxəssisi və rəhbərlər.

609 Yüngül sənaye müəssisələrində əməyin normalaşdırılması:

- ☐ zəruri avadanlıqların texniki parametrlərini müəyyən etməyi təmin edir.
- ☐ peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablaması və əmək haqqına qənaəti təmin edir.
- ☐ əmək haqqına qənaəti təmin edir.
- ☐ istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın faktiki əməktutumunu müəyyən etməyi təmin edir.
- ☒ istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əməktutumunu müəyyən etməyi təmin edir.

610 Tikiş sənaye müəssisələrində iş yerinə xidmət norması:

- ☐ istehsala sərf olunan vaxt və təşkilati xidmətə sərf olunan vaxt kimi iki yerə bölünür.
- ☐ istehsal sahələrinə sərf olunan vaxt və texniki xidmətə sərf olunan vaxt kimi iki yerə bölünür.
- ☐ texniki xidmətə sərf olunan vaxt və servis xidmətinə sərf olunan vaxt kimi iki yerə bölünür.
- ☐ bilavasitə MTT-yə və istehsala sərf olunan vaxt və təşkilati xidmətə sərf olunan vaxt kimi iki yerə bölünür.
- ☒ texniki xidmətə sərf olunan vaxt və təşkilati xidmətə sərf olunan vaxt kimi iki yerə bölünür.

611 Tikiş sənaye müəssisələrində istehsalın səmərəli təşkili üçün:

- ☐ əmək prosesinin müxtəlif tərəflərini əks etdirən əmək haqqı fondundan istifadə edilir.
- ☒ əmək prosesinin müxtəlif tərəflərini əks etdirən əmək normalarından istifadə edilir.
- ☐ istehsal prosesinin müxtəlif tərəflərini əks etdirən materil normalarından istifadə edilir.
- ☐ əmək prosesinin müxtəlif tərəflərini əks etdirən MTT normalarından istifadə edilir.
- ☐ əmək prosesinin müxtəlif tərəflərini əks etdirən istehsal normalarından istifadə edilir.

612 Sənayedə əmək haqqı:

- ☐ müəssisənin işçilərinə yerinə yetirilmiş işlərə görə müəssisənin işçilərinə hesablanmış əməyin ödənilməsi fondunun bir hissəsidir.
- ☒ müvafiq iş vaxtı ərzində əmək funksiyasını yerinə yetirmək üçün işə götürən tərəfindən pul və natura formasında ödənilən gündəlik və ya aylıq məbləğ, habelə ona edilən əlavələrin, mükafatların və digər ödənişlərin məcmusudur.
- ☐ cari dövr üçün əmək haqqı fondunu sənayedə çalışanların orta siyahı sayına vurmaq və alınmış nəticəni hesabat dövründəki işçilərin sayına bölməklə hesablanır.
- ☐ cari dövr üçün əmək haqqı fondunu sənayedə çalışanların orta siyahı sayına bölmək və alınmış nəticəni hesabat dövründəki işçilərin sayına bölməklə hesablanır.
- ☐ cari dövr üçün əmək haqqı fondunu sənayedə çalışanların orta siyahı sayına bölmək və alınmış nəticəni hesabat dövründəki işçilərin sayına vurmaqla hesablanır.

613 Tarif maaşı dedikdə:

- ☐ vaxt vahidi ərzində işçilərin əmək haqlarının müəyyən edilməmiş miqdarı başa düşülür.
- ☒ vaxt vahidi ərzində işçilərin əmək haqlarının mütləq miqdarı başa düşülür.
- ☐ vəzifə maaşları başa düşülür.
- ☐ il ərzində işçilərin əmək haqlarının etimal edilən miqdarı başa düşülür.
- ☐ tarif dərəcələri və tarif əmsallarının cəmi başa düşülür.

614 Kadr axıcılığının motivlərinə aid deyil:

- ☐ işin möv-süm-lü olması
- ☐ ixtisasın artırılması im-kanlarının yoxluğu
- ☐ əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması
- ☒ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi
- ☐ xidməti vəzifə üzrə inkişaf im-kanlarının yoxluğu

615 Yüngül sənayedə vaxt norması əmək normasının tərkib hissəsi kimi neçə hesablanır?

- ☐ əsas və köməkçi vaxt, iş yerinə xidmət vaxtı, işçilərin istirahət vaxtı, təşkilati-texniki səbəblərdən yaranan boşdayanmalar və hazırlıq-tamamlama vaxtının fərqi kimi.
- ☐ əsas və köməkçi vaxt, iş yerinə xidmət vaxtı, işçilərin istirahət vaxtı, təşkilati-texniki səbəblərdən yaranan fasilələr və hazırlıq-tamamlama vaxtının hasili kimi.
- ☒ əsas və köməkçi vaxt, iş yerinə xidmət vaxtı, işçilərin istirahət vaxtı, təşkilati-texniki səbəblərdən yaranan fasilələr və hazırlıq-tamamlama vaxtının cəmi kimi.
- ☐ MTT-yə sərf edilən vaxt, əsas və köməkçi vaxt, iş yerinə xidmət vaxtı, işçilərin istirahət vaxtı, boşdayanma vaxtı və hazırlıq-tamamlama vaxtının hasili kimi.
- ☐ əsas və köməkçi vaxt, iş yerinə xidmət vaxtı, işçilərin istirahət vaxtı, təşkilati-texniki səbəblərdən yaranan fasilələr və hazırlıq-tamamlama vaxtının nisbəti kimi.

616 Müvafiq ixtisaslı işçinin tarif maaşı necə hesablanır:

- ☐ istehsalat bilavasitə xidmət edən mühəndis-texniki işçilərin və fəhlərin əmək tutumu kimi müəyyən edilir.
- ☐ birinci dərəcə tarif maaşı və i-ci dərəcəli işçinin tarif əmsalı və istehsalın həcmindən hasili kimi.
- ☒ birinci dərəcə tarif maaşı ilə i-ci dərəcəli tarif əmsalının hasili kimi.
- ☐ müəyyən işçi tərəfindən müəyyən vaxt kəsiyində istehsal etdiyi məhsulun həcmi, tarif maaşı və i-ci dərəcəli tarif əmsalının hasili kimi.
- ☐ i-nci dərəcəli işçinin tarif əmsalı ilə istehsalın həcmindən nisbəti kimi.

617 Vaxt norması tətbiq edildikdə işəməz qiymətləndirmə necə aparılır?

- ☐ istehsalat bilavasitə xidmət edən mühəndis-texniki işçilərin və fəhlərin əmək tutumu kimi.
- ☐ birinci dərəcə tarif maaşı və i-ci dərəcəli işçinin tarif əmsalı və istehsalın həcmindən hasili kimi.
- ☒ birinci dərəcə tarif maaşı i-ci dərəcəli tarif əmsalına vurulması yolu ilə.
- ☐ i-ci dərəcəli tarif əmsalının vahid məhsulun istehsalı üçün müəyyən edilmiş vaxt normasına vurulması yolu ilə.
- ☐ i-nci dərəcəli işçinin tarif əmsalı ilə istehsalın həcmindən nisbəti kimi.

618 Gəncətekstil ASC (kombinat) neçənci ildən fəaliyyətə başlamışdır?

- ☒ 1926-cı ildən fəaliyyət göstərir
- ☐ 1929-cu ildən fəaliyyət göstərir
- ☐ 1925-ci ildən fəaliyyət göstərir
- ☐ 1892-ci ildən fəaliyyət göstərir
- ☐ 1927-ci ildən fəaliyyət göstərir

619 Toxuculuq sənaye istehsalının ərazi üzrə rəşional yerləşdirilməsi:

- ☐ hər bir sahə müəssisələri üçün istehsalın təşkilat formalarının düzgün seçilməsi və tətbiqi ilə xarakterizə olunur
- ☐ ictimai əməyə qənaət etməklə əhalinin respublikanın paytaxtında və böyük şəhərlərdə məskunlaşmasına şərait yaratmaqla xarakterizə olunur
- ☐ ictimai əmək bölgüsünün bir forması olaraq, sənaye müəssisələrinin ixtisaslaşdırılması səviyyəsi ilə xarakterizə olunur
- ☐ təbii resurslardan maksimum istifadə ilə xarakterizə olunur
- ☒ ictimai əmək bölgüsünün bir forması olaraq, sənaye müəssisələrinin iqtisadi rayonlar və bütünlükdə ölkə ərazisi üzrə bölgüsü ilə xarakterizə olunur

620 Yüngül sənayenin yerləşdirilməsində hansı əsas prinsiplərə riayət olunması tələb olunur?

- ☐ dövlətin müdafiə qabiliyyətinin yüksəldilməsi məqsədi ilə sənayenin sərhəd zonalarına yaxın yerləşdirilməsi kimi əsas prinsiplərə riayət olunması tələb olunur
- ☐ xammalın ilkin emalının təkrar emal sahələrinə yaxın yerləşdirilməsi kimi əsas prinsiplərə riayət olunması tələb olunur

- ☒ istehsalın xammal mənbələrinə və hazır məhsul istifadəsi rayonlarına ümumdünya yaxınlaşdırılması və s. kimi əsas prinsiplərə riayət olunması tələb olunur
- ☐ xammalın tədarükü, ilkin emalı və təkrar emalının nəzərə alınması ilə sənayenin yerli və beynəlxalq satış bazarlarına yaxın yerləşdirilməsi kimi əsas prinsiplərə riayət olunması tələb olunur
- ☐ digər amillər nəzərə alınmadan əmək resursları ucuz olan bölgələrdə yerləşdirilməsi kimi əsas prinsiplərə riayət olunması tələb olunur

621 Ölkə ərazisi üzrə yüngül sənayenin rasionla yerləşdirilməsinə hansı amillər təsir göstərir?

- ☐ inhisarçılıq amili, maddi-texniki təchizat amilləri təsir göstərir
- ☐ nəqliyyat amili, məhsulun çeşidi amilləri təsir göstərir
- ☒ nəqliyyat amili, demoqrafik amilləri, xammal və istehlak amilləri təsir göstərir
- ☐ rəqabət amilli, dövlətin müdafiə qabiliyyətliliyinin qorunması amilli və digər siyasi amillər təsir göstərir
- ☐ istehlak olunan xammalın və buraxılan məhsulun keyfiyyəti amilləri təsir göstərir

622 Yüngül sənayenin yerləşdirilməsi prosesinə təsir edən amilləri hansılardır?

- ☐ təbii-iqtisadi, texniki-iqtisadi və sosial-iqtisadi amillər
- ☐ sosial-iqtisadi, texniki-texnoloji və iqtisadi-siyasi amillər
- ☒ təbii-iqtisadi, texniki-iqtisadi və iqtisadi-siyasi amillər
- ☐ təbii-coğrafi, texniki-iqtisadi və iqtisadi-siyasi amillər
- ☐ təbii-iqtisadi, texniki-texnoloji və iqtisadi-siyasi amillər

623 İstehsalın yerləşdirilməsində hansı əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır?

- ☐ ölkə regionlarının inkişafını stimullaşdıran qabaqlayıcı tədbirlər kimi əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır
- ☐ xalq təsərrüfatı sahələrinin yerləşdirilməsi üzrə dövlət proqramı kimi əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır
- ☒ regionların iqtisadi və sosial inkişafına mane olan əsas süni yaradılmış problemlər, iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı və yerləşdirilməsi sxemi kimi əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır
- ☐ neft sektorunun inkişafından bəhrələnmək imkanları və iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı kimi əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır
- ☐ iqtisadi-sosial motivlər və siyasi təsirlər kimi əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır

624 İstehsalın ərazi üzrə rasionl yerləşdirilməsinin planlaşdırılmasında ölkənin istehsal qüvvələrinin bölgüsünün baş planında hansı əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır?

- ☐ neft sektorunun inkişafından bəhrələnmək və iqtisadiyyatın qeyri-neft sahələrinin inkişaf etdirilməsi əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır
- ☐ xalq təsərrüfatı sahələrinin ərazi üzrə rasionl yerləşdirilməsi üzrə dövlət proqramı əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır
- ☒ ölkə regionlarının inkişafına mane olan əsas süni yaradılmış problemlər, xalq təsərrüfatı sahələrinin inkişafı və ərazi üzrə yerləşdirilməsi sxemi əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır
- ☐ dövlətin iqtisadi-sosial motivləri və kompleks siyasi tədbirlər paketi əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır
- ☐ ölkə regionlarının inkişafını stimullaşdıran strateji, iqtisadi qabaqlayıcı tədbirlər əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır

625 Qeyd edilən variantlardan hansında ictimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı göstərilmişdir?

- ☐ rentabellik
- ☐ sahə müəssisələrində il ərzində yaradılmış xalis məhsul
- ☐ sahə müəssisələrinin illik istehsal həcmi
- ☒ il ərzində yaradılmış milli gəlir
- ☐ il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul

626 Sənayedə mütləq səmərəlilik dedikdə:

- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbəti
- ☐ əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarı
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləği
- ☒ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbəti başa düşülür
- ☐ əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizəsi

627 Müəssisələrdə əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəliliyi necə hesablanır?

- ☐ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna hasili kimi
- ☐ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsas fondlara nisbəti kimi
- ☐ illik mənfəətin bu mənfəəti təmin edən ümumi xərclərə nisbəti kimi
- ☒ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi hesablanır
- ☐ illik mənfəətin müəssisənin əsas və normalaşdırılan dövryyə fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

628 İstehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilər hansılardır?

- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəlik məhsul
- ☒ əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövryyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı
- ☐ əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət
- ☐ ümumi daxili məhsul, ümumi gəlir
- ☐ ümumi milli məhsul, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri

629 İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amillərindən biri:

- ☐ istehsal prosesinin başlanması
- ☐ iş yerlərində izafi ehtiyatların olması
- ☐ istehsal prosesindəki fasilələr
- ☒ istehsalın ixtisaslaşmasıdır
- ☐ istehsal sahələrinin artıqlığı

630 Yüngül sənayedə satışın rentabelliği göstəricisi necə hesablanır?

- ☒ mənfəətin satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ ümumi məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövryyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ mənfəətin satışla əlaqədar xərclərin ümumi məbləğinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ əmtəlik məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

631 Yüngül sənaye müəssisələrində əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəliliyi göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına istehsal həcmi artımının əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbəti kimi.
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına mənfəətin artımının əsaslı vəsait qoyuluşunun özünüödəmə müddətinə nisbəti kimi.
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına mənfəətin artımının əsaslı istehsal həcmi artımını təmin edən məbləğə nisbəti kimi.
- ☒ əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına mənfəətin artımının əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbəti kimi.
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına əsas kapitalın artımının əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbəti kimi.

632 Yüngül sənayedə yeni tikilən müəssisələr, sexlər və digər obyektlər və ayrı-ayrı tədbirlər üzrə rentabellik göstəricisi:

- ☐ müəssisə topdansaş qiymətləri ilə illik məhsul buraxılışı həcmi və il ərzində buraxılan məhsulun maya dəyərinin hasilinin tikilən obyektlərin smeta dəyərinə nisbəti kimi hesablanır.

- ☐ müəssisə topdansaş qiyəətləri ilə illik məhsul buraxılışı həəmi və il ərzində buraxılan məhsulun maya dəyəri arasındakı nisbətin tikilən obyektlərin smeta dəyərinə nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına mənfəətin artımının əsaslı istehsal həəminin artımını təmin edən məbləə kimi hesablanır.
- ☒ müəssisə topdansaş qiyəətləri ilə illik məhsul buraxılışı həəmi və il ərzində buraxılan məhsulun maya dəyəri arasındakı fərqn tikilən obyektlərin smeta dəyərinə nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına əsas kapitalın artımının əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləəinə nisbəti kimi.

633 Yüngül sənaye istehsalında səmərəlilik dedikdə:

- ☒ sahə müəssisələrinin istehsal xərcləri ilə müqayisədə nəticənin səviyyəsi (dərəcəsi) başa düşülür
- ☐ alınan iqtisadi nəticənin bu nəticəni təmin edən işçilərin əmək haqlarına nisbəti başa düşülür
- ☐ alınan iqtisadi səmərənin bu səmərəni təmin edən işçilərin əmək haqlarına nisbəti başa düşülür
- ☐ istehsal proseslərində yaranan xərclərlə müqayisədə nəticənin artım tendensiyası başa düşülür
- ☐ istehsal proseslərində yaranan xərclərlə müqayisədə nəticənin azalma tendensiyası başa düşülür

634 İqtisadi səmərəlilik nədir və qeyd edilənlərdən hansı onun yüksəldilməsi amillərindən biridir?

- ☒ alınan iqtisadi səmərənin bu səmərəni təmin edən xərclərə nisbətidir və onun yüksəldilməsi amillərindən bir isə istehsalın ixtisaslaşmasıdır
- ☐ alınan iqtisadi səmərənin bu səmərəni təmin edən xərclərə nisbətidir və onun yüksəldilməsi amillərindən bir isə istehsal prosesindəki fasilələr
- ☐ alınan iqtisadi səmərənin bu səmərəni təmin edən xərclərə nisbətidir və onun yüksəldilməsi amillərindən bir isə istehsal prosesinin başlanması
- ☐ alınan iqtisadi səmərənin bu səmərəni təmin edən xərclərə nisbətidir və onun yüksəldilməsi amillərindən bir isə istehsal sahələrinin artıqlığı
- ☐ alınan iqtisadi səmərənin bu səmərəni təmin edən xərclərə nisbətidir və onun yüksəldilməsi amillərindən bir isə iş yerlərində izafi ehtiyatların olması

635 Bütöv xalq təsərrüfatında mütləq səmərə müəyyən edilir:

- ☒ milli gəlirin orta illik artımının bu artımı təmin edən kapital qoyuluşuna nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ milli gəlirin orta aylıq artımının bu artımı təmin edən işçi qüvvəsinin orta illik maaşına nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ ümumi milli gəlirin orta günlük artımının bu artımı təmin edən ortaillik kapital qoyuluşuna nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ il ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyəti və ya vahid məhsulun istehsalına sərf edilən iş vaxtı kimi müəyyən edilir
- ☐ vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyəti və ya vahid məhsulun istehsalına sərf edilən iş vaxtı kimi müəyyən edilir

636 Müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilər:

- ☐ növbəlilik əmsalı, xalis cari dəyər
- ☐ daxili rentabellik norması
- ☐ xalis cari dəyər
- ☐ ödəmə müddəti, mənfəət, xalis cari dəyər
- ☒ rentabellik indeksi, xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödəmə müddəti

637 əsaslı vəsait qoyuluşunun xərclənmə istiqamətləri:

- ☐ istehsal sahələrinin genişləndirilməsi, təkrar istehsal, texnoloji, cari və s.
- ☐ müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış
- ☐ texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı
- ☒ tikinti-quraşdırma avadanlıqlarının, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq sahələrinin alınması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması, idarə heyətinin saxlanması xərcləri
- ☐ maddi-istehsal sahələrinə, o cümlədən sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri

638 Sahə müəssisələrinin istehsal-satış fəaliyyəti ilə əlaqədar plan:

- ☐ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur
- ☐ plan yunan sözü olub məzmununa görə rəvan bərabər deməkdir
- ☐ müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur
- ☐ uzunmüddətli dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarının, elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ☒ məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir

639 İnvestisiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbələri:

- ☒ şəxsi material və intellektual sərvətləri, maliyyə ehtiyatları, investorun borc maliyyə vəsaitləri, büdcədən və büdcədənəkar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları, xarici hüquqi və fiziki şəxslərin investisiya ayırmaları
- ☐ girov qoyularaq banklardan kredit götürülmüş şəxsi əmlak, investorun borc maliyyə vəsaitləri, büdcədən və büdcədənəkar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları, xarici hüquqi və fiziki şəxslərin investisiya ayırmaları
- ☐ şəxsi material və intellektual sərvətləri, maliyyə ehtiyatları; investorun borc maliyyə vəsaitləri; dövlət büdcəsindən az təminatlı əhliyə sosial yardımlar; xarici hüquqi və fiziki şəxslərin investisiya ayırmaları
- ☐ müəssisələrin daxili vəsait hesabına istehsal sahələrinin genişləndirilməsinə yönəldikləri əsaslı kapital qoyuluşları; dövlət büdcəsindən az təminatlı əhliyə sosial yardımlar; xarici hüquqi və fiziki şəxslərin investisiya ayırmaları
- ☐ girov qoyularaq banklardan kredit götürülmüş şəxsi əmlak; dövlət büdcəsindən az təminatlı əhliyə sosial yardımlar; xarici hüquqi və fiziki şəxslərin investisiya ayırmaları

640 Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqında qərar verilə bilər?

- ☒ xalis cari dəyər sıfırdan böyük
- ☐ fondverimi sıfıra bərabər
- ☐ əmək məhsuldarlığı sıfıra bərabər
- ☐ xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçik olduğu halda
- ☐ istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabər

641 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- ☒ müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti
- ☐ müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- ☐ müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- ☐ müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- ☐ müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri

642 Müəssisənin investisiya fəaliyyəti:

- ☒ maddi və maliyyə vəsaitlərinin uzunmüddətli istifadə üçün ayrılmasını nəzərdə tutur.
- ☐ müəssisənin xüsusi əsas kapitalının uzunmüddətli istifadə üçün icarəyə verilməsidir.
- ☐ maddi və maliyyə vəsaitlərinin uzunmüddətli istifadəyə verilməsidir.
- ☐ müəssisənin xüsusi və cəlb edilmiş əsas kapitalının uzunmüddətli istifadə üçün icarəyə verilməsidir.
- ☐ müəssisənin cəlb edilmiş əsas kapitalının uzunmüddətli istifadə üçün icarəyə verilməsidir.

643 Standart biznes-planın bölmələrinə aid deyildir:

- ☐ xülasə, müəssisənin və sahənin təsviri.
- ☐ investisiya planı, istehsal planı, maliyyə planı.
- ☐ əmtəənin planı, marketing planı

- ☐ layihə üzrə risklərin təhlili, nəticələr, əlavələr.
- ☒ maddi-texniki təchizat planı.

644 Yüngül sənaye istehsalında innovasiya dedikdə:

- ☒ biliklərin istifadəsi ilə müxtəlif, cürbəcür fikirlərin yeni, mükəmməlləşdirilmiş məhsula, xidmətə və ya metodlara çevrilməsi başa düşülür
- ☐ sahənin tədavül fondlarından qənaətlə istifadəsi ilə müxtəlif, cürbəcür avadanlıqların yeni, mükəmməlləşdirilmiş texnologiyaya çevrilməsi başa düşülür
- ☐ sahənin dövriyyə fondlarından istifadəsi ilə müxtəlif, cürbəcür xammalın yeni, mükəmməlləşdirilmiş ideyaya, xidmətə və ya metodlara çevrilməsi başa düşülür
- ☐ yüngül sənayenin ümumi iqtisadi potensialından istifadə geniş çeşidli xammal bazasının formalaşdırılması və yeni əmtəə istehsalının təmin olunması başa düşülür
- ☐ SIH-nin potensialından istifadə ilə müxtəlif mənbələr hesabına maliyyələşdirməklə yeni geniş çeşidli əmtəə istehsalının təmin olunması başa düşülür

645 Yüngül sənayedə innovasiya:

- ☒ sahə müəssisələri üçün, davam edən inkişaf, artan rəqabət qabiliyyəti, yüksək mənfəət, işçilər üçün iş şəraitinin yaxşılaşdırma imkanları və alıcılar üçün sərfəli qiymətlər, yüksək keyfiyyətli məhsul və yüksək həyat standartlarının təmini deməkdir
- ☐ sahənin tədavül fondlarından qənaətlə istifadəsi ilə müxtəlif, cürbəcür avadanlıqların yeni, mükəmməlləşdirilmiş texnologiyaya çevrilməsi deməkdir
- ☐ sahənin əsas və dövriyyə kapitalından istifadəsi ilə müxtəlif xammalın yeni, mükəmməlləşdirilmiş ideyaya, xidmətə və ya metodlara çevrilməsi deməkdir
- ☐ yüngül sənayenin ümumi iqtisadi potensialından istifadə yolu ilə geniş çeşidli xammal bazasının formalaşdırılması və yeni əmtəə istehsalının təmin olunması deməkdir
- ☐ SIH-ə ayrılan əmək haqqı fondundan qənaətlə istifadə ilə yeniliklərin maliyyələşdirilməsi və yeni geniş çeşidli əmtəə istehsalının təmin olunması deməkdir

646 Fundamental tədqiqatlar, tətbiqi tədqiqatlar işləmələr, layihələşdirmə, yeni məmulat və ya texnologiyanın yaradılması, inşa edilməsi, yeni məmulatın sınaqdan keçirilib mənimsənilməsi, davamlı istehsal, marketing, satış və satışdan sonrakı xidmət və s.:

- ☒ innovasiyanın mərhələlərini təşkil edir
- ☐ innovasiyanın inkişaf istiqamətlərini müəyyən edir
- ☐ innovasiyanın maliyyələşdirmə fazasını təşkil edir
- ☐ ardıcılıq innovasiya proseslərin ETT-dən asılılığını sübut edir
- ☐ bu ardıcılıq innovasiya proseslərin ləngiməsinə səbəb olur

647 Yüngül sənayedə innovasiya dedikdə:

- ☒ biliklərin istifadəsi ilə müxtəlif, cürbəcür fikirlərin yeni, mükəmməlləşdirilmiş məhsul, xidmət və ya metodlara çevrilməsi nəzərdə tutulur
- ☐ biliklərin istifadəsi ilə müxtəlif, cürbəcür xammal və maaterialların yeni, mükəmməlləşdirilmiş məhsul, xidmət və ya metodlara çevrilməsi nəzərdə tutulur
- ☐ materialların istifadəsi ilə müxtəlif, cürbəcür fikirlərin yeni, mükəmməlləşdirilmiş məhsul, xidmət və ya metodlara çevrilməsi başa düşülür
- ☐ müəssisənin ehtiyat fondlarından istifadə etməklə müxtəlif istehsal mərhələlərinin yeni, mükəmməlləşdirilmiş məhsul, xidmət və ya metodlara çevrilməsi nəzərdə tutulur
- ☐ biliklərin istifadəsi ilə müxtəlif, cürbəcür fikirlərin yeni, mükəmməlləşdirilmiş ideyalara çevrilməsi başa düşülür

648 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri:

- ☒ maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- ☐ analitik, sosial, eksperimental, qarışıq
- ☐ maddi-texniki, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- ☐ istehsal heyətinin iş vaxtının uzadılması və keyfiyyət göstəricilərinin yaxşılaşdırılması

- ☐ fondtutumunun artırılması və materialtutumunu azaldılması

649 əmək haqqı dedikdə:

- ☒ işçiye onun sərf etdiyi əməyin kəmiyyəti və keyfiyyəti müqabilində ictimai məhsuldan ayrılan və pul ifadəsində verilən hissədir
- ☐ müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- ☐ işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- ☐ müəssisəyə işçi kimi qəbul edildiyi gündən işin nəticəsindən asılı olmayaraq ona ayrılan maddi köməkdir
- ☐ işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait

650 əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərən amillər:

- ☐ işçinin ailəsinin ümumi gəlirləri
- ☐ dövlətin az təminatlı ailələr üçün ayırdığı sosial yardımlar
- ☒ əmək bazarının konyukturası
- ☐ əlavə dəyər vergisinin yüksək olması, gəlir vergisinin isə aşağı olması
- ☐ müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı

651 Yüngül sənayedə əməyin vaxtamuzd ödənişi formasında əmək:

- ☒ faktiki iş vaxtına görə
- ☐ materialtutumuna görə
- ☐ təqvim vaxtına görə
- ☐ göstərilən xidmətin həcminə görə ödənilir
- ☐ hazırlanmış məmulatın sayına görə

652 Yüngül sənayedə əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- ☒ tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı
- ☐ iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- ☐ tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- ☐ işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- ☐ əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər, əmək haqqının minimum səviyyəsi

653 Müəssisədə kadrların idarə edilməsi:

- ☒ işə qəbul, fəhlələrə hamilik, ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsi və kadrların yenidən hazırlanması, heyətin davranışına nəzarətin təşkili
- ☐ sahə müəssisələrində müqavilə əsasında çalışan işçilərin öhdəliklərinin icrasına nəzarətin təşkili
- ☐ işə qəbul, fəhlələrə işlə təmin eilməsi, kadrların yenidən hazırlanması, inzibati cəza, heyətin davranışına nəzarətin təşkili
- ☐ əməyin düzgün təşkili və kadr axıcılığının qarşısının inzibati yolla qarşısının alınması və s. bu kimi məsələləri özündə birləşdirir
- ☐ bütün vəzifələr üzrə namizədlərin hazırlanması və onlar üçün konkret əmək haqqı ödənişi səviyyəsinin müəyyən edilməsi

654 Qeyd edilənlərdən hansı kadr axıcılığının motivlərinə aid deyil

- ☐ əmək şəraitinin əlverişsiz olması
- ☒ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi
- ☐ ixtisasın artırılması imkanlarının məhdudluğu
- ☐ işin mövsümlüyü və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması və s.
- ☐ xidməti vəzifə üzrə inkişaf imkanlarının məhdudluğu

655 əməyin ödənişinin işəməz formasına aid deyil:

- ☐ birbaşa işəməzd və dolaylı işəməzd
- ☐ mütərəqqi işəməzd
- ☐ dolaylı işəməzd və mükafatlı işəməzd
- ☐ mükafatlı və dolaylı işəməzd.
- ☒ intensiv işəməzd

656 Sənaye-istehsal heyəti:

- ☐ ixtisaslı, azixtisaslı, ixtisaslı və yüksək ixtisaslı fəhlələrdən
- ☐ bilavasitə hazır xammalın emalı prosesində iştirak edən fəhlələrdən
- ☐ sənaye müəssisələrini idarə edən mütəxəssislərdən
- ☒ sənayedə çalışan kadrların məcmusundan ibarətdir.
- ☐ istehsal prosesinin normal gedişatını təmin edən işçilərdən və mühəndis-texniki işçilərdən

657 Müəssisənin əmək resursları anlayışı:

- ☒ onun potensial işçi qüvvəsini
- ☐ müəssisədən əmək haqqı alan bütün işçi qüvvəsini
- ☐ sənaye istehsal heyəti və müəssisənin balansında olan istmədəni-məişət, səhiyyə və s. sahələrdə çalışan işçilər kateqoriyasını
- ☐ hesabat ilinin əvvəlinə mövcud olan və il ərzində müəssisəyə gələn işçilərin ümumi sayını xarakterizə edir.
- ☐ sənaye istehsal və qeyri-sənaye istehsal heyətini

658 Yüngül sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amillərindən biri:

- ☒ maddi-texniki amillər.
- ☐ texniki-texnoloji amillər.
- ☐ elmi-texniki amillər.
- ☐ informasiya xarakterli amillər.
- ☐ siyasi amillər.

659 Yüngül sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amillərindən biri:

- ☐ maddi-texniki və siyasi amillər.
- ☐ texniki-texnoloji amillər.
- ☐ elmi-texniki amillər.
- ☐ informasiya xarakterli amillər.
- ☒ təşkilati amillər.

660 Yüngül sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amillərindən biri:

- ☒ iqtisadi amillər.
- ☐ texniki-texnoloji amillər.
- ☐ elmi-texniki amillər.
- ☐ informasiya xarakterli amillər.
- ☐ maddi və qeyri maddi amillər.

661 Yüngül sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amillərindən biri:

- ☐ iqtisadi və siyasi amillər.
- ☐ texniki-texnoloji amillər.
- ☐ elmi-texniki amillər
- ☒ sosial amillər
- ☐ maddi və qeyri maddi amillər.

662 Yüngül sənayedə idarəolunma norması:

- ☒ bir rəhbər işçiyə bilavasitə tabe olan işçilərin sayını müəyyən edir.
- ☐ müəssisədə çalışan fəhlələrin müəssisənin hər bir rəhbər işçisinə düşən sayı ilə müəyyən edilir
- ☐ müəssisədə çalışan işçilərin orta siyahı sayını müəyyən edir.
- ☐ bir qulluqçuya bilavasitə tabe olan əsas və köməkçi fəhlələrin sayı ilə müəyyən olunur.
- ☐ bir mühəndis-texniki işçiyə bilavasitə tabe olan işçilərin sayını müəyyən edir.

663 əmək haqqı fondunun hesablanması metodları:

- ☒ yuvarlaqlaşdırma və dərəcələrə ayırma.
- ☐ iriləşdirilmiş, bölünmüş və dərəcələrə ayırma.
- ☐ iriləşdirilmiş və bölünmüş.
- ☐ bərabərləşdirilmiş, iriləşdirilmiş və dərəcələrə ayırma.
- ☐ iriləşdirilmiş və inteqrallaşdırılmış.

664 Mühəndis-texniki işçilərin əmək haqları:

- ☐ sənaye istehsal heyətinin bütün kateqoriya işçilərinin sayı nəzərə alınmaqla orta və vəzifə maaşları əsasında hesablanır.
- ☐ yüngül sənaye üzrə orta maaş səviyyəsi nəzərə alınmaqla orta və vəzifə maaşları əsasında hesablanır.
- ☒ həmin qrupda işləyənlərin sayı nəzərə alınmaqla orta və vəzifə maaşları əsasında hesablanır.
- ☐ sənaye istehsal heyətinin sayı nəzərə alınmaqla orta və vəzifə maaşları əsasında hesablanır.
- ☐ işçilərin sayı nəzərə alınmaqla, onların ortaillik əmək haqlarına əlavə ödənişlərin edilməsi ilə hesablanır.

665 əmək haqqı fondu:

- ☒ müəssisənin öz işçilərinə əmək haqqını ödəmək üçün nəzərdə tutduğu pul vəsaitləri fondudur.
- ☐ müəssisənin müqavilə əsasında müvəqqəti cəlb etdiyi işçilərin əmək haqqlarını ödəmək üçün nəzərdə tutduğu pul vəsaitləri fondudur
- ☐ müəssisənin öz işçilərinə əmək haqqını ödəmək üçün kənardan cəlb etdiyi pul vəsaitlərinin məcmusudur.
- ☐ görülmüş işlərə, göstərilmiş xidmətlərə görə verilən haqdır, əməyə görə pul mükafatı, əməyin yaratdığı məhsulun dəyərinin bir hissəsidir.
- ☐ müəyyən dövr ərzində fəhlə və qulluqçuların orta aylıq əmək haqqının dinamikasının, artması və ya azalmasının göstəricidir.

666 Müəssisədə əmək haqqı fondunun formalaşması mənbəsi kimi çıxış edir:

- ☐ dövlətin dotasiyası.
- ☐ mənfəət vergisi.
- ☐ səhmlərdən gəlir.
- ☐ kapitala gələn gəlir.
- ☒ məhsulun satışından əldə edilən gəlir.

667 Sənaye-istehsal heyətinə aid edilir:

- ☒ düzgün cavab –a, b, c.
- ☐ düzgün cavab - b
- ☐ alət təsərrüfatının işçiləri.
- ☐ mühəndis-texniki işçilər.
- ☐ montaj sexinin işçiləri.

668 Sənayedə çalışanların orta siyahı sayı:

- ☐ hesabat ili ərzində işçilərin orta aylıq sayı hesabat ayının bütün təqvim günlərində siyahı sayı üzrə gündəlik mövcud işçilərin sayını toplamaq və alınmış nəticəni ilin təqvim günlərinin sayına bölmək yolu ilə hesablanır.
- ☐ hesabat ili ərzində işçilərin orta aylıq sayı hesabat ayının bütün təqvim günlərində siyahı sayı üzrə gündəlik mövcud işçilərin sayını toplamaq və alınmış nəticəni ayın təqvim günlərinin sayına bölmək yolu ilə hesablanır.

- ☒ hesabat ayı ərzində işçilərin orta aylıq sayı hesabat ayının bütün təqvim günlərində siyahı sayı üzrə gündəlik mövcud işçilərin sayını toplamaq və alınmış nəticəni ayın təqvim günlərinin sayına bölmək yolu ilə hesablanır.
- ☐ hesabat ayı ərzində işçilərin orta illik sayı hesabat ayının bütün təqvim günlərində siyahı sayı üzrə gündəlik mövcud işçilərin sayını toplamaq və alınmış nəticəni ilin təqvim günlərinin sayına bölmək yolu ilə hesablanır.
- ☐ hesabat ayı ərzində işçilərin orta aylıq sayı hesabat ayının bütün təqvim günlərində siyahı sayı üzrə gündəlik mövcud işçilərin sayını toplamaq və alınmış nəticəni ilin təqvim günlərinin sayına bölmək yolu ilə hesablanır.

669 Peşə dedikdə:

- ☐ müvafiq peşə-ixtisas təhsili istiqamətinin tərkib hissələrindən biri üzrə alınan peşə ixtisası başa düşülür.
- ☐ insanın əmək fəaliyyəti növüdür, müəyyən istehsal, xidmət sahəsində məşğul olmağa imkan yaradan bilik və əməyin vərdislər kompleksi başa düşülür.
- ☐ insanın fiziki və mənəvi qüvvəsinin tətbiq sahəsi olub, müəyyən istehsal, xidmət sahəsində məşğul olmağa imkan yaradan bilik və əməyin vərdislər kompleksi başa düşülür.
- ☐ elm və texnikanın tətbiq sahəsi olub, xüsusi hazırlıq və iş təcrübəsi nəticəsində təcrübi vərdislərə yiyələnmiş insanın fəaliyyəti başa düşülür.
- ☒ insanın fiziki və mənəvi qüvvəsinin tətbiq sahəsi olub, xüsusi hazırlıq və iş təcrübəsi nəticəsində nəzəri biliklərə və təcrübi vərdislərə yiyələnmiş insanın fəaliyyəti başa düşülür.

670 İxtisas dedikdə:

- ☐ müvafiq peşə-ixtisas təhsili istiqamətinin tərkib hissələrindən biri üzrə alınan peşə ixtisası başa düşülür
- ☐ insanın fiziki və mənəvi qüvvəsinin tətbiq sahəsi olub, müəyyən istehsal, xidmət sahəsində məşğul olmağa imkan yaradan bilik və əməyin vərdislər kompleksi başa düşülür.
- ☒ insanın əmək fəaliyyəti növüdür, müəyyən istehsal, xidmət sahəsində məşğul olmağa imkan yaradan bilik və əməyin vərdislər kompleksi başa düşülür.
- ☐ elm və texnikanın tətbiq sahəsi olub, xüsusi hazırlıq və iş təcrübəsi nəticəsində təcrübi vərdislərə yiyələnmiş insanın fəaliyyəti başa düşülür.
- ☐ insanın fiziki və mənəvi qüvvəsinin tətbiq sahəsi olub, xüsusi hazırlıq və iş təcrübəsi nəticəsində nəzəri biliklərə və təcrübi vərdislərə yiyələnmiş insanın fəaliyyəti başa düşülür.

671 Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- ☐ köməkçi vaxt.
- ☐ iş yerinə xidmət vaxtı.
- ☐ əsas vaxt.;
- ☒ mənzuniyyət vaxtı.
- ☐ hazırlıq-tamamlama vaxtı.

672 əmək potensialı dedikdə:

- ☐ daimi işçilər yuarımqrupu başa düşülür.
- ☐ istehsal prosesində istifadə səmərəliliyi məlum olan konkret iş həcmi başa düşülür.
- ☒ əmək prosesində istifadə səmərəliliyi məlum olan konkret işçilərin mövcud olması başa düşülür.
- ☐ işçilərin siyahı sayı başa düşülür.
- ☐ təsadüfi işlərin icrası üçün işə götürülmüş işçilər yuarımqrupu başa düşülür.

673 Sənaye-istehsal heyətinə aid deyildir:

- ☐ dəftərxana və bəzi inzibati işçilər.
- ☐ mühəndis-texniki işçilər.
- ☐ rəhbər işçilər.
- ☒ tibbi heyyyət və uşaq baxçalarında çalışan dayələr
- ☐ qulluqçular.

674 Fənlər hansı əlamət və ya fərqli cəhətlərinə görə dörd qrupa bölünür?

- ☐ demoqrafik amillərə görə
- ☐ iş stajlarına görə
- ☒ ixtisas dərəcələrinə görə
- ☐ sosial-iqtisadi və psixoloji qiymətləndirmənin nəticələrinə görə
- ☐ aldıqları maaşlara görə

675 Yüngül sənayenin dövriyyə vəsaitləri hansı iki tərkib hissədən ibarətdir və ondan səmərəli istifadə göstəriciləri hansılardır?

- ☐ əsas fondları və tədavül fondları; istifadə göstəriciləri isə dövretmə əmsalı, dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı, bir dövriyyənin uzunluğundan ibarət
- ☐ dövriyyə fondları və tədavül fondları; istifadə göstəriciləri isə dövretmə əmsalı, dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı, bir yük dövriyyəsinin uzunluğundan ibarətdir
- ☒ dövriyyə fondları və tədavül fondları; istifadə göstəriciləri isə dövretmə əmsalı, dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı, bir dövriyyənin uzunluğundan ibarətdir
- ☐ dövriyyə fondları və əsas fondlar; istifadə göstəriciləri isə dövretmə əmsalı, dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı, bir dövriyyənin uzunluğundan ibarət
- ☐ istehsal əsas fondları və tədavül fondları; istifadə göstəriciləri isə dövretmə əmsalı, dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı, bir dövriyyənin uzunluğundan ibarət

676 Yüngül sənaye müəssisələrində (tikiş sənaye müəssisələrində) geyimlərin hazırlanması mərhələləri:

- ☐ model, konstruksiya və ülgülərin yaradılması; parçanın biçilmək üçün hazırlanması və biçmə; məmulatın tikilməsi; məmulatın ütülənməsi; məmulatın qablaşdırılması
- ☐ model, konstruksiya və ülgülərin yaradılması; parçanın biçilmək üçün hazırlanması və biçmə; məmulatın tikilməsi və bəzədilməsi; ütülənmə mərhələsi
- ☒ model, konstruksiya və ülgülərin yaradılması; parçanın biçilmək üçün hazırlanması və biçmə; məmulatın tikilməsi və bəzədilməsi
- ☐ model, konstruksiya və ülgülərin yaradılması; parçanın biçilmək üçün hazırlanması və biçmə; məmulatın tikilməsi; məmulatın ütülənməsi; məmulatın qablaşdırılması
- ☐ model, konstruksiya və ülgülərin yaradılması; parçanın biçilmək üçün hazırlanması

677 Yüngül sənayedə istehsal olunan parçalar tərkibinə görə hansı qruplara bölünür:

- ☐ texniki təyinatlı parçalar, kətan parçalar, yun parçalar, ipək parçalar və süni parçalar
- ☐ pambıq parçalar, sintetik parçalar, yun parçalar və ipək parçalar
- ☒ pambıq parçalar, yun parçalar, ipək parçalar və kətan parçalar
- ☐ qalantereyə təyinatlı parçalar, kətan parçalar, yun parçalar, ipək parçalar və kostyumluq parçalar
- ☐ pambıq parçalar, kətan parçalar, yun parçalar, ipək parçalar və süni

678 Viskoz ipəyinin xammalı:

- ☐ iribuynuzlu malqaranın bağarsıqlarının talaşalarının kalsium-bisulfit duzu məhlulunda bişirilməsi ilə alınan sulfat sellulozdur
- ☒ şam ağacı talaşalarının kalsium-bisulfit duzu məhlulunda bişirilməsi ilə alınan sulfat sellulozdur
- ☐ keçinin dərisinin talaşalarının kalsium-bisulfit duzu məhlulunda bişirilməsi ilə alınan sulfat sellulozdur
- ☐ iribuynuzlu malqaranın dərisinin talaşalarının kalsium-bisulfit duzu məhlulunda bişirilməsi ilə alınan sulfat sellulozdur
- ☐ iribuynuzlu malqaranın sümüyünün talaşalarının kalsium-bisulfit duzu məhlulunda bişirilməsi ilə alınan sulfat sellulozdur

679 Təbii ipək istehsalı çox zəhmət tələb edən işdir. İki kq ipək almaq üçün neçə təqribən adam/saat sərf edilir?

- ☐ 130
- ☐ 150
- ☒ 200

680 Yüngül sənayedə istehlak olunan sintetik liflərin alınma mənşəyi:

- ☐ akril turşusu, təbii polimerdən, sintetik liflər isə monomerlərdən kimyəvi sintez yolu ilə alınan liflər
- ☐ daş kömür, daş kömür pambıq, kətan, yun və ipək lifləridir
- ☒ daş kömür, neft və təbii qaz ayrılmış məhsullar, habelə fenol, akril turşusu, etilen və s.
- ☐ kalsium-bisulfit selluloz liflərinin yapışdırıcı maddələri parçalamaq yolu ilə alınan xammal, təmiz sulif selluloz
- ☐ daş kömürdən, kətandan, neftdən və təbii qazdan ayrılmış məhsullardan, habelə fenoldan, akril turşusundan, etilenden və s. ibarətdir

681 Azərbaycanda yüngül sənayedə istehlak olunan xammal növləri:

- ☐ boya, pambıq, yun, şüşə, dəri və kimyəvi liflər istehsal olunur
- ☐ pambıq, kətan, boya, yun, barama, dəri və kimyəvi liflər istehsal olunur
- ☒ pambıq, yun, barama, dəri və kimyəvi liflər istehsal olunur
- ☐ slikon, yun, barama, şüşə, kətan dəri və kimyəvi liflər istehsal olunur
- ☐ slikat, kətan, yun, barama, dəri və sintetik liflər istehsal olunur

682 Oxşarlığa görə hesablama metodunda materiala tələbat necə müəyyən edilir?

- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasili kimi.
- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəf norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici əmsalının hasili kimi.
- ☒ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəf norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasili kimi.
- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəf norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən qiymət indeksi əmsalının hasili kimi.
- ☐ oxşar məmulatın material məsrəf norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasili kimi.

683 Yüngül sənaye istehsalında material məsrəfi normasının tərkibi:

- ☐ faydalı məsrəf, texnoloji əməliyyat və proseslər üçün xərclər, təşkilati- texniki tullantı və itkilərdən ibarət olur.
- ☒ hissələrin xalis çəkisi, konstruksiya material tutumu, texnoloji tullantılar və texniki-təşkilati tullantılardan ibarətdir.
- ☐ zay məhsulların miqdarı, hissələrin xalis çəkisi, konstruksiya material tutumu, texnoloji tullantılar və texniki-təşkilati tullantılardan ibarətdir.
- ☐ faydalı iş əmsalından, texnoloji tullantı və itkilərdən, təşkilati- texniki tullantı və itkilərdən ibarət olur.
- ☐ faydalı əmək məsrəfləri, texnoloji tullantı və itkilərdən, təşkilati- texniki tullantı və itkilərdən ibarət olur.

684 Yüngül sənayedə cari ehtiyatın maksimal kəmiyyəti:

- ☒ məlum materiala ortaqünlük tələbatla (natural ölçüdə) növbəti iki təchizat arasındakı vaxtın (gün) hasili kimi hesablanır.
- ☐ məlum materiala ortaillik tələbatla (natural ölçü vahidləri ilə) növbəti iki təchizat arasındakı vaxtın (gün) hasili kimi hesablanır.
- ☐ məlum materiala ortaqünlük tələbatla (natural ölçü vahidləri ilə) növbəti partiyalar arasındakı vaxtın (gün) hasili kimi hesablanır.
- ☐ məlum materiala ortaqünlük tələbatla (natural ölçüdə) növbəti iki təchizat arasındakı tələbatın (gün) hasili kimi hesablanır.
- ☐ məlum materiala ortaqünlük tələbatla (natural ölçü vahidləri ilə) növbəti iki təchizat arasındakı vaxtın (gün) hasili kimi hesablanır.

685 Yüngü sənayedə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı:

- ☐ baxılan dövrdə günlərin sayının dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ baxılan dövrdə əmtəlik məhsulun həcmnin həmin dövrdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ baxılan dövrdə istehsal həcmnin həmin dövrdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır.
- ☒ realizə edilmiş məhsulların miqdarının dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqına (manatla) nisbəti kimi müəyyən edilir.
- ☐ baxılan dövrdə günlərin sayının dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə müddətinə nisbəti kimi hesablanır.

686 Yüngül sənayedə dövriyyə vəsaitlərindən istifadə səviyyəsini öyrənmək üçün:

- ☐ materialtutumu, fondverimi, fondtutumu və s. bu kimi göstəricilərdən istifadə olunur.
- ☐ iqtisadi və sosial göstəricilər sistemindən istifadə olunur.
- ☒ iqtisadi göstəricilər sistemindən istifadə olunur.
- ☐ yanacaqdan istifadə əmsalı, faydalı iş əmsalı, materialtutumu kimi göstəricilərdən istifadə olunur.
- ☐ natüral dəyərlə qiymətləndirilə bilən göstəricilərdən istifadə olunur.

687 Maddi resurslardan istifadənin əsas göstəriciləri:

- ☒ məhsulun materialtutumu, məsrəf norması və material məsrəfləri.
- ☐ məhsulun keyfiyyəti, məsrəf norması və layihə xərvləri.
- ☐ məhsulun keyfiyyəti, məsrəf norması və material məsrəfləri.
- ☐ məhsul vahidinə material məsrəflərinin xüsusi çəkisi, məhsulun layihə və mənimsənilmə xərcləri.
- ☐ məhsulun layihə, istehsal və mənimsənilmə xərcləri.

688 Yüngül sənaye müəssisələri kələğayı istehsal edir ki, o:

- ☐ yeyinti sənayesində istifadə olunurlar
- ☐ aviasiyada istifadə olunurlar
- ☐ mebel sənayesində istifadə olunurlar
- ☒ baş örtüyü kimi istifadə olunurlar
- ☐ avtomobilqayırmada istifadə olunurlar

689 Yüngül sənaye üçün lazım olan xammal növləri:

- ☐ barama, anbarlar və istehsal sahələri, gön-dəri və kimyəvi liflər
- ☐ tut ağacları, barama, gön-dəri, kimyəvi liflər və ötürücü qurğular
- ☒ pambıq, yun, barama, gön-dəri, xəz-dəri və kimyəvi liflər
- ☐ maşın və avadanlıqlar, dəzgahlar
- ☐ xəz-dəri, iri və kiçik buynuzlu mal-qara, maşın və avadanlıqlar

690 Ehtiyat norması bu:

- ☐ məhsulun istehsalı və satışına sərf edilən xərclərin məcmusu
- ☐ iki maddi təchizat arasındakı intervalda istehsalın gündəlik tələbatını ödəyən həcmdir, gündəlik satışı təmin edən istehsal normasıdır
- ☒ sənaye müəssisəsinin fasiləsiz, ahəngdar işinin təmin edilməsi üçün zəruri olan minimum ehtiyat həcmidir
- ☐ məhsulun maya dəyərini təşkil edən element və maddələrin nisbətidir
- ☐ növbəti təchizat arasındakı intervaldır

691 Hasilat sənayesinin xammalına aid edilmir:

- ☐ neft
- ☐ kömür

- ☐ filiz
- ☐ çinqıl
- ☒ iplik

692 Hasilat sənayesinin xammalına əsasən aid edirlər:

- ☐ pambıq və ipək
- ☐ yun
- ☐ kətan
- ☐ iplik
- ☒ neft

693 Normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- ☐ hesablaşmalardakı vəsaitlər, pul vəsaitləri, yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- ☐ bütün istehsal dövriyyə fondları
- ☐ bütün istehsal ehtiyatları
- ☒ istehsal dövriyyə fondları və anbardakı hazır məhsul
- ☐ müəssisənin bütün dövriyyə vəsaitləri

694 Müəssisədə istehsal ehtiyatlarının tam tərkibi:

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ cari, sığorta, nəqliyyat və hazırlıq
- ☐ cari, nəqliyyat və hazırlıq
- ☒ cari, hazırlıq, sığorta, mövsümi
- ☐ sığorta, mövsümi, nəqliyyat və hazırlıq

695 Məhsulun material tutumu:

- ☐ məhsul istehsalına sərf olunan material norması
- ☐ maşın və aqreqların xalis çəkisi
- ☐ istehsalın texniki səviyyəsi
- ☒ məhsul vahidinə sərf olunan material resurslarını xarakterizə edir
- ☐ məmulatın hazırlanması üçün sərf edilən materialların ümumi çəkisi

696 Müəssisənin dövriyyə fondları dedikdə:

- ☐ istehsal tsiklində dəfələrlə iştirak edərək öz dəyərini hissə-hissə yaradılan məhsulun üzərinə keçirən əmək alətləri
- ☒ əmək prosesinə daxil olmaqla hər bir istehsal tsiklində tamamilə istehlak olunaraq, həmin tsikldə öz dəyərini bütünlüklə yaradılan məhsulun üzərinə köçürən və natural formasını dəyişən istehsal vasitələrinin bir hissəsi
- ☐ əsas və köməkçi materiallar, öz istehsalı olan yarımfabrikatlar, alınmış yarımfabrikatlar, komplektləşdirici məmulatlar
- ☐ məhsul istehsalı üçün lazım olan əmək predmetləri və istehsal vasitələrinin məcmusu başa düşülür
- ☐ istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edərək öz dəyərini hissə-hissə yaradılan məhsulun üzərinə keçirən istehsal vasitələri

697 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı:

- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik həcmnin, dəyər ifadəsilə əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının müəssisənin topdansaş qiymətlərlə satılmış məhsulun ümumi dəyərinə nisbəti kimi
- ☒ müəssisənin topdansaş qiymətlərlə satılmış məhsulun ümumi dəyərinin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi
- ☐ istehsalda istifadə olunan dövriyyə fondlarının orta illik həcmnin tədavül fondların orta illik həcminə nisbəti kimi hesablanır

- ☐ faktiki realizə edilmiş məhsulun həcmnin planlaşdırılmış dövrdə kalendər günlərin sayına nisbəti kimi

698 Sənaye sahələrinin xammal bazasının genişlənməsi:

- ☐ əhalinin tələbatının artması ilə sıx əlaqəlidir
☐ yüngül sənayenin fəaliyyət sahəsinin genişlənməsi ilə sıx əlaqəlidir
☒ kənd təsərrüfatının, hasilat, yüngül, kimya və sənayenin digər sahələrinin inkişafı ilə sıx əlaqəlidir
☐ dövlətin apardığı sərt siyasət ilə sıx əlaqəlidir
☐ yüngül sənayenin istehsal infrastrukturunun inkişafı ilə sıx əlaqəlidir

699 Yüngül sənaye müəssisələrində yaradılan istehsal ehtiyatlarının tam tərkibi hansı varianda düzgün verilmişdir?

- ☐ cari, istehsal, anbar və satış
☐ cari, sığorta, nəqliyyat və hazırlıq
☒ cari, hazırlıq, sığorta, mövsümi
☐ cari, nəqliyyat və hazırlıq
☐ sığorta, mövsümi, nəqliyyat və hazırlıq

700 Yüngül sənaye müəssisələrində istehsal istehlakı olunan normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinə hansı aiddir:

- ☐ hesablaşmalardakı vəsaitlər, pul vəsaitləri, yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
☐ bütün istehsal dövriyyə fondları
☒ istehsal dövriyyə fondları və anbardakı hazır məhsul
☐ bütün istehsal ehtiyatları
☐ müəssisənin bütün dövriyyə vəsaitləri